



This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

### **Usage guidelines**

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

### **About Google Book Search**

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>



Det här är en digital kopia av en bok som har bevarats i generationer på bibliotekens hyllor innan Google omsorgsfullt skannade in den. Det är en del av ett projekt för att göra all världens böcker möjliga att upptäcka på nätet.

Den har överlevt så länge att upphovsrätten har utgått och boken har blivit allmän egendom. En bok i allmän egendom är en bok som aldrig har varit belagd med upphovsrätt eller vars skyddstid har löpt ut. Huruvida en bok har blivit allmän egendom eller inte varierar från land till land. Sådana böcker är portar till det förflutna och representerar ett överflöd av historia, kultur och kunskap som många gånger är svårt att upptäcka.

Markeringar, noteringar och andra marginalanteckningar i den ursprungliga boken finns med i filen. Det är en påminnelse om bokens långa färd från förlaget till ett bibliotek och slutligen till dig.

### **Riktlinjer för användning**

Google är stolt över att digitalisera böcker som har blivit allmän egendom i samarbete med bibliotek och göra dem tillgängliga för alla. Dessa böcker tillhör mänskligheten, och vi förvaltar bara kulturarvet. Men det här arbetet kostar mycket pengar, så för att vi ska kunna fortsätta att tillhandahålla denna resurs, har vi vidtagit åtgärder för att förhindra kommersiella företags missbruk. Vi har bland annat infört tekniska inskränkningar för automatiserade frågor.

Vi ber dig även att:

- Endast använda filerna utan ekonomisk vinning i åtanke  
Vi har tagit fram Google boksökning för att det ska användas av enskilda personer, och vi vill att du använder dessa filer för enskilt, ideellt bruk.
- Avstå från automatiska frågor  
Skicka inte automatiska frågor av något slag till Googles system. Om du forskar i maskinöversättning, textigenkänning eller andra områden där det är intressant att få tillgång till stora mängder text, ta då kontakt med oss. Vi ser gärna att material som är allmän egendom används för dessa syften och kan kanske hjälpa till om du har ytterligare behov.
- Bibehålla upphovsmärket  
Googles "vattenstämpel" som finns i varje fil är nödvändig för att informera allmänheten om det här projektet och att hjälpa dem att hitta ytterligare material på Google boksökning. Ta inte bort den.
- Håll dig på rätt sida om lagen  
Oavsett vad du gör ska du komma ihåg att du bär ansvaret för att se till att det du gör är lagligt. Förutsatt inte att en bok har blivit allmän egendom i andra länder bara för att vi tror att den har blivit det för läsare i USA. Huruvida en bok skyddas av upphovsrätt skiljer sig åt från land till land, och vi kan inte ge dig några råd om det är tillåtet att använda en viss bok på ett särskilt sätt. Förutsatt inte att en bok går att använda på vilket sätt som helst var som helst i världen bara för att den dyker upp i Google boksökning. Skadeståndet för upphovsrättsbrott kan vara mycket högt.

### **Om Google boksökning**

Googles mål är att ordna världens information och göra den användbar och tillgänglig överallt. Google boksökning hjälper läsare att upptäcka världens böcker och författare och förläggare att nå nya målgrupper. Du kan söka igenom all text i den här boken på webben på följande länk <http://books.google.com/>

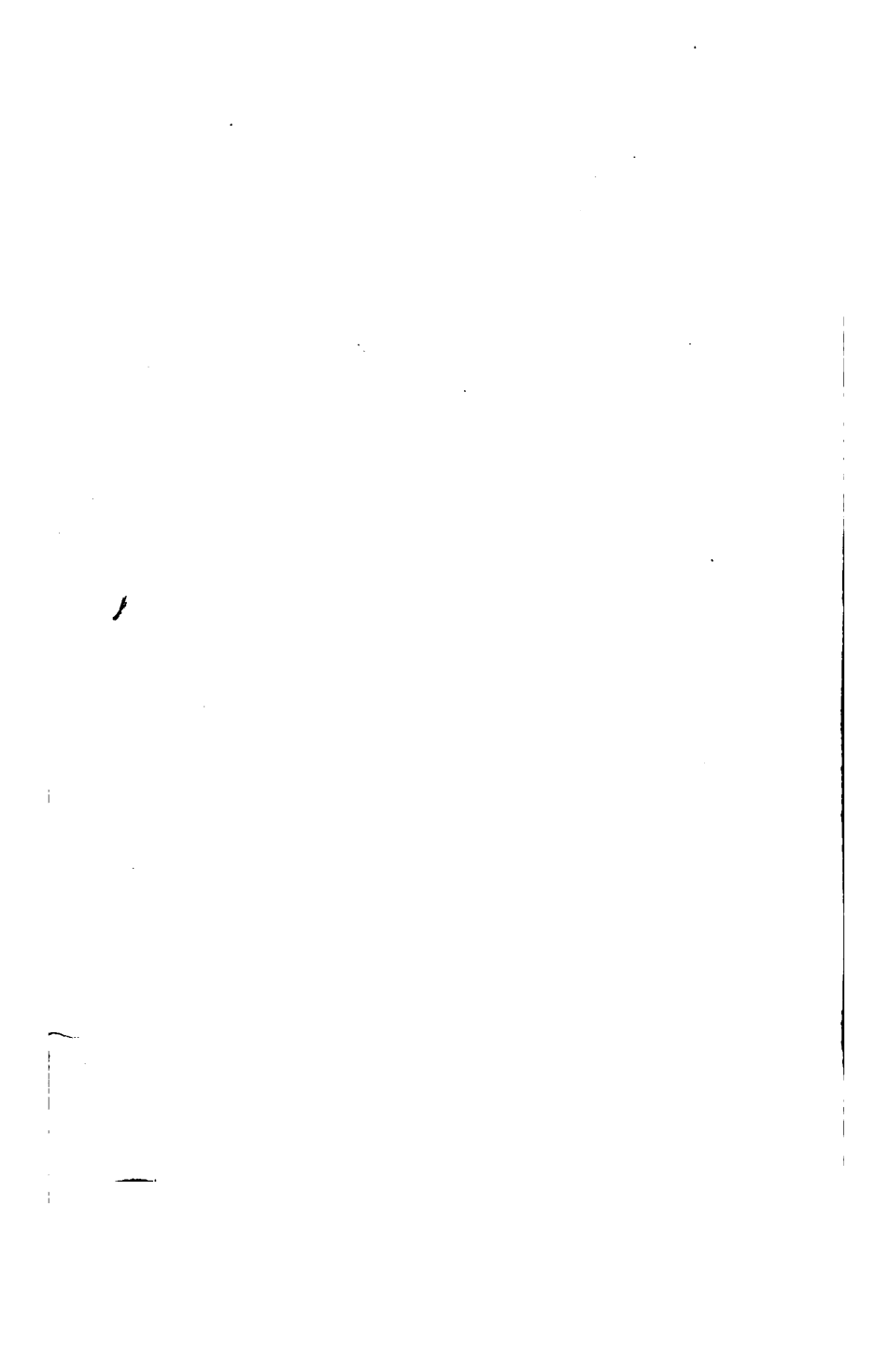
RTFL RESEARCH LIBRARIES



3 3433 07586734 5



10/10



ANNE-CHARLOTTE LEFFLER .

DSSA DI CAJANELLO.

---

# UR LIFVET.

---

FEMTE SAMLINGEN.

---

KVINNLIGHET OCH EROTIK. II.

---



STOCKHOLM

Z. HÆGGSTRÖMS FÖRLAGS-EXPEDITION.

IVAR HÆGGSTRÖMS BOKTRYCKERI

1890.

THE NEW YORK  
PUBLIC LIBRARY

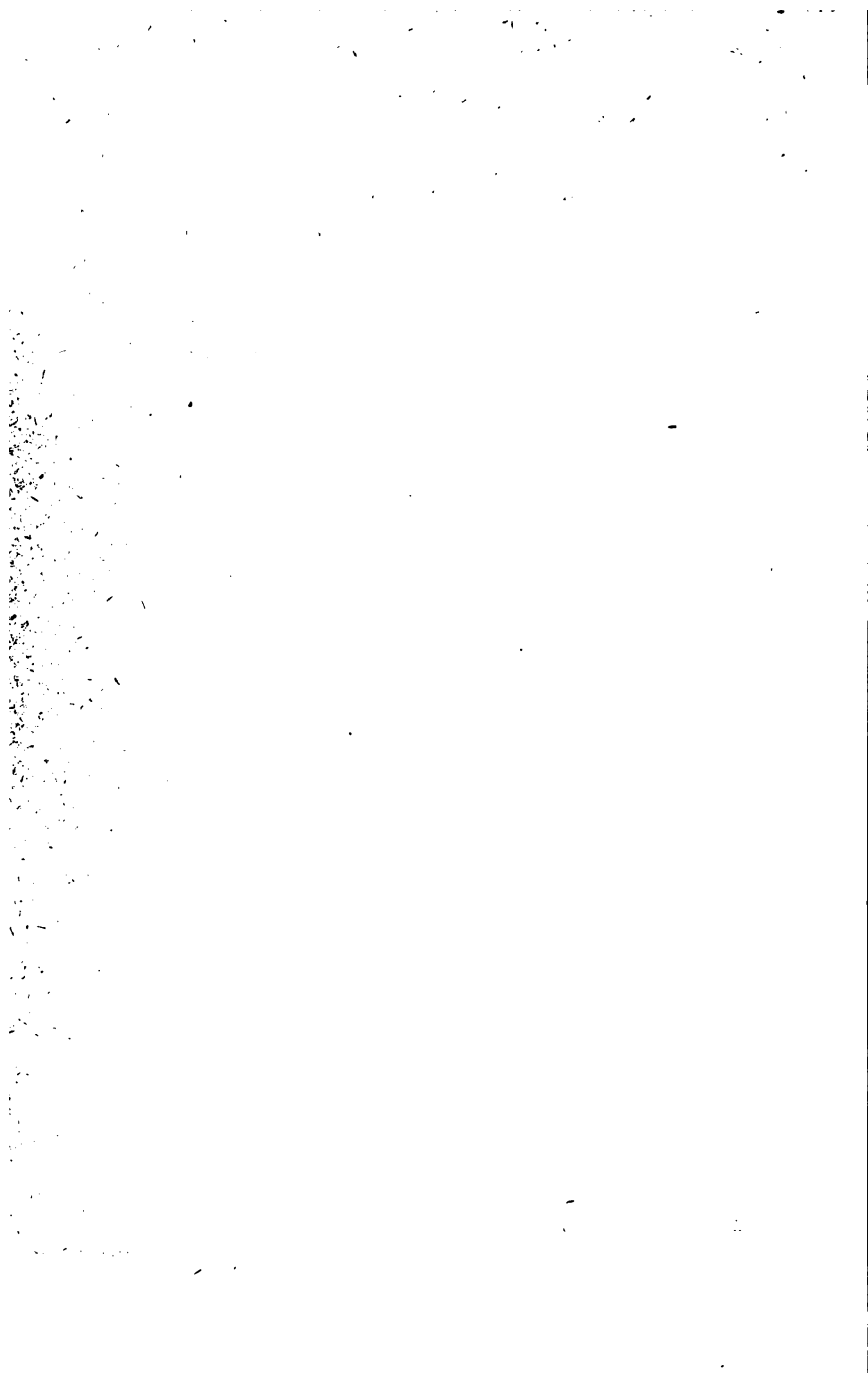
**142920**

ASTOR, LENOX AND  
TILDEN FOUNDATIONS.  
1900.



# KVINNLIGHET OCH EROTIK.

II.



## I.

**R**ikard och Aagot hade varit gifta i tre år och hade en liten son, som med sin mors klara, himmelsblå ögon såg sig om i världen — som aldrig skrek, aldrig var olydig, sof utmärkt om nätterna och aldrig hade haft den minsta krämpa. De hade ett vackert, bekvämt och elegant hem med moderna fantasimöbler, anordnade oregelbundet och i smågrupper, hvilka syntes liksom tillfälligt kastade hit och dit, men som i själfva verket voro uppställda efter ett visst bestämdt system. Aagot älskade ordning, men som liennes smak och tycken alltid voro dagens och pluralitetens, kunde det ej falla henne in att anordna sitt hem annorlunda än som modet bjöd. Själf gick hon omkring i sina vackra rum i eleganta toaletter, väl afpassade för de olika tiderna på dagen — en morgonrock af mjuk kaschmir med spetsar, en förmiddagsklädning i engelsk herrstil, en middags-toalett efter sista franska modjournalen. Alltid glad, alltid med ett vänligt leende på läpparna, alltid nöjd med sig själf och andra spred hon en viss lugn trefnad omkring sig. Inga tårar tycktes någonsin ha fördunklat den klara blicken i dessa ögon, intet nattvåk blekt dessa alltid rosiga kinder.

Rikards första eldiga förälskelse hade, under inflytande af den hvilande trygghet, som hela hennes väsende ingaf, snart öfvergått till en lugn, äktenskaplig likgiltighet. Han var ständigt sysselsatt och höll på att skapa sig ett namn som militär-författare och organisator. Han kysste förströdd sin hustru på pannan, när han kom hem till middagen, åt med nöje en fin måltid, smakfullt serverad på dyrbart porslin, samt lekte efter middagen en liten stund med den lille, lät honom hoppa, härma läten och göra konster som en hundvalp och gick sedan in i sitt vackra, djupa, med böcker och stora väggkartor prydda arbetsrum och satte sig att skriva, medan Aagot broderade i sitt kabinett och lekte med sitt barn, till dess det var tid att föra honom i säng, då hon själf afklädde och tvättade honom samt lät honom knäppa ihop sina små händer till aftonbön, medan hon låg på knä bredvid bädden.

Vid denna tid på aftonen tog sig Rikard ett par timmar ledigt och då begynte egentligen hans dag. All hans naturliga meddelsamhet, hans lust att tala om sitt arbete och sina planer samt att känna sig i en atmosfär af sympatiskt förstånd, fann först sin tillfredsställelse, när han stigit upp för två trappor till i sitt hus och ringt på en liten, half tamburdörr till en våning, afdelad från den stora, som motsvarade hans.

Här bodde de två oberäkneliga, som Alie skämtsamt kallade sig själf och gamla fru Rode. Här var

horribelt stillöst, sade Aagot. Möblerna voro från denna period mellan det antika och det moderna, som nu rättvisligen föraktades af alla personer med smak, och de stodo stelt uppradade kring väggarna, hvarjämte sofforna voro täckta med hvita öfverdrag, borden med dubbla dukar, en för prydnad och en för att skydda och dölja denna prydnad, samt golfven med tredubbla mattor, den ena för att akta den andra, och på hvilka man dock ej fick sätta sin fot utan att ha torkat sig väl. Men midt i denna ordentlighet från en svunnen period hade de båda personligheter, som bodde här, den rörliga gamla, som på en gång var aktsam till pedanteri samt oregelbunden, frihetsälskande i sina vanor och den själfsvåldiga, fantasifulle unga dock präglad det hela med en viss, personlig ton, som man ej riktigt kunde begripa, hvori den bestod, men som gjorde att man strax kände sig hemma här, under det att man hos Aagot var som i ett första klassens hotell.

I hvardagsrummet fanns en lång, rak soffa, som kallades Rikards soffa, och där han brukade sträcka ut sig på rygg, när han kom upp till dem om kvällarna, trött efter en arbetsam dag. Lampan flyttades bort mot fönstret för att den ej skulle göra honom ondt i ögonen, Alie lade en kudde under hans hufvud och modern ropade: »glöm inte antimakassen, Alie!» under det hon själf lade en annan skyddsduk under hans fötter. Så lagade Alie te på det gamla koppar-teköket och så sysslade de båda omkring honom,

modern så innerligt lycklig att få rå om sin gosse, Alie pratande, diskuterande, tvistande, snabbt uppfattande hvarje hans tanke, alltid individuell i bifall som i kritik, ibland huggande i sten och färdig att försvara en paradox in i döden, men å andra sidan så rikt och varmt sympatiserande, när de voro eniga om något, att det för Rikard alltid var som en liffsak att vinna henne på sin sida. Utan hennes bifall och gillande kunde han ej få riktig fart med någonting, och han kunde ibland gå flera dagar och förarga sig, när han ej lyckats få henne att se en fråga med hans ögon. Han beskyllde henne då för att vara ensidig och orimlig, men han blef ej vid riktigt godt lynne igen, förr än han öfvertygat henne eller, ibland, låtit sig öfvertygas.

Och så var det detta oberäkneliga hos dem, som så ofta framkallade små angenäma öfverraskningar. Aagot kunde komma upp till dem kl. 11 på dagen och finna den gamla ännu i underkjolen, Alie i nattrock, sysselsatt med att vattna sina blommor, hvilka hon dragit fram midt på golfvet, böcker och arbeten kastade omkring på stolarna — och en timme efter sedan hon gått därifrån med ogillande min kunde Alie titta inom dörren till henne, klädd för att gå ut och nigande säga: fru Rode anhåller att få se herrskapet på middag i dag kl. 5.

Hvad säger du, i dag? utropade då Aagot. Ni har ju inte ens städat uppe hos er ännu!

Kom kl. 5 och du ska få se, sade Alie och

sprang nedför trapporna och i väg till slaktare och specerihandlare. Och när så Rikard och Aagot kommo, funno de rummet vackert ordnad med de friska växterna med sina nyspolade, glänsande blad uppställda i en dekorativ grupp, en nyss utslagen kamelia på matbordet, fru Rode belåtet leende i sin söndagsklädning af grå taft med Vadstena-spetsar kring hals och armar, Alie i en enkel, randig blusklädning, som dock, liksom allt hvad hon bar, präglades af hennes originela skönhet, så att det gjorde intryck af utstuderad smak. Hon hade lindat ett garnityr af oslipade koraller kring halsen och i håret, och denna enkla prydnad syntes afsiktligt vald för att förhöja friskheten af hennes varma hy och öka det konstlösa behaget af hennes lätta, mjuka gestalt och själfsvåldiga, skiftande väsen. Det var ett sådant spelande lif öfver hela hennes personlighet, att det alltid verkade som elektriserande på omgifningen; trötthet, stelhet, misslynthet försvann ovillkorligen inför denna gnistrande munterhet, som dock icke var glädtighet. Ty såg man in i djupet af dessa dunkla, lite närsynta ögon, upptäckte man en glimt af något skarpt och otillfredsställdt, som gjorde en förundrad och osäker, och lät en ana ett doldt, inre lif, som var af helt annan natur än den skimrande ytan.

Lika energisk och själsstark, lika lifsglad och verksamt intresserad, som Alie i sällskap kunde förefalla, lika liknöjd, håglös och overksam var hon dess emellan. Hon visade ingen uthållighet i något arbete;

läste allt möjligt, som kom i hennes väg, hade ytligt reda på allting, kunde göra hvad som helst, när det behöfdes, men förmådde aldrig samla sitt intresse om något särskildt. Hon sade ofta, att om hon varit man skulle hon studerat till läkare, men nu hade hennes uppfostran ej gifvit henne hvarken de nödvändiga förkunskaperna eller den nödiga arbetsvanan. Hon längtade efter ett bestämdt och positivt mål för sin verksamhet, men fri att välja, som hon var, då ingen ekonomisk nödvändighet dref henne att taga hvad som helst, och då hon ej hade någon talang i en viss riktning, kunde hon aldrig besluta sig för något. Hon led af detta planlösa lif och af att se sin ungdom förflyta så meningslöst, utan egentlig lifsglädje, utan att hon med sin rika begåfning uträttade någonting och utan att hon ens kunde ha den tillfredsställelsen att känna sig vara allt för en annan. Ty hur afhållen hon än var i den familj, hon genom omständigheterna kommit att tillhöra — nödvändig var hon dock icke för någon af dem. Och önskan att älska och älskas, att lefva sitt lif för och med en annan, för hvilken hon vore den första och enda, växte allt starkare inom henne för hvarje år, som förflöt på detta sätt. Hennes känsla för Rikard, som hon nu bedömde såsom mera ett tomt svärmeri än en verklig kärlek, hade dock uppfyllt hela hennes första ungdom. Hon hade, halft omedvetet, alltid väntat på honom, och detta hade hindrat henne att på allvar välja en lefnadsbana. När denna så



länge närda illusion ramlat, när hon själf kastat bort den lycka, hon hade i sina händer, hade en stor tomhet inkräktat hela hennes lif — en tomhet, ur hvilken så småningom en stark, djup längtan uppväxte. Ja, hon skulle vilja älska — men icke så, som Rikard och Aagot älskade hvarandra.

Gud ske lof att jag inte blef hans hustru, kunde hon nu mången gång säga till modern. Det finns inte mer erotik i honom än i — hon visste ej, hvad liknelse hon skulle få fatt i och högg till med: än i tants grå filtsockor. Hans lilla kärlekslåga var inte så stor, som min lilla spritlampa en gång. Om jag vore i Aagots ställe, så skulle jag klösa ut ögonen på honom. Gu' bevara en från att älska. Man kan ju mista sitt förstånd på sådant.

Skäms du inte för att vara så romantisk, invände den gamla. Hvad kan man önska bättre än en sådan lugn lycka som deras?

Jo, visst skäms jag, kunde Alie svara. Men sedan kunde hon plötsligt springa fram, ta den gamla om halsen och se henne i ögonen, sägande: men skäms inte du, ditt gamla troll, att sitta där med dina 65 år och gömma på en sådan fond af romantik som du ändå innerst gör?

Aagot höll egentligen mycket af Alie och sökte gärna hennes sällskap, ehuru hon inom sig tyckte, att hon just icke dugde till någonting. Hon var underhållande, man hade aldrig tråkigt i hennes sällskap; det var, enligt Aagot, hennes enda förtjänst.

Men när Rikard sade, att hon var så begåfvad, undrade Aagot många gånger, hvori detta bestod. Ty Alie hade ingen af de talanger, hvarmed Aagot var rikligen utrustad.

Aagot var musikalisk samt hade en nätt klar, sopran, hvarför hon också ofta samlade ett litet musik-kotteri i sitt hus. Hon målade med smak och hade dekorerat dörrarna och kakelugnarna i sitt hem med blommor, drufvor och amoriner, hon var händig med alla slags arbeten och uppfyllde våningen med konstbroderier, hon hade en liten dramatisk subrett-talang och hade ett par gånger anordnat sällskaps-spektakel för välgörande ändamål i sitt hem och hon förstod dessutom ypperligt att leda sitt hushåll.

Hon kunde ibland, helt godmodigt, säga till sin svärmor: jag förstår inte, hvad Alie gör om dagarna. Hur man kan vara nöjd med att aldrig göra något nyttigt! Men då flammade fru Rode upp och svarade, ej utan skärpa, att Alie studerade och att det icke fanns någon man, som var mer allmänt bildad och kunskapsrik än hon, och att det måtte väl vara mer värdt än alla de onyttiga små talanger, som andra kvinnor odla.

Det kunde icke falla Aagot in att bli stött; hon var allt för nöjd med sig själf för att ej förlåta andra deras små ömtaligheter. Och hon frågade blott för att få upplysning om, hvad hon verkligen icke förstod: Men hvartill tjänar allt hennes studerande? Hon duger ju inte till den minsta sak, och du förebrår

henne ju ofta själf att hon aldrig har någon ut-hållighet med något, och att hon slarvar med all-ting.

Men dessa Alies brister, som i själfva verket plågade den gamla, blefvo nu, då det gällde att för-svara hennes älskling, nästan till en förtjänst, och hon svarade: Ja, det kan väl vara sant, att jag grälar på henne för det ibland, men egentligen tycker jag om det. Jag vill själf ha rätt att vara oordentlig, när jag vill. Och det är viktigare att vara så mångsidig och så allmänt-intresserad som Alie verkligen är, än att ta sina näsdukar i nummerföljd ur byrålådan. Du ser, hur Rikard kan tala med henne om allt, nästan mer än med någon man.

Ja, det säger jag ju också, att hon är mycket treflig, sade Aagot med sitt lugna leende. Men nog är det bra, att hon inte gifter sig, för inte tror jag, att någon man skulle bli lycklig med henne.

Alie karl allt hvad hon vill, svarade den gamla. Hon kunde också bli en utmärkt hustru, om hon ville. Men det bryr hon sig inte om, och det gör hon rätt i.

Ja, när man har så liten kvinnlig känsla som hon, tillfogade Aagot.

Modern hann icke svara, ty i detsamma öppnades dörren med buller och bång, och in tågade ett mun-tert sällskap. Alie i spetsen, utklädd till trumslagare i benkläder och jacka och trummande af all kraft på Halvards nya julklappstrumma, och efter henne en

skara jublande småbarn, Halvards vänner, som inbjudits att plundra julgranen.

Ja, roa barn, det kan hon alldeles utmärkt, bifogade Aagot.

Och tror du, man kan det utan kvinnlig känsla, inföll fru Rode. Se, hur förtjusta de alla ä i henne.

Hon hade kastat trumman och lagt sig ned på golvet, och barnen trängdes nu omkring henne, trampade på henne, luggade henne och öfverhöljde henne med kyssar. Hon skrattade, bannade, lekte, knöt ett band på den ena och strök håret ur ögonen på den andra, och det var ett surr, ett lif, ett jubel omkring henne som när en hel bisvärm slår sig ned på en gång i en stor, blommande lind.

---

Men den fredliga lycka, som omgaf det vackra hemmet vid Strandgatan, skulle ej alltid vara orubbad.

Vintern hade tagit sig för att blifva alldeles oresonligt kall och stormig. Massor af snö föllo, men blefvo ej liggande hårda och packade, utan upprefvos då och då af blåst och töväder — det blef osundt i staden och särskildt kring Nybroviken gick en riktig lungkatarr-epidemi. Goda kakelugnar, vadderade fönster, dubbla mattor — utsökta pälsverk och täckslåda för juluppköpen — ingenting hjälpte. Vintern respekterade ej det väl ordnade hemmets harmoni, den ociviliserade vinden trängde in genom själfva

murarna, Aagot fick snufva, hon gick med snufva hela julen. Hur är det med Aagots snufva? frågade hvarje dag föräldrar och anhöriga. Och svaret var alltjämt lika nedslående. I afton var ena näsborren alldeles igentäppt — i dag hade hon också hufvudvärk, i natt hade hon haft något feber. Rikard hade mätt hennes temperatur med termometern och funnit att den stigit till 6 tiondedelar öfver 37. Då deras husläkare, som var en af hufvudstadens mest ansedda, ej kunde bota Aagots envisa snufva, gick slutligen Rikard i förtviflan till en näs- och hals-specialist. Men äfven denne kunde ingenting göra, och en morgon på nyåret kom Rikard blek upp till sin mor och sade med upprörd röst: Aagot har feber.

Lika likgiltig som Rikard visade sig mot sin hustru under vanliga förhållanden, lika ängslig var han nu, då något fattades henne. Han omgaf henne med alla tänkbara omsorger, var ständigt på färd för att skaffa ett eller annat, som hon kunde önska, steg upp många gånger om natten för att hjälpa henne eller lyssna om hon sof.

Du ser, hur mycket han ändå håller af henne», sade modern till Alie. Och du, som tviflar på det ibland.

Ja, jag ser att han är lycklig att finna ett nytt mål för sin verksamhet, sade Alie.

Fy, Alie, det är styggt af dig att tolka det så.

Hvarför styggt? Jag nekar visst inte, att han håller af henne, jag säger bara att det ligger i hans

karakter att blott älska det, han har att vinna eller är rädd att förlora. Hans kärlek, liksom allt hos honom, är bara aktivitet.

Det blef i själfva verket en långvarig, envis lungkatarr. Men Aagot låg lika leende och nöjd på sjukbädden, som hon annars gick omkring i sitt hem. Ja, hon var egentligen ännu lyckligare än annars, ty hon njöt af att se sig så omhuldad af alla. Och nu sade hon ej heller längre, att Alie ej dugde till någonting, ty denna visste nu att fördubbla sig och räcka till för allt; hon såg efter huset, hon roade både Aagot och den lille, uppmuntrade Rikard, tog emot läkarnes order och öfvervakade deras utförande och hann ändå med att vara hos den gamla, när helst denna behöfde henne.

Då Aagot slutligen kom upp från sängen återstod dock en stor mattighet; hon fick ej igen sina krafter och vädret var också fortfarande så svårt, att hon aldrig kunde komma ut i luften. Läkarne förklarade, vid en noggrann undersökning, att en liten förtätning fanns kvar i ena lungspetsen, och att det vore bättre om hon kunde undvika våren hemma, hvilken nog skulle bli svår, innan de massor af is och snö, som vintern hopat, blifvit bortrensade.

Det blef en uppståndelse. Aagot måste resa till södern, det var afgjordt. En förtätning i lungorna! Ett sjukdomsfrö, som kunde bli lifsfarligt, så mycket mer som anlag för lungsjukdom fanns i familjen. Föräldrarna, hvilka genast efterskickades från Norge,

fru Rode, Rikard, Alie tänkte ej mer på annat än på att Aagot måste bort från Norden så fort som möjligt. Rikard ordnade strax sina göromål så, att han skulle kunna vara ledig och följa henne ut, och Aagot tillbragte hela förmiddagarna i rådplägningar med sin sömmerska om en stilfull resdräkt, en table-d'hôtesdräkt, en frukost-, en promenad-, en strand-toalett o. s. v. Ty hon ville ej riskera att köpa sig kläder ute, hvem vet om en främmande sömmerska kunde tillfredsställa henne. Reskoffertar, kappsäckar, fotpåsar, filtar, reskuddar — allt tänkbart anskaffades, som kunde anses tillhöra en elegant och komfortabel reseutstyrelse.

Men två frågor voro ännu oafgjorda. Hvem skulle följa med för att hålla Aagot sällskap, då Rikard måste återvända hem till mötet, och hvem skulle ha lille Halvard under moderns frånvaro. Mamma Skeen, Aagots mor, kunde ej resa med henne, emedan hon hade sin något despotiska och lite sjukliga man att vårda. Af samma skäl kunde hon också svårligen ta lille Halvard till sig, ty hon var af dessa ängsliga naturer, som slita ut sig af öfverdrifvet nit, och hon var så upptagen af att studera sin mans nycker, att hon ej hade någon tid öfrig. Mamma Rode återigen var något för gammal för att ensam ha den lille om hand. Endast till Alie skulle man lugnt kunnat anförtro honom, men hvem kunde väl å andra sidan vara bättre sällskap för Aagot än just Alie. Man öfverlade härom fram och tillbaka, utan

att någonsin fråga Alie själf, om hon ville det ena eller andra. Det skulle också förundrat henne, om man gjort en sådan fråga, och hon skulle troligen svarat: prata inga dumheter! ty så själfallet var det för henne, att man blott hade att taga henne, när man behöfde henne.

Men egentligen hade hon ej mycken lust att resa. Hon var aldrig företagsam för egen del, sökte aldrig något nöje, och hon föredrog att sitta hemma och läsa om främmande länder framför att uppsöka dem i verkligheten. Hon var så öfvertygad om, att verkligheten alltid skulle bringa henne missräkningar, att hon skyggade tillbaka, när tillfällen erbjödo sig att utföra något af det, som i inbillningen lockade henne. Italien! Det var så vackert att drömma om, alla nordbor råkade ju i förtjusning, när man talade därom. Men det hade naturligtvis sina stora skuggsidor, äfven det, som det var bättre att icke känna.

Dessutom hängde hon ömt fast vid den gamla och den lille, och oaktadt hon i fantasien hade öfvergifvit dem hundra gånger, viss om att de ej behöfde henne och i grunden ej brydde sig mycket om henne, blef hon dock nu helt upprörd och gripen, då Rikard en afton kom upp och sade: Nu ha vi kommit öfverens om, att det blir bäst, att Alie reser med oss och mamma tar gossen.

Också modern förskräcktes vid tanken på detta ansvar, då hon skulle bli ensam utan sitt allt i allom.



Men Rikard hade nu beslutat det så, och det föll ingen af dem in att motsäga honom.

Resan skulle ske om fjorton dagar och Alie sysselsatte sig nu ifrigt med att förbereda den lilles inflytande i hennes rum samt att göra åtskilliga anordningar för de båda »barnen», som hon skulle lämna.

Du springer inte opp och fiantar om nätterna för att höra om han sofver, sade hon till den gamla. Han är ett änglabarn och gör allt hvad han skall göra, utan att du bekymrar dig för det. Och du pylsar inte på honom för mycket kläder, när han skall gå ut. Och du äter ordentligt hvarje dag och låter inte middagen stå och kallna till sena kvällen. Och så går du ut i luften hvar dag.

Nej, det kan jag verkligen inte lofva dig, kära Alie, afbröt den gamla. Ensam ut, vet du, att jag inte gärna går.

Herre gud, den enfaldiga gumman, nu vill hon sitta inne, tills hon får sig en slagattack, utbrast Alie. Det är riktigt samvetslöst af dig, när du har det oskyldiga barnets vård på ditt ansvar! Men vänta, jag ska nog sörja för den saken.

Och borta var hon som en stormil, utan att den gamla förmådde hindra henne, och när hon kom tillbaka, berättade hon att hon varit och talat vid en af deras väninnor, som skulle komma och hämta fru Rode till promenad hvar dag. Men denna var föga belåten med anordningen och beklagade sig öfver Alies tyranni. Skulle hon släpas ut på klockslag

som en skolflicka och gå och dras med den tråkiga människan — den goda, kära väninnan. Men Alie gaf icke med sig och fick Rikard på sin sida, och då visste fru Rode att det ej var annan råd än att foga sig.

Och så ska du skriva regelbundet hvarje vecka och tala om allting ordentligt.

Ja, när ni kommer fram till ett ställe, där ni stannar och kan ge mig en säker adress.

Har man hört på maken! Alie tog tak och väggar till vittne på den gamlas oresonlighet. När vi kommer fram! Och under hela tiden vi ä på resa vill hon lämna oss utan underrättelser.

Hon satte sig strax att noggrant studera rese-routen, uträknade huru många dagar de kunde antagas komma att uppehålla sig på hvarje ställe, bestämde, med Bædeker i hand, de hotell, de skulle taga in på, samt skref upp alla dessa data och adresser på en lista, som hon fäste upp på väggen bredvid fru Rodes chiffonier.

Under alla dessa omsorger närmade sig dagen för afresan och Aagot frågade förundrad Alie: Men har du tänkt på en resklädning åt dig?

Resklädning? Min gamla marinblå måtte väl duga till det.

Och vid table-d'hôten på hotellen? Du har ju ingenting.

Än min svarta siden, då! Om kvällarna vid ljus ser den inte alls så tokig ut. Och i det där.

välsignade södern äter man ju vid ljus midt i sommaren.

Och till promenad — till strandtoalett? Och hattar! och kappal! Du har ju inte tänkt på något. Jag begriper inte, hvad du gjort dessa fjorton dar.

Jag köper färdigt på resan och sliter ut det ute. Tror du jag vill kasta ut pengar på transport af kläder fram och tillbaka.

Men, kära Alie, det bör du inte tänka på. Det är ju Rikard, som bekostar resan.

Och tror du jag vill, att Rikard ska kasta ut sina pengar i onödan?

Så stodo de då en dag resfärdiga, de båda så olika utrustade, Alie i sin något slitna blå klädesklädning samt med en liten mössa af samma tyg på hufvudet, hvilken hon själf förfärdigat åt sig i sista stund och som i hastigheten blifvit något sned, men som satt käckt och klädsamt på det luftiga, lockiga håret — för öfrigt upprörd, röd i ansiktet, skrattande och pratande för att inte gräta; Aagot, distingerad, elegant i sin engelska ulster samt sin mjuka filthatt med lång resslöja, ögonen simmande i milda, lugna tårar — händerna fulla af blombuketter.

Kammarherrinnan Skeen storgrät och omfamnade snyftande fru Rode.

Kära farmor, hvad ett modershjärta måste bära och lida! Tänk, att nödgas skiljas så här från sitt enda, älskade barn!

Fru Rode, som stod med den lille vid handen och som ej kunde tåla sentimentalitet, svarade torrt: Aja, kära mormor, våra barn ä ju inte till bara för vår skull. Och bara di får det bra, får vi väl finna oss.


Albertina Rode är en präktig människa, sade sedan fru Skeen till sin man. Men hon har inte mycket hjärta.

Aagot omfamnade för sista gången sin lille gosse och hoppade upp på tåget. Det drog på perrongen, hon fick inte stå där längre. Hon lutade sig ut genom fönstret och smålog genom tårar åt sin mor och sitt barn. Alla väninnorna, som bildade en tät grupp nedanför dörren, kysste på fingret åt henne och sade sig emellan: Hvad hon är söt!

Alies lilla originela hufvud stack under tiden obemärkt fram bakom Aagot i kupén. Hon hade sysslat med att ordna alla kappsäckarna och göra plats för Aagot i hörnet baklänges, så att det ej skulle dra, nu stod hon och nickade och kysste på fingret åt fru Rode och gossen, och i sista stund, när tåget redan satt sig i gång, ref hon af sig handsken och räckte ut handen till den gamla, och de växlade stilla, utan ord och utan tårar, ett varmt, trofast handslag. Men när sedan en af väninnor ville taga hennes framräckta hand, drog hon den hastigt tillbaka och höll den upp i luften, visande den för den gamla. Denna förstod — hennes handtryckning skulle vara den sista afskedshälsningen.

---

## II.

 Resan gällde Rivieran. Man var i början af april och naturen hade ännu ej begynt visa tecken till lif hemma. Stora snömassor voro öfverallt hopade, sjöarna voro ännu isbelagda, i Skåne var marken visserligen delvis bar, men fälten lågo grå och tunga, som kunde de ej komma riktigt till lif igen efter den långa vintersömnen. Först i Tyskland började de se gröna marker och knoppande träd, och Rikard och Aagot begynte tala om, hur härligt det ändå var att komma bort från Norden vid denna tid på året.

Men Alie hade från början satt sig i försvarsställning mot den tjusning, som alltid griper nordbons sinne, när han tidigt på våren reser mot Södern.

Herre gud, det var väl icke så mycket att tala om, om våren kom några veckor förr eller senare. Den var i alla fall aldrig så härlig, som hemma, när den kom — med flyttfåglar och ljusa nätter och blommor under snön — och allt det jubel och alla de förhoppningar, som den alltid förde med sig. Det kunde man ju inte känna i Södern, där det var sig likt hela året om. Hon grät en liten stund hvarje kväll öfver fru Rödes och »parfvelns» porträtter samt

undrade oafslätligt hur de hade det, om de åto, sofvo, gingo ut och lefde som förnuftiga människor.

Efter ett par veckors uppehåll här och där på vägen ankommo de till Cannes. Detta var således det berömda Medelhafvet! Inte var det så blått som man påstod, inte! Kunde man inte ibland se Östersjön lika rent himmelsblå på vackra sommardagar? Ja, lite ljusare var ju både himlen och vattnet hemma, men hvarför var en mörkblå horisont vackrare än en ljusblå? Hur skarpt och hårdt, nästan grymt var icke detta ljus öfver den hvita dammiga sandstranden — det kändes som om det brände tvärs igenom hjärnan och ut i nacken — som skulle det göra en blind eller tokig. Det var ingen hvila, ingen förtrohet i denna natur. Och dessa ensamstående palmer, som ej gånvo svalka, men hvilkas hårda, violetta slagskuggor aftecknade sig som bläckfläckar på den ljusa sanden — hur dekorationsmässigt, oljetrycksaktigt det verkade.

Var detta ett haf? Det var ju bara en stor, kvalmig insjö utan friskhet, utan tånglukt.

Och all denna osmakliga lyx, dessa hotell, konstgjorda trädgårdar, restauranger, toaletter och ekipager. Kunde man komma i stämning i en sådan omgifning!

Till Alies belåtenhet ville också Rikard ej gärna lämna dem midt i detta världsvimmel utan ville söka upp en mer undangömd ort, som bättre lämpade sig för två ensamma, unga damer, när han nu snart

måste återvända hem. I närheten af Genova, i det stilla, mot alla skarpa vindar skyddade Nervi, funno de också en plats, som tillfredsställde dem helt och hållet. Här var endast sjuklingar, som kommit för sin hälsas skull, och ingen af dessa tvivelaktiga personligheter, som i lysande ekipager och utmanande toaletter gifva sin prägel åt de andra, större kurorterna. Och ehuru Aagot älskade att se all denna lyx och att visa sina egna toaletter på promenaden, var hon dock alltför mycket sin mors väluppfosttrade dotter för att ej säga sig, att en hustru, som måste undvara sin mans sällskap, borde lefva i ett värdigt gräsänkestånd och undvika världslivets förströelser. Dessutom var hon ju sjuk, och det var hennes skyldighet att tänka på att vårda sin hälsa för att så snart som möjligt kunna återtaga sina plikter mot man och barn.

Innan de slogo sig ned i Nervi tillbragte de dock några dagar i Genova. Medan Aagot, som funnit att man utomlands bar den eller den modesaken lite olika mot hemma, och som därför fann sig nödsakad att göra sig ytterligare ett par nya toaletter, uppehöll sig i modemagasinen, gingo Alie och Rikard och besågo de gamla palatsen. Den storstilade, ädla skönhet, som utmärker dessa, väckte för första gången hos Alie smak för rikedom och lyx. Den vanliga, banala salongslyxen hade hon alltid föraktat — Aagots små plyschbord och broderade gardiner väckte nästan hennes afsmak — men dessa gårdar med marmor-

kolonner, dessa höga salar i rena proportioner, gömmande taflor af världens yppersta konstnärer, dessa undångömda, skuggiga trädgårdar med citronträd och palmer och dessa terrasser, på hvilka man plötsligt trädde ut från palatsets dunkel och som badade i solsken och behärskade utsikten öfver hafvet — de tjusade henne omotståndligt och uppenbarade för henne en glimt af den drömde skönhetsvärld, mot hvilken hon varit så misstrogen.

Särskildt var det ett af dessa palats, som fängslade henne genom sin rena skönhet. Det var Palazzo Serra, tillhörigt prins di Palmi. Alie, som under de sista veckorna före afresan flugit igenom två, tre verk öfver Italiens historia, gissade strax, att ägaren härstammade från den berömde amiralen, som på 1300-talet vunnit en viktig batalj mot de upproriska sicilianerna och till belöning erhållit feodalgodset Palmi i Calabria af den dåvarande kungen af Napoli och grefven af Provence, Roberto d'Angiò. De funno också snart bekräftelse på denna förmodan i en inskrift på muren, som berättade att palatset blifvit byggdt på 1500-talet för att för efterkommande i alla tider bevara minnet af den store stamfadern.

Öfver en gård med korintiska pelare kom man in i vestibylen, som var prydd med några statyer från olika tidpunkter, ett par antika, en af Canova, porträttstaty af en af husets herrar. Därifrån ledde en trappa upp till öfra våningen, där de trädde in i en sal med väggar af lapis-lazuli och guld, golf af



mosaik, taket uppburet af svarta sfinxer, samt måladt af en ung konstnär, hvilken varit Rafaels lärjunge, men som dött innan han hunnit lämna efter sig något annat verk än detta, hvilket dock bar ett lysande vittnesbörd om hans snille. Vaktmästaren upprepade traditionen om, huru den dåvarande prins di Palmi upptäckt den unge konstnären, som var färdig att dö af svält, hur han uppfattat hans stora begåfning utan att hafva sett annat prof därpå än några ofullbordade skizzer, och hur han gifvit åt honom ensamt det storartade uppdraget att dekorera hela palatset, medan så många andra, redan kända talanger täflade om denna heder — hur den unge mannen, berusad af denna oväntade lycka och storsinta tillit hade velat öfverträffa sig själf, hade arbetat natt och dag, gjort ständigt nya skizzer, förkastat hvad han gjort och begynt på nytt, tills han slutligen var alldeles utarbetad — och när palatset var färdigt och han hade uppburit en hel förmögenhet i belöning föll han ner på sjukbädden för att ej resa sig mera.

I en af salarna stodo på ett bord af florentinsk mosaik åtskilliga fotografiporträtt, som fängslade Alies uppmärksamhet. En ung dam i venetiansk, medeltids hofdräkt utmärkte sig genom en så äkta, Tiziansk skönhet, att Alie tog det för en fotografi af en tafla. Men vaktmästaren upplyste, att det var prinsessan di Palmi, född romarinna, hvilken burit denna dräkt på en kostymbal under karnavalen. Bredvid henne stod porträttet af en ung man i en motsvarande dräkt

från samma tid, äfven han med ett vackert ansikte, som dock hade ett något oroande, spefullt uttryck kring den fina, med små tunna, krusiga mustascher prydda munnen.

Hennes man? frågade Alie.

Hvad du är nyfiken, sade Rikard skrattande.

Nej, prinsens bror, markis Serra, svarade vaktmästaren.

Tänk en så vacker familj, sade Alie. Riktiga romanmänniskor. Allt har de förenadt: börd, rikedom, bildning, konstsinne, skönhet. Man kan bli afundsjuk.

Ja — och den tjusande prinsessan har väl sina älskare — prinsen roar sig på sitt håll och har skuld upp öfver öronen — och den unge markisen lefver för galanta äfventyr och är på spaning efter en rik flicka för att hjälpa upp sin ställning, inföll Rikard. Det är baksidan af medaljen i de flesta af dessa nobla, italienska familjer.

Tyst med dig! sade Alie. Låt mig få ha mina illusioner i fred. Här är så vackert, att det gör en godt ända in i själen.

Och prinsen själf? frågade hon vaktmästaren. Finns inte hans porträtt?

Nej — prinsen är mycket sjuklig — han låter aldrig porträtteras sig.

Han sade det med ett underligt, vörnadsfullt beklagande uttryck.

Och ha de några barn?

Nej. Det lär väl bli markis Serra, som skall ärfva palatset och titeln en gång.

De kommo till ett annat rum med familjepor-trätter, och här fästes strax Alies uppmärksamhet af ett hufvud i olja, framställande en ung man med en bred, något kupig panna, ett tätt, krusigt, mörkt hår, drömmande, intelligenta ögon och en fin, känslig mun.

Det där ansiktet tycker jag, att jag sett förut, sade hon till Rikard. Det är ett intressant utseende. En skald eller vetenskapsman, skulle jag säga. Hvem är det? frågade hon vaktmästaren.

Markis Andrea Serra, prinsens yngre bror, svarade denne.

Densamme som på fotografien? — Ja. — Tänk, Rikard, det är verkligen märkvärdigt. Har du någonsin sett en människa så olik sig vid olika tillfällen. Om den här kan du inte säga, att han jagar efter galanta äfventyr. Jag tror, att han håller på att skriva ett skaldeestycke.

Gärna för mig, sade Rikard. Men har du inte fått nog här än? Jag är rädd Aagot blir otålig.

Kära, rara Rikard, låt mig se på fotografien i det andra rummet en gång till! Detta intresserar mig.

Jag tror du är kär i sagoprinsen, inföll Rikard.

Nej, men han intrigerar mig. Hur kan man ha två så olika ansikten.

Följande morgon omtalade Alie, att hon drömt om »sagoprinsen» hela natten.

Minsann är inte Alie kär i honom, sade Rikard till Aagot. Hon tänker på honom både natt och dag.

Ja, sade Alie skrattande. Om jag någon gång skulle bli kär skulle det vara i en person, som jag visste, att jag aldrig finge se i verkligheten.

För resten har jag också tänkt på honom sedan, sade Rikard. Jag hade liksom en aning om, att det där namnet, Andrea Serra, hade jag hört förut. När du sa' att han funderade på ett skaldestycke, inbillade du dig, att du var fysionomist. Men det var helt simpelt en reminiscens. Kommer du inte ihåg att när vi var i Cannes, vi läste i någon italiensk tidning om en ung skald, som nyligen gifvit ut en samling satiriska politiska dikter och angripit hela Italiens s. k. pånyttfödelse — målat ut den som humbug och svindel? Minns du inte — det hade väckt ett ofantligt uppseende och sades vara mycket snillrikt — en ny Giusti allra minst.

Ja, kors! sade Alie. Det var ju Andrea Serra. Och de där italienarne vid table d'hôten talade ju om honom och sade att han tillhörde en af de mest konservativa och katolska familjer. Jag går tvärt och skaffar mig boken. Herre gud, att han är en sådan stockfisk.

I Nervi tog Rikard rum åt dem i ett bekvämt hotell, som ägde dispositionsrätt för sina gäster öfver en storartad, skuggig park, hvilken tillhörde en italiensk markis, som för tillfället var bortrest. De fingo

två rum bredvid hvarandra utåt hafvet, badade af solen från morgon till kväll.

Societeten i hotellet var distingerad, mest engelsmän, man gjorde toalett till dinern kl. 7 och samlades sedan i salongen, där det musicerades och spelades sällskapsspel. Sedan Rikard sett sina damer väl installerade samt fått tillfälle presentera dem för ett par familjer, reste han.

Aagot fann sig mycket väl. Hon saknade visserligen Rikard, som hon aldrig förr varit skild från och längtade efter sin lilla gosse, men då underrättelserna från dem voro täta och goda tog hon skilsmessan ganska lugnt. Hon gjorde strax åtskilliga bekantskaper och blef särskildt förtrolig med en engelsk familj med två unga döttrar, med hvilka hon ständigt var tillsammans.

Alie, som fann dessa konventionela och tråkiga, begagnade tillfället, då Aagot var upptagen af dem, till att njuta sin frihet. Hon var uppe före alla andra om morgnarna, då luften ännu var sval, och gick på upptäcksresor i omgifningen, så att hon snart kände hela landskapet rundt omkring, under det de andra hela dagen sutto på stranden, pliktskyldigast insu-pande hafsluften, som skulle återgifva dem deras hälsa. Men Alie kunde ej uthärda i tio minuter solens fruktansvärda, brännande glöd på denna öppna, rätt mot söder blottade strand, där de stackars sjuklingarna sutto och stekte sig, där hessa stämmor, kväfvande hostanfall och urhålkade kinder skärande afstucko mot

naturens prakt, där samtalen öfver handarbetena ljödo lika tomma och andefattiga, som i de instängda salongerna om vintern, och där man mer betraktade hvarandra än hafvet, samt där utropen öfver naturens skönhet regelbundet återkommo som en inlärd läxa i deras samtal och ständigt på nytt framkallade Alies motsägelselust.

Hon led af en alldeles oresonlig längtan efter barrskog, vikar, uddar och skär och påstod, att endast med en sådan omgifning hade hafvet poesi. Den yppiga vegetationen i denna skyddade bukt, där till och med ökenoasens palmer växa och bära mogna dadlar, och där hvarje fläck af jorden är tagen i besittning af kulturen, där landsvägar och fotstigar äro instängda mellan höga murar emedan hvarje träd bär något slags frukt — ja, det var mycket rikt och präktigt, men aldrig i världen kunde denna natur gå henne till hjärtat, som våra gröna ängar med betande kor, de mjuka ljung- och mossbäddarna mellan granitklipporna, skogarna med sin doft af barr och Linnæa, den friska brisen och de lekande små vågorna mellan våra skär. Hon var en långsam natur, när det gällde nya stämningar, och äfven när Söderns egenomliga tjusning begynte att smyga sig öfver henne liksom från ett bakhåll, dag för dag lite mer, försvarade hon sig ännu däremot och gömde kärleksfullt i en vrå af sitt hjärta sin stora ömhet för hemlandets natur och stämningar och barndomsminnenas trollvärld.

En dag, då Alie antagit en inbjudning att fara ut och åka tillsammans med Aagot och de båda engelska misserna, Florence och Harriet, kommo de förbi en liten, skinande hvit med marmor beklädd villa, som låg på en höjd, inramad i citronträdens mörka grönska samt med en terrass på taket, hvilken måste hafva en härlig utsikt öfver hela kustlinien, till Genova och hela den liguriska kusten med hafsalperna i bakgrunden å ena sidan — å den andra kanske ända till Corsica, när vädret var klart.

Ja, det borde vara lyckliga människor, som bör där! sade Florence. Men det tror jag ändå inte det är. Vi såg dem förra våren — de bruka komma hit ibland — det är en mycket förnäm familj, prins någonting — *hon* är alldeles gudomligt vacker, men han — tänk han är krympling och sitter i en rullstol på sin terrass — han lär ha blifvit sådan kort efter sedan de gifte sig. De ä nästan aldrig tillsammans — när han kommer hit reser hon. Ibland kom också hans yngre bror, det är en vacker ung man, de säger, att prinsen inte kan tåla honom, emedan det är han, som ska bli hans arfvinge. Han brukade också kurtisera sin sköna svägerska, så att vi ibland tyckte det var nästan stötande. Hvad hette de, Harriet? De ha också ett af de präktiga palatsen i Genova?

Prinsen af Palmi, kanske? frågade Alie och kände sig till sin stora förtret blifva röd i ansiktet.

Jag vet inte, sade Harriet. Hvem kan minnas deras konstiga, italienska namn. Men den yngre bro-

dern skall ha skrivit en diktsamling, som väckt stort uppseende.

Det var således det! Det vore dock egendomligt, om hon skulle få tillfälle att göra hans bekantskap. Hans diktsamling hade varit hennes dagliga sällskap och sysselsättning, allt sedan hon kom till Nervi. Hon kunde ej tillräckligt italienska för att uppfatta den fullständigt, men hon hade strax, med intuitivt förstånd, känt att här mötte henne en ande, som var besläktad med hennes egen, men som hade en styrka och originalitet i uttryckssättet, en öfverlägsenhet i satiren, en skärpa i angreppet, som fånglade och bländade henne. Det var ej, som hon trott, en konservativ hjärnas anfall mot det nya, som rörde sig i tiden. Det var en skeptikers förakt för de tomma och braskande fraserna, ibland i form af en idealists harmfulla påpekande af det bristande sammanhanget mellan ord och handling, ibland af en öfverlägsen gycklares skratt öfver mänsklighetens evigt samma komedi. Någon gång bröt en underton af lyrik fram genom gycklet — en fosterlandskärlek, som på samma gång den ängsligt undvek de stora orden och det patriotiska skrytet dock hade en ton af innerlighet, som kändes äkta. Detta var något som Alie förstod. Man kritiserar den man håller af, man harnas öfver bristerna — och man älskar ändå.

Men hennes glädje öfver utsikten att möjligen få lära känna honom personligen var dock blandad med hennes vanliga fruktan att blifva sviken i sina för-



vänningar, och om det blott berott af ett ord af henne att få göra hans bekantskap, skulle hon icke uttalat detta ord.

Det hade börjat bli nästan plågsamt varmt i Nervi, och de flesta af de främmande, som kommit för vintersäsongen, hade rest. Det stora, engelska hotellet var i det närmaste tomt, endast Aagots vänner, familjen Grey-Johnston, stannade ännu, emedan modern var sjuk och ej kunde resa.

Aagot och Alie väntade på Rikard, som först i augusti kunde komma och hämta dem till en tur genom hela Italien, innan de återvände hem. De tillbragte nu nästan hela dagarna i rummen, då hettan ej längre medgaf att vistas ute annat än mot aftnarna, då de gingo ned och spelade lawn-tennis i den stora, skuggiga parken. Men ägaren, markis Gropallo, väntades komma snart och då skulle de troligen bli förfogade äfven från denna tillflyktsort.

En eftermiddag, då de kommo dit med sina bollar och nät, sågo de också villan öppen och flera personer ute på den stora loggian, som just vette åt deras lekplats. De ville strax vända om, men en medelålders herre kom artigt emot dem och bad dem ej genera sig, hotellvärden hade omnämnt, att de voro roade af att spela, och han, markis Gropallo, såg med stort nöje, att de kommo och lifvade upp hans ensliga park.

De tre flickorna stodo förlägna och visste ej, om de borde antaga anbudet eller ej. Men Aagot med

sin lugna frusäkerhet svarade förbindligt och värdigt, att de tackade för markisens artighet och ej ville vägra att begagna sig af en så älskvärd gästfrihet.

Alie var missbelåten härmed och tyckte, att de borde ha gått. En flyktig blick på loggian hade visat henne, att ett helt sällskap herrar och damer var samladt här, och hon hade, med den för närsynta egendomliga snabba gissningsförmågan genast uppfattat, att en af dem var — markis Serra. Naturligtvis — om de skulle råkas, skulle det vara under de tänkbarast ogynnsamma villkor! Hon var ingen skicklig spelerska och alls icke road af sådana nöjen — och hon visste att hon vid sådana tillfällen, närsynt och något förströdd, som hon var, icke visade sig till sin fördel. Och äfven hennes dräkt — hon hade ej en enkom engelsk lawn-tennis-kostym som de andra, utan blott en enkel, kort kjol och en randig perkalblus med ett läderbälte om lifvet. Hon hade begagnat sig af den ensamhet, hvori de en tid lefvat, till att följa sin smak för en sval och bekväm dräkt — men nu syntes den henne dock lite för påfallande enkel. Och håret, som aldrig ville sitta uppe under de häftiga rörelser, som leken fordrade! Hon måste stanna oupphörligt för att fästa det.

En sådan enfaldig sysselsättning för fullvuxna människor, detta springande! Också hade spelet aldrig gått så illa som i dag. Hon lyckades ej gripa en enda boll, sprang emot hinder och föll slutligen omkull och vred fotleden. Det smärtade så häftigt, att hon

blef röd i ansiktet och fick tårar i ögonen. Hon såg sig strax omgifven af flera herrar, bland hvilka äfven Serra befann sig. Hon svarade på alla frågor, att hon ej gjort sig det minsta illa, men oakadt den största viljeansträngning kunde hon ej stöda naturligt på foten, hvarför ställets ägare bjöd henne sin arm och ledde henne tillbaka till hotellet. Den andre, det hade hon sett vid första ögonkastet, var ifrigt upptagen af en af de vackra damerna i sällskapet, en yppig skönhet med ömma gasellögon och glittrande af juveler.

På natten medan hon låg med vattenomslag på foten, hvilken svullnat betydligt, kände hon en underlig förstämning smyga öfver sig. Det harmade henne att hon visat sig så tafatt, och hon tänkte med en viss förargelse på den vackra italienskan, som stått och sett på henne genom en sådan där retsam lorgnett med långt sköldpaddskaft.

Hvad gör det mig för resten, sade hon sig själf. Hvad har jag med det där sällskapet att göra. De tillhör en så helt annan värld än jag, att vi lika litet kan närma oss hvarandra, som om vi lefde på skilda planeter.

Såg du din markis i går? frågade henne Aagot dagen efter. Harriet säger, att han var där bland de andra.

Ja, jag såg honom», sade Alie. Men han liknar inte mycket sina porträtt. De ä allt för idealiserade. Och hans dikter ä betydligt spirituellare än han själf.

Jaså, det har du redan klart för dig, sade Aagot, skrattande. Du är då alltid så hastig i dina omdömen.

Från denna dag läste Alie icke mer i hans dikter, hon hade förlorat allt intresse för honom.

---

### III.



Aagot och Alie hade länge önskat att få börja bada, men det italienska bruket medgaf ej badhytternas utsättande förr än i slutet af juni. Som Nervi icke äger någon badstrand, då kusten är klippig och brant, var här icke något egentligt badlif, inga främlingar, endast några italienska familjer från omgifningarna, som här hade sina sommarvillor. De hade sina badhytter spridda här och där mellan klipporna, men man kunde ej komma dit annat än utför långa, i klippan uthuggna trappor, som voro afstängda för allmänheten. Det engelska hotellet satte nu upp sina badhytter nedanför märkis Gropallos trappa, till hvilken det egde nyttjanderätt, och Aagot och Alie samt de engelska flickorna skyndade dit första morgonen, otåliga att få pröfva de mångbesjungna blå böljorna.

Då de kommo ned på den lilla strandplätten, funno de redan flera herrar och damer där, somliga ute i vattnet, andra liggande halfnakna, solande sig på stranden. Också Serra var där.

Han bar en röd och gulrandig badkostym, som väl framhöll gestaltens ungdomliga, gossaktiga

smidighet, denna behagfulla, nästan kvinnliga finhet, som karakteriserar italienaren. Han stod böjd öfver den vackra svartögda damen, i hvars sällskap de förut hade sett honom, hjälpande henne att plocka »frutti del mare» (hafvets frukter), snäckor, sniglar och andra hafsdjur, hvilka sitta undangömda i klippskrefvorna. Hon hade en hvit ylledräkt med röda bårder samt en stor suffletthatt med en röd knut, hals, armar och ben voro bara, figuren, frigjord från korsetten, aftecknade tydligt under blusen sina något öfverdrifvet yppiga former, och hon lutade sig så tätt emot honom, när hon talade, med ett glänsande leende och ömma ögon upp i ansiktet på honom, att Alie rodnade, då hon såg på dem, och skyndade förbi och in i badhytten.

Det var första gången hon såg herrar och damer tillsammans vid badet, och hon fann det stötande. Och när hon nu fick på sig sin egen, i Genova just köpta badkostym, och såg sig själf lika litet klädd som de andra, greps hon af en sådan blyghet, att hon helst skulle afstått från hela badet. Men de engelska flickorna gjorde så mycket väsen af sin förlägenhet, att Alie började finna det löjligt och tillgjordt, hvarför hon hastigt beslöt sig, stötte upp dörren och sprang ut före de andra. Florence och Harriet följde nu, men hopkrupna, med små, trippande steg och åtbörder, som påminde om den allt för medvetet förlägna mediceiska Venus.

Efter dem kom Aagot, säker, naturlig, öfvertygad

om att vara vacker med sin mjölkhvita hud, sin höga, smärta gestalt och raka hållning — omedveten om, att hennes utseende var af det slag, som fordrade modeklädningens relief, för att göra sig gällande, emedan figuren hade en viss torrhet i linierna och brist på harmoni i formerna. Hon steg långsamt, lugnt seende sig omkring, upp på en sten, där vattnet var djupt, samt hoppade i och simmade utåt, omedelbart följd af sina båda engelska väninnor.

Alie däremot kunde icke simma och nödgades därför hålla sig helt nära stranden. Men en gång i vattnet glömde hon hvarje förlägenhet och blickade med förundran och förtjusning ned i det eterklara djupet. Nu först fick hon riktigt ögonen upp för hur underbart, metalliskt blått detta vatten var. Och hur smekande mjukt och ljumt och ändå svalt det smög sig omkring hennel

Alies skönhet var just af motsatt slag mot Aagots, och hon tog sig bäst ut, ju mindre klädd hon var. Det fina, mjuka, luftiga i hennes figur tyngdes ner af en modeklädning; modejournalens fantasier syntes platta och oädla på denna fint mejslade gestalt; och detta lilla, originella hufvud fordrade liksom att få göra sig gällande på sitt eget sätt. Därför var hon i sin smidiga trikådräkt, med den fria, ädelt formade halsen, de späda hand- och fotlederna, det mjuka behaget i hela gestalten, den soliga, varma hudfärgen, så påfallande vacker, att Serras blickar genast fästes vid henne, då hon sprang och hoppade i vattnet,

plaskande med armarna och görande små tafatta försök att simma.

Caspita! utbrast han till markis Gropallo. De där svenskorna. — ni talar om den andra, men hon är ingenting mot denna.

Alie, närsynt som hon var samt i detta ögonblick fullkomligt likgiltig för omgifningen, märkte ej den uppmärksamhet, hon var föremål för, utan öfverlämnade sig helt åt nöjet af badet. Hon ställde sig upprätt på en jämn sandbotten, som hon funnit mellan klipporna och där vattnet syntes henne mycket lågt, och kastade sig baklänges med armarna öfver hufvudet för att lägga sig att flyta, men då hon kände vattnet stiga sig öfver pannan blef hon rädd och gaf till ett litet rop. I samma ögonblick kände hon sig fattad om lifvet af en manlig arm och en smekande stämma yttrade på franska: Var inte rädd! Jag håller er.

Men hon var ännu helt förvirrad af sin förskräckelse och höll ögonen slutna samt lutade hufvudet tillbaka mot den arm, som stödde henne.

Se upp! ropade stämman skrattande. Hvad går åt er — här är ju inte så djupt att man kan dränka en kattunge en gång.

Jag sjönk, sade hon på italienska, förlägen och med ett ursäktande leende, i det hon strök tillbaka håret, som lösgjort sig ur badhättan och föll fram i pannan i en stor, fuktig lock. Jag kan inte simma, men jag ville bara försöka att flyta — men jag blef rädd, när jag såg att det var så djupt.



Och hur vill ni kunna flyta utan att vattnet är tillräckligt djupt för att bära er? Låt mig föra er några steg längre ut, så ska ni få se, att det går bättre. — Han räckte henne handen, i det han lät sin blick långsamt och liksom smekande glida utför hela hennes gestalt, följande dess linier ända ned i vattnet.

Hon drog tillbaka sin hand.

Tack, sade hon, men jag tycker bättre om att öfva mig lite för mig själf.

På det sättet skall ni aldrig lära er simma. Om ni vill tillåta mig — först och främst bör jag kanske presentera mig, markis Serra — vill ni inte tillåta mig att gifva er simlektioner, ni skall se hur fort ni då lär konsten och hur mycket mer nöje ni får af baden.

Nej, tack — jag har inte fallenhet för sådant, och jag tror att det redan är för sent — när man inte lärt som barn.

Han upprepade ej sitt anbud, men han visste så småningom att göra sig nyttig för henne vid badet, aldrig erbjudande henne sin tjänst men alltid till hands, när hon behöfde en handräckning, och på detta sätt blef han i själfva verket hennes simlärare, utan att hon någonsin gifvit honom tillstånd därtill. Hennes skygghet att mottaga hans närmande aftog så småningom, då hon såg den förtrolighet mellan de båda könen, som badet alstrade, så allmän omkring sig, så osökt och naturlig, att det nästan blef en tillgjordhet att undandraga sig den. Hon tillät honom då slutligen en dag att föra sig längre ut än

vanligt samt att hålla sin hand under hennes nacke, i det hon intog den rätta ställningen för att ligga på rygg och flyta. Men hon gjorde till villkor att han icke skulle föra henne längre än till en liten klippa, som stack upp ur vattnet rätt framför dem. Hon slöt ögonen och lät sig glida sakta fram. Men när hon så såg upp, märkte hon, att de kommit ett långt stycke förbi klippan. Hon greps af en plötslig skrämsel och kastade armarna om hans hals, så att äfven han höll på att förlora jämvikten. Ond öfver hans förräderi och förlägen öfver att ha förlorat besinningen ville hon sedan icke simma med honom på flera dar.

Under allt detta var det i hans väsende något, som förbryllade henne; något vinnande mjukt, något af detta fina, halft svärmiska, halft sinnliga galanteri, som så ofta utmärker italienarens väsende gent emot kvinnan, och på samma gång en viss gäckande öfverlägsenhet, som skrattade han inom sig åt hennes försök att afvisa honom, viss om att i alla fall vinna henne, om han ville. När hon sagt, att hon icke mer ville simma med honom, kunde han ibland hålla sig tillbaka flera dar, tills hon, med instinktivt, kvinnligt koketteri, begynte se sig om efter honom och söka draga honom till sig igen, och när han då kom, var det alltid med ett leende, som om han velat säga: jag visste nog, att jag bara hade att förhålla mig lugn och vänta.

Hon var ej säker på, om hon tyckte om honom eller icke. Hon trodde snarare att han icke be-

hagade henne, men han sysselsatte dock ständigt hennes fantasi.

Aagot, som för sin hälsas skull ej vågade vara så mycket i badet som de andra, oaktadt hon nu var fullt återställd, låg ofta mellan klipporna under sin stora parasoll och följde med sina klara, uppmärksamma ögon Alies och Serras simöfningar. Hon iakttog i hennes väsende något konstladt och osäkert gent emot honom, något än öfverdrifvet afvisande, än allt för muntert och gycklande, än en stillhet, en blyg orörlighet, som vore hon under en förtrollning. Aagot kände sig egendomligt oroad af den atmosfär af erotik, som omgaf henne. Ty det var knappast någon af de badande damerna, som ej hade sin uppvaktande kavaljer, endast hon själf hade ingen, oaktadt hon visste, att man fann henne vacker. Men hennes hållning var så afgjordt den dygdiga hustruns och hon talade så mycket om sin man, som hon nu snart kunde vänta, att ingen vågade sig på en mer ingående hyllning.

Serra var dock icke så uteslutande Alies kavaljer, att han icke äfven för de andra hade ömma ögonkast och smekande tonfall i sin stämman, och den beundran han visade äfven Aagot förfelade icke att utöfva någon dragning på henne. Hon hade egentligen aldrig varit kurtiserad, emedan hon blifvit gift strax sedan hon kommit ut i världen och sedan aldrig visat sig annat än vid sin mans sida, men hon tyckte sig nu utan fara kunna mottaga denna kurtis, emedan

hon sade sig, att den ej var riktad till henne personligen utan blott var ett sätt, som italienarne hade mot alla damer. Hon trodde sig själf vara mycket klok och kritisk och beklagade Alie, som uppenbarligen var förblindad och tog åt sig mer än hon borde.

Och så var där ju äfven den vackra Beatrice, med hvilken man sade att han skulle gifta sig. Hon var där med sin mor, markisinnan di Rivalta, och sades vara ett mycket rikt parti. Serra egnade äfven henne sin uppmärksamhet, men det tycktes vara mer hon, som var förälskad i honom än tvärtom. Hennes stora, smältande svarta ögon följde honom öfver allt, hennes pärlhvita tänder glimmade emot honom och hon koketterade för honom på ett sätt, som skandaliserade de andra.

Hur en kvinna till den grad kan glömma sin värdighet, sade Alie, det begriper jag inte. Att hon inte ser, att han bara föraktar henne därför.

Ja, ja, akta dig själf du, sade Aagot.

Jag! å, jag vet nog att hålla honom på tillbörligt afstånd, var säker på det.

Efter fjorton dar kunde Alie simma, men hon hade ännu ej tillräcklig säkerhet för att våga sig ut på djupet, utan höll sig gärna nära stranden. Serra hade flera gånger sökt öfvertala henne att hoppa i från klippan, där det var bråddjupt, men kunde ej förmå henne därtill. Han beslöt att ännu en gång använda ett litet bedrägeri för att få henne att öfver-

vinna denna rädsla och öfvertalade henne en dag att simma med sig till en grotta, som han sade vara mycket vacker men endast åtkomlig från sjösidan. Den låg strax bakom en utskjutande klippudde, förbi hvilken hon hittills aldrig vågat sig, men han försäkrade henne att där icke var djupt. Det gick mycket bra, ända tills de kommo förbi udden, men då greps hon plötsligt af medvetandet om att hon ej hade mark under fötterna och fattades af den blindarysel, som vid denna förnimmelse ofta öfverfaller oerfarna simmare och störtar dem räddningslöst i djupet; hon gaf till ett förtviflans skri och sjönk. Han fick nätt och jämt tag i hennes dräkt, fick så en arm om hennes lif och förde henne halft medvetlös till grottan. De voro båda mycket bleka, då de stodo där midt emot hvarandra, och hon skakades af en frossbrytning i grottans fuktiga kyla.

Man kan då aldrig lita på er, utbrast hon, uppörd öfver hans bedrägeri.

Tvärtom, man kan lita fullkomligt på mig, sade han skrattande, återvinnande sitt lugn. Kände ni inte, att min arm var säker. Var viss på att jag inte låter er drunkna.

Hur ska vi nu komma härifrån. Ni måste hämta mig en båt. Jag ger mig inte ut med er på djupet en gång till.

En båt. Det finns inte på en timmes afstånd härifrån. Och under tiden skulle ni förkyla er i denna fuktiga håla. Raskt beslut nu! Det finns ingen annan

möjlighet än att kasta oss i igen. Men var inte rädd, jag svarar för att allt ska gå bra.

Han räckte ut armen för att gripa henne om lifvet och springa i med henne, men hon drog sig häftigt tillbaka.

Ni är ju galen — vi kan ju drunkna bägge två. Jag förlorar besinningen och så drar jag också er ner i djupet.

Ja, visst är jag galen — men hvad gör det — med mig är det så — man måste antingen riskera allt med mig eller också — högt spel, lite mod, perdio! Hvad är det annars värdt att lefva!

Han hade kastat armen om henne, oakadt hennes motstånd och såg henne in i ögonen.

Öfverlämna er bara lugnt åt mig — jag ansvarar för ert lif med mitt, sade han och hans stämma sjönk till en låg, upprörd hviskning.

Det var ett af dessa ögonblick, då en dold, för båda okänd lidelse, plötsligt, omotståndligt som en yrsel kan gripa tvenne varelser, och då det lättaste vidrörande blir en smekning, blicken blir ett besittningstagande och ett motståndslöst gifvande, orden förstummas eller förklinga tomma och meningslösa, hela den yttre världen, det förflutna, framtiden, allt försvinner inför ögonblickets andlösa berusning.

Alie vaknade först till besinning, då hon kände hans läppar mot sin hals, hans bägge armar om sitt lif. I nästa ögonblick hade han upplyft henne och burit henne ut på den yttersta stenen, samt kastat

sig med henne i vattnet. Hon gaf till ett lätt rop, men då hon kom upp med hufvudet igen, simmade hon ensam utåt, rundt klippan och ända fram till stranden med badhytterna på andra sidan — i början med små, snabba, andlösa tag, men då han ropade till henne: långsamt! stora tag! saktade hon så småningom, och när hon blef synlig från stranden sköt hon fram med långa, säkra, jämna rörelser, som en öfvad simmerska.

Nej, Alie, hvilka framsteg du gjort! utbrast Aagot, som väntade henne på stranden.

Men då hon kom upp ur vattnet, var hon mycket blek och skälfdde häftigt, samt sprang strax in i badhytten och klädde sig.

Serra väntade på henne utanför.

Nå, sade han, då hon kom. Det var en vågad kur. Men den lyckades — och nu kan ni tacka mig, att jag lärt er simma.

Men jag vill inte lära mig på det sättet, utbrast hon, och hennes röst darrade af sinnesrörelse. Jag är inte ett barn, som man kan med våld — ni har skrämt mig så, att jag aldrig kastar mig i vattnet mer!

Och hon brast i gråt.

Aagot drog henne ömt med sig hemåt. Det är lite öfveranstängning, sade hon moderligt. Kom och hvila dig!

På eftermiddagen kom Serra till hotellet och frågade efter hennes befinnande.

Å, det är alldeles öfver nu, sade Aagot. Hon sitter och läser Dante på lilla terrassen.

Kan jag få gå och tala med henne? frågade han. Jag måste göra henne mina ursäkter.

Ja, det kan ni gärna, svarade Aagot och anvisade platsen, där Alie satt, undangömd på en terrass inåt en inre gård. Markisen förundrade sig något öfver, att Aagot icke följde med utan lämnade dem ensamma, liksom han många gånger hade förundrat sig öfver den frihet, hvarmed Alie gick omkring ensam öfverallt, i motsats till hans landsmaninnor, som alltid voro följda och öfvervakade.

Hon satt med en stor, tjock upplaga af Divina Commedia med förklarande noter i knäet, men hon läste ej utan drömde, med fötterna på en pall och armbågarna på knäna, pannan i händerna.

Hon var ännu i ett nervöst uppror efter scenen i grottan, hela hennes inre skälfdde. Hvad betydde detta, som tilldragit sig mellan dem? Hvad var det för en yrsel, som gripit henne? Hon älskade honom icke — nej, detta var åtminstone icke kärleken, sådan hon alltid tänkt sig den. För hennes föreställning hade kärleken framför allt varit själsfrändskap, djup förståelse af hvarandras väsen, beundran för något öfverlägset — den borde vara något så stort, så hela personligheten genomträngande, tillfredsställande både hufvudets, hjärtats och karaktärens kraf, att hon misströstat om att någonsin kunna möta den i en form, som motsvarade hennes fordringar. Och



här hade hon nu plötsligt, oreflekteradt låtit sig på detta sätt berusas af en främling, som hon knappt kände, med hvilken hon aldrig talat annat än i skämt och lek, och om hvilken hon ej ens visste, om han älskade henne, eller om det hela blott varit ett djärft tilltag, emedan han tog henne för ett lättfånget byte. Å, denna tanke gjorde henne utom sig!

Hon sprang upp och begynte gå. Hvad skulle hon göra för att visa honom, hur han misstagit sig på henne. I detsamma hörde hon honom komma — hon igenkände genast den lätta, snabba gången, han brukade alltid närma sig så där hastigt, liksom springande, med en viss segervisshet — och hon vände sig emot honom med en flammande rodnad och en nervös darrning kring läpparna, samt ett varnande, afvisande uttryck i ögonen.

Ni är ond ännu? frågade han, halft spefullt, halft ömt.

Ja.

Men för hvad? det intresserar mig mycket att veta.

Hon stod lutad öfver balustraden och såg utåt hafvet. Han böjde sig lätt öfver henne och frågade i hennes nacke: för det ena eller för det andra?

För bägge delarna, svarade hon fortfarande med bortvändt hufvud, armbågarna på muren och ögonen ner i hafvet. För att ni så där — med våld —

Jaså, jag skulle bedt om lof först. Jag skulle

sagt: tillåter ni, signorina, att jag kysser er? Liksom man någonsin uppnådde något hos kvinnan på det sättet. Ni skulle då naturligtvis svarat nej — det gör kvinnan alltid, instinktivt — men om jag då helt beskedligt gått min väg, skulle ni skrattat åt mig och föraktat mig. Kvinnan vill och fordrar att blifva tagen — det är hennes natur. Eller har ni kanske lyckats ändra det där uppe i Sverge, där ni gjort så mycket för kvinnans emancipation?

Hennes hand lekte nervöst med en kvist, som böjde sig öfver muren och som hon lindade kring fingrarna, brytande af små skott mellan tummen och pekfingret.

Jag tror, att ni missförstår, sade hon, om man också kan gripas af en tillfällig — hon sökte ett annat ord, men fann endast berusning, hvilket hon dock yttrade med mycket låg röst — en tillfällig berusning, så bevisar inte det — en verkligt utvecklad kvinna ger sig inte lätt och inte utan mycken strid — men om hon en gång kommit till klarhet med sig själf, att hon vill — då behöfver hon inte, som ni säger, tagas — då ger hon sig frivilligt, själfmant. Och jag tycker, att det vore långt ädlare af en man att vänta på detta — att inte så där —

Nu log han henne upp i ansiktet — men på ett så älskvärdt, ömt och lekfullt sätt, att hon ej kunde bli sårad.

Det är således öfverenskommelsen, sade han. Jag ska vänta på att ni kommer en dag till mig

och säger: tag mig! Jag är din. Och dessförinnan — inte ett närmande, inte en handtryckning — är det så ni vill?

Hon kunde ej låta bli att småle, då hon svarade: ja.

Godt, sade han och vände sig om samt tog upp *La Divina Commedia*, som fallit på marken.

Förstår ni verkligen italienskan tillräckligt bra för att läsa Dante? frågade han i hvardagston.

Hennes själfbehärskning var icke så stor som hans — detta omslag kom för tvärt, och hon kunde ej svara strax, utan blef ännu stående framåtböjd öfver balustraden.

Ska jag läsa ett stycke för er?

Ja, om ni vill.

Hon gick tillbaka till bänken och gjorde våld på sig för att kasta in alla sina tankar på en så främmande riktning.

Jag kan ännu inte riktigt njuta den som poesi, sade hon. Jag läser den som ett studium, med noter.

Nej, ni kan inte läsa den ensam, det är omöjligt. Men ni ska få se, att när jag läser för er, förstår ni på ett helt annat sätt. Jag tar den berömda sången om Francesca da Rimini. Har ni läst den?

Nej, jag har inte hunnit dit än.

Hör då på! Det är Francesca, som talar. Ni känner hennes historia?

Ja, så där tämligen.

Således: Dante ser henne och hennes älskare närma sig i luften bland dessa, som äro dömda att sväfva omkring i en ständigt storm.

Hvad är det för brott, som straffas så?

Det frågade också Dante. Och han erfor att till så beskaffad pina

De äro dömda, hvilka köttsligt synda  
Och som förnuftet kufva under lustan.

Egentligen ha de dock fått det lindrigaste straffet af alla, som äro i helvetet. Dante hade nog sina skäl, hvarför han icke nämdes vara så sträng mot dem. Således — Francesca närmar sig på Dantes tillrop och tilltalar honom så:

O animal grazioso e benigno,  
Che visitando vai per l'aer perso

Förstår ni det?

Inte riktigt.

Alie var i själfva verket så förströdd, att hon ej uppfattat ett ord.

Ni förstår inte, om ni inte följer med i boken, sade han och närmade sig henne. Han begärde tillåtelse med en åtbörd och satte sig bredvid henne på bänken, i det han gaf henne att hålla ena permen af den tunga boken. Hon tvingade sig att vara uppmärksam, då han nu rad för rad förklarade dessa så vidt berömda strofer, hvilka i Italien till den grad äro hvar mans egendom och så ofta citeras i tid och otid, att de nästan blifvit banala, men hvilka på den,

som läser dem första, andra, tredje gången alltid utöfva samma milda, vemodiga tjusning.

En dag för ro skull läste vi tillhoppa  
Om Lancelot, hur kärlek honom snärjde,  
Allena voro vi och utan misstro.

Den läsningen kom våra ögon ofta  
Att mötas, våra kinders färg att skifta,  
Men *ell* var stället, som på fall oss bragte.\*

Han hade kommit närmare henne på bänken, medan han läste, och hans hand hade liksom omedvetet, som en åtbörd som beledsagade läsningen, tagit fast i hennes. Han fortsatte, i det han sänkte rösten något:

När som vi läste hur på munnens löje  
En kyss blef tryckt af älskaren så eldig,  
Då kysste *han*, som aldrig från mig skiljes  
Min egen mun med darning i hvar fiber.  
Galeotto\*\* boken var och den som skref den.

Nu smög hans arm om hennes lif, han gjorde ett uppehåll och såg på henne. Hennes kinder voro flammande röda och han kände hennes hjärta bulsa mot sin sida. Han sade de sista orden af Francescas förklaring långsamt, betydelsefullt:

Den dagen sen vi läste icke längre.

Han slog igen boken och med ögonen i hennes frågade han leende: Hvarför läste de icke längre den dagen, tror ni?

\* Öfversättningen af Böttiger.

\*\* Galeotto = kärleksmäklare.

Hans stämma dog bort vid de sista orden och deras läppar möttes oemotståndligt.

Ser ni, utbrast han och sprang upp. Stolta kvinnan!

Hon kunde ej längre motstå sin önskan att afvinga honom ett slags förklaring.

Ni älskar mig inte, sade hon.

Han svarade skalkaktigt, men dock med ett smekande tonfall: Lika mycket som ni älskar mig.

Det slog henne. Ja, han hade ju rätt. Icke var detta ännu någon riktig kärlek å någondera sidan. Men hvad var det då? Så måste det ju för allt i världen bli slut. Hur kunde hon vara så föraktligt svag! Men det skulle bli sista gången. För allt i världen, hvad höll hon på att komma in i! — Hon lämnade honom hastigt och upprörd.

---

Följande dag, då han kom till badet, frågade han henne, om hon ännu en gång ville springa i tillsammans med honom.

Frivilligt, naturligtvis. Jag ska visst inte tvinga er. Men kanske ni hellre vill hoppa i ensam? Det vore också mycket bättre.

Ja, det vill jag hellre. Det är alltid bättre att lita bara på sig själf.

Hon sprang ut på den sten, från hvilken de andra brukade hoppa i, men när hon blickade ner i djupet kom rädslan öfver henne på nytt och hon blef stående

med hjärtat i halsgropen utan att besluta sig, Serra iakttog henne leende, på lite afstånd.

Hon önskade, att han skulle erbjuda sig en gång till och sökte honom omedvetet, med en flyktig blick. Han kom genast.

Ni vill? frågade han.

Hon räckte honom handen, han lade armen om henne, och de hoppade.

Denna lek upprepades nu för hvarje dag och blef alltid en förevändning till ett ögonblicks omfamning. Alie hade hvarje gång en liten känsla af hissande, och hon simmade aldrig långt, utan vände snart. Men hon underkastade sig detta ögonblicks obehag för nöjet af denna omfamning, i fria luften, i solen, inför allas blickar — en omfamning, som för de andra, hvilka sågo den, och inför hennes egen tveksamma själfgranskning, betydde intet, men som dock hade en viss hemlig tjusning.

Men hon var dock alltid på vakt mot sig själf för att ej låta sig hänföras, och hon fortfor alltjämt att studera honom, mistrogen både mot sin egen känsla och mot hans. Och så fort hon blef ensam, genomlefde hon åter och åter i tankarna allt hvad som tilldragit sig mellan dem, upprepade i minnet hvarje hans ord, hvarje tonfall, granskande dem, låtande dem ljuda för sina öron för att höra, om klangen var äkta.

En dag hade han läst för henne och de engelska flickorna några stycken af Leopardi, och hade, som

alltid, i läsningen inlagt så mycket af personlig känsla, att diktarens ord föreföllo som ett omedelbart uttryck af hans egen stämning. Florence, som hade anlag åt det sentimentala, blef gripen af det mjuka, känsliga föredraget, och utan att ha förstått mycket af dikten, utbrast hon: Hvad det är vackert! Och hvad jag har sympati för den stackars olycklige skalden! Jag önskar, att jag känt honom.

Skulle ni då velat trösta honom? frågade han med ett något tvetydigt leende. Ni vet väl, att han var så ful, att ingen kvinna någonsin älskade honom. Detta var honom en stor sorg — han var nog naiv att inte begripa, att det var en verklig lycka för honom.

Hvarför en lycka?

Emedan han fick behålla sina illusioner — dessa, som vi andra mister, innan vi fyllt tjugu år. Han trodde alltjämt, att det var något mystiskt, öfvervindande lycksaligt i kärleken.

Alie såg på honom uppmärksamt.

Och tror inte ni det? frågade Florence.

Hvad?

Att kärleken är — att det är något mystiskt — stort —

Jo, mystiskt — så länge man inte försökt den.

Hvem kan bli klok på er, utbrast Florence. Ibland talar ni känslofullt, poetiskt, som Leopardi själf — och ibland har ni något så retsamt håfullt.

Ja, hvad är det för märkvärdigt i det. Har ni



kanske känt någon människa, som haft en hel karakter? Har vi inte allesammans bara stumpar och stycken af karakterer? Och vet ni inte, hvaraf det kommer sig?

Nej, inte egentligen.

Ni tror kanske, att det bara är den gode guden, som skapat människorna efter sin afbild. Vet ni inte att det från begynnelsen fanns två slakten på jorden, guds barn och djäfvulens barn, de hvita och de svarta. Och som dessa sedan oupphörligt gift sig med hvarandra, så har det blifvit en sådan rasblandning, att man numer inte kan träffa på en enda människa, som inte har lite arf från båda hållen, somliga mera svart, andra mera hvitt.

Och hvilket har ni mest af?

Det svarta, naturligtvis. Och det är jag stolt öfver. Den svarta rasen har alltid visat sig ha mer motståndskraft. Ty hvad det gäller här i lifvet för att kunna lefva lycklig, det är bara helt enkelt att vara likgiltig och egoistisk. Har jag inte rätt, signorina Alie?

Nej, det vill jag inte påstå? Jag tänker ungefär raka motsatsen.

Det tänkte jag också, när jag var tjugu år. Älska, hängifva sig med hela sin själ, uppoffra, om det gällde, ända till sitt lif —

Verkligen! sade Alie med en liflig, intresserad blick. Har ni varit sådan en gång. Berätta mig om det!

Ja, om ni vill gå med mig ett slag.

De gingo sakta framåt terrassen, aflägsnande sig tillräckligt från de andra för att ej höras.

Är det om min första kärlek, ni vill veta? Ja — jag var tjugu år och hon ett par och tretti — det var naturligtvis hon, som förförde mig och inte tvärt om — men hur jag dyrkade henne — hon kunde göra med mig, hvad hon ville, hon kunde slagit mig och jag skulle kysst hennes hand — hon kunde satt sin fot på mig och trampat på mig och jag skulle inte ha rest mig — kort sagdt, en sådan där narraktig förälskelse, som bringar en på gränsen till vansinne.

Jag tillstår, att jag skulle bra gärna velat känt er på den tiden. Jag har lite smak för det, som är riktigt vanvettigt.

Ja — för att få det nöjet göra detsamma med mig, som hon gjorde.

Hvad gjorde hon?

Marterade mig, ref mig, stackars oerfarna yngling, som jag var, mellan förtviflan och lycksalighet, stötte mig bort, gjorde mig svartsjuk på en annan — och då hon såg mig rasa, gråta af ursinne och smärta, drog hon mig åter till sig med sådana smekningar, att — kort och godt, hon fick slutligen ett fördelaktigt giftermålsanbud — hon var nämligen änka — och så skref hon en biljett till mig, att jag skulle svära att aldrig förråda, hvad som tilldragit sig mellan oss samt skicka igen alla hennes bref.

Och hur tog ni det?

Som en galning, som jag var, förstås. Först kunde jag inte finna ro vid någon annan tanke, än att jag skulle skjuta henne först och mig sedan. Men så kom jag på en förnuftigare idé. Jag beslöt att hämnas på hennes kön, hvad hon gjort mig. Och sedan reciterade jag för andra kvinnor alla de ömma scener, jag uppfört med henne. Bara med den skillnaden att med henne hade jag verkligen varit genomträngd af hvad jag sa — och misslyckats. Med de andra har jag helt simpelt varit aktör — och alltid lyckats. Ty ju mer likgiltig man själf är, ju mer makt får man öfver kvinnorna.

Men en god spelare låter inte andra se i sina kort, som ni nu gjort, utbrast hon. Det är det, jag grubblat öfver hela tiden, om ni varit aktör eller uppriktig — nu är jag mycket glad, att ha fått veta sammanhanget.

Och hvad har det med vårt förhållande att göra? Ni vet, att jag skulle kunna älska er verkligt — om ni bara ville.

Ja — och till hur många har ni sagt det?

Nej, jag brukar aldrig säga det — tvärt om, jag har alltid sagt, att kärleken för mig bara är en lek.

Då förstår jag inte, att någon velat älska er.

Hvarför det. Tvärt om. Det är så många, som ha smak för en sådan lek — men den verkliga, stora, lifsafgörande kärleken — hur många kan känna den — och hur många kan inge den?

Ni tror således ändå på den?

Ja, det är det enda, jag tror på i världen. Och om jag kunde möta den en gång, så vet jag att det skulle förändra hela lifvet för mig.

Hon såg frågande på honom. Nej, detta var icke gyckel — det var något af äkta innerlighet i hans tonfall och i hans blick. Och det vaknade inom henne en brinnande önskan att vinna honom helt, att göra honom så fullständigt till sin, att hvarje hans hjärtas pulsslag vore för henne. Och då, när det icke mer funnes möjlighet till något tvifvel om, att hon och endast hon kunde gifva honom detta, som för honom var lifvets enda lycka — då skulle hon kanske, äfven hon, kunna våga att gifva sig helt åt en känsla, som hon fruktade och som hon längtade efter.

---

#### IV.

**E**n afton hade Aagot och flickorna Johnston vidtalat en fiskare, att de skulle följa med honom ut i hans båt på natten för att se honom fiska vid bloss. Alie förklarade att hon var sömnig och icke ville följa med.

Naturligtvis! utbrast Florence med ett satiriskt leende.

Naturligtvis! Hvad ska det betyda? frågade Alie och blef strax mörkröd i ansiktet, emedan hon mycket väl visste hvad det skulle betyda.

Det vet man väl, att du inte finner någonting roligt numera, som inte »prinsen» är med om.

Kan vi inte föreslå »prinsen» att följa med? framkastade Harriet.

Det tycker jag inte alls vore lämpligt, sade Aagot ifrigt. Vi får verkligen vara lite försiktiga — han bara skrattar åt oss, om vi allt för mycket söker draga honom till oss. Då får åtminstone Alie själf fråga honom — jag vill alldeles inte —

Men jag har ju inte sagt ett ord, inföll Alie. Det är ni, som oupphörligt talar om honom. Jag har ju bara sagt, att jag är sömnig.

Då kan vi ju vänta till en annan afton, om du vill.

Nej, för all del — jag bryr mig inte alls om hela tillställningen —

Men — Aagot såg betydelsefullt och pröfvande på henne, som om hon misstänkt att Alie hade sina skäl att önska att bli lämnad ensam en afton — det är väl då riktigt säkert, att du går och lägger dig strax vi gifvit oss af.

Strax! Nej, jag ska följa er till båten och se er i väg först.

Och gå ensam tillbaka i mörkret?

Än sedan! Hur många hundra gånger har inte jag gått ensam om kvällarna hemma djupt in i svarta skogen?

Ja, hemma i Sverige, ja. Men här anses det opassande.

Och hvem ser mig? Jag går den lilla smala gränden direkt upp till hotellet. Där möter jag inte en katt en gång. Du vet väl, att aldrig någon människa är ute om kvällarna här.

Ja, jag tycker inte om det, sade Aagot. Men jag kan inte hjälpa det. Du får svara för dig själf.

Ja, tack ska du ha — hvem skulle annars svara för mig?

Vid tiotiden begåfvo de sig af. De gingo stora vägen fram, innan de veko af ner till den lilla båt-hamnen. Som det var en klar månskenskväll, voro verkligen några promenerande ute. Och knappast

hade de gått tio steg, förrän de mötte Serra, som gick i sällskap med Gropallo. De båda herrarne kommo genast fram till dem och frågade, hvart de ämnade sig så sent.

Ett fiskeparti? Och hvilken herre har ni med er? frågade Serra.

Ingen herre alls», skyndade sig Harriet att svara med en liten knyck på nacken. Tror ni att vi, fria, nordiska kvinnor, nödvändigt behöfver en herre att beskydda oss?

Att beskydda er, nej. Men ni har inte roligt utan en kavaljer.

Hör! Så egenkär! ropade Harriet och Florence, fnittrande.

Egenkär eller inte, det hör inte hit. Men är det inte sanning, hvad jag säger? Signorina Alie, kan ni neka till det?

Hur det nu förargade Alie att hon sagt sig ej vilja följa med! Men hvad skulle de andra säga, om hon nu ändrade beslut! Dessa njöto synbarligen af det lilla spratt, ödet spelat henne, och till och med Aagot, den hyggliga, aktningsvärda Aagot var road af tanken, att de skulle ta Serra med sig i båten, medan Alie blefve tvungen att stanna på stranden.

Om markisen ville följa med oss, vore det naturligtvis mycket roligt, sade hon därför, förbindligt.

Med förtjusning, svarade han. Gropallo afskedade sig och de andra fortsatte tillsammans ner mot stranden.

Först då de skulle stiga i båten och Serra räckte Alie handen för att hjälpa henne, fick han veta, att hon ej följde med.

Inte det. Men hur tänker ni då komma hem?

Alie visste, att han skulle erbjuda sig att följa henne, och det ville hon ej. Hon fick en nervös hjärtklappning vid blotta tanken härpå. Ensam med honom i månskenet i den lilla, skarpt sluttande grändan mellan trädgårdsmurarna. Nej, hon var ej hågad göra några galenskaper nu igen.

Bekymra er inte om det, skar hon skarpt af. Tror ni jag är mörkrädd?

Men det är omöjligt — det kan jag inte tillåta — då följer jag er naturligtvis, antingen ni vill det eller ej — ni kan inte förbjuda mig att gå bakom er på tre stegs afstånd åtminstone.

I så fall kommer jag hellre med i båten.

Hon sprang i utan att våga se på de andra, hvilkas satiriska småleenden hon kände i ryggen på sig.

Sedan alla ordnat sig i båten gled de sakta ut, förda framåt af ljudlösa årtag. Den ena af båtkarlarne stod i fören med blosset i hand samt järnet i beredskap för att hugga till, när någon fisk, yrvaken, lockad af ljuset, kom upp emot vattenytan. Han kastade då och då några droppar olja på vattnet för att öka dess genomskinlighet, och man kunde tydligt se de slumrande invånarna i havvets stora sofsalar. Alla höllo sig tysta för att ej genom det minsta



buller varna dem och väcka i deras fiskhjärnor någon föreställning om, att det glimmande ljuset, som så vänligt lockade dem, fördes af fiendehand. De fingo upp den ena fisken efter den andra, vackra, mångfärgade, skiftande i rödt, grönt och blått, i silfver och guld, såsom det anstår det romantiska »blå hafvet» att hafva dem.

Jag förstår inte, hvad det ska tjäna till, att de ä så vackra, sade naivt Florence, då fisket var slut och de styrde hemåt, hvilande på årorna och låtande sig sakta glida med strömmen. Man ser dem ju i alla fall nästan aldrig, så att man kan ha någon glädje af deras vackra färger.

Man! inföll Serra skrattande. Tror ni då, att fiskarna ä till för vår skull? De ha sitt eget lif och sin egen glädje och vi ä, från fisksynpunkt sedt, bara till för att fördärfva deras lycka.

Deras lycka. Hvad kan de ha för en lycka?

Samma som vi. Äta, sofva, älska. Tror ni inte, att fiskarna har erotik? Fastän det blott är en släkterotik och icke en individuel, som hos oss, så är den dock förenad med glädje och njutning också hos dem.

Florence rodnade och fnittrade och Harriet svarade utmanande:

Alltid talar italienarne om erotik. Det är som om det inte finnes något annat viktigt i lifvet.

Och hvad annat viktigt finns det väl? Att älska,

att förena sig, att föröka sig — det är hufvudinnehållet af hela lifvet — för de högsta som för de lägsta djuren. Tror ni inte på det, miss Harriet?

Visst inte — det är bara de, som jämt läser romaner — som Florence till exempel, som får sådana inbillningar i hufvudet.

Men fiskarna och fåglarna läser inga romaner — och de tänker ändå alldeles som miss Florence.

Som jag! Jag vet inte, hvad Harriet pratar.

Har ni sett två fjärilars kärleksmöte en vårdag i solen, miss Florence? Är inte det, som den vackraste roman? Och säg mig, när ni drömmer om kärlek, har ni någonsin drömt något skönare än denna kärlek af en dag, bara från solens uppgång till dess nedgång — men så intensiv, så stark, att de båda dö däraf. Och kan ni tänka er något ljufvare än två par vingars smekning — två par vingar af guld och purpur och sammet och siden och allt det som är mjukt och yppigt och vällustigt — har ni sett hur de trassla in sig i hvarandra, de två vingparen, så att de se ut som en enda varelse, och hur de sedan flyga tillsammans upp mot höjden, allt högre och högre — tills de slutligen försvinna för våra blickar — sedan mot aftonen falla de ned i någon lund och ni ser bara ett par liflösa små kroppar, som kännas kalla och tunga, om ni tar dem i handen. Vore det inte bättre, om också vi människor kunde älska så? Eller har ni, i någon af era romaner, läst en vackrare kärlekshistoria?

Inte har jag läst så många kärlekshistorier, inte, sade Florence, mer och mer brydd.

Det är också inte värdt att läsa dem. Det är bättre att lefva dem.

Han såg på Alie och deras blickar möttes; men Florence, som satt med nedslagna ögonlock, kände tydligt hans blick riktad på sig och hon sade sedan till Harriet, då de kommo upp på sitt rum, att hon varit så generad öfver, att Serra i de andras närvaro gjort henne en så tydlig kärleksförklaring.

Ja, så har jag alltid drömt mig kärleken, fortfarande Serra, vänd till Alie. Det är så oskönt att spara och ekonomisera med den, som vi människor gör och aldrig våga släppa sig riktigt lös, emedan man måste tänka på framtiden. Hellre en enda dags fullt kärlekslif och sedan slut. Eller hvad säger signorina Alie?

Naturligtvis är det bättre, svarade hon och såg hastigt upp med en glimt i blicken.

Ni skulle verkligen vara i stånd till det? Ni skulle kunna glömma forntid och framtid och allt i ögonblicket?

Ja, jag skulle kunna det — om jag kunde *tro*, svarade hon starkt.

Tro — på hvad? När det inte är fråga om framtid — således inte om trohet —

Nej, jag bryr mig inte om troheten — men sanning — sanning i ögonblicket — ett fullt, absolut hän- gifvande. Ty jag vet ingenting oskönare, än om den

ena ger sig helt, på lif och död — och den andre bara på lek.

De hade sänkt stämmorna och talade nu så lågt, att de ej kunde höras af de andra, som sutto på den motsatta sidan i båten.

Ger man sig till er, ger man sig icke på lek, hviskade han.

Då de gingo hem upp för den lilla fotstigen mellan trädgårdsmurarna, som låg djup som en hålväg i svart skugga, fann Serra tillfälle att jämte Alie komma bakom de andra. Han lade armen om henne och drog henne in emot muren, så att de ej kunde ses, om någon vände på hufvudet, och hållande henne fast slutet intill sig kysste han henne med dessa snabba, hetsande kyssar, som liksom betogo henne andedräkten.

Vill du vara min? frågade han. Min helt och hållet — utan löften, utan framtid, utan världens inblandning — min hemliga brud?

På muren ofvanför deras hufvuden klängde rosenrankor, hvilka hängde ända ut öfver vägen och blandade sin milda, söta doft med orangeblommans mer berusande och magnolians bedöfvande, nästan kväfvande vällukt. Där i den löfrika, mörka trädgården midt emot var ett stort magnoliaträd, som just var belyst af månen, där det stod ensamt på en gräsmatta, under det citronlunden nedanför låg i djup skugga. Man såg tydligt den enda, jättelika förunderliga hvita blomman, som i sin stela fullkomlighet förefaller så

onaturlig och hvars kvalmiga välukt är intensiv och oroande som en halfrutnad blomma i ett tillstängt rum. — Och månen, som belyste den förtrollade lustgården där inne, det var ej nordens bleksiktiga gula måne, som gömmer sig bakom trädtopparna lågt ned vid horisonten, utan en lysande eldkula, hvilken satt midt öfver ens hufvud lik solen och som strålade så starkt, att det kändes som om den värme och glöd, som uppfyllde natten, hade sin källa där.

Alie insöp allt detta i en enda sammanhängande bild. Det var ramen omkring denna kärlek, som hon ännu stred emot och som syntes henne lika främmande, halft överklig som den natur, som omgaf henne — och hvilken ändå berusade henne och gjorde henne mer och mer motståndslös — liksom denna ljumma, saltmängda luft och dessa starka, hetsande välukter.

Hon lösgjorde sig med möda från hans famntag, satte till rätta hatten som fallit ner i nacken och gick med sakta, släpande steg före honom upp för backen.

Då hon kommit in i sitt rum och hade klädt af sig för att gå i säng, kände hon, att det skulle bli henne omöjligt att sofva. Hon kände ännu som i en hallucination magnolians kvalmiga lukt stiga sig åt hufvudet. Hon gick ut på sin balkong i sin långa, hvita nattdräkt och stod länge och hängde öfver balustraden, stirrande ner i trädgården under sig, upprepande i minnet allt hvad han hade sagt denna kväll och

enligt sin vana liksom lyssnande till klangen af hans stämma för att höra, om där ljudit en enda falsk ton.

Om han blott lekt, om han blott spelade komedi, eller om — det fruktade hon mest — om hans kärlek blott var ett sinnligt rus, om han ville äga henne blott emedan hon var vacker, emedan han i badet hade blifvit fångslad af hennes kropp — om det var så, så ville hon hellre störta ut i natten och springa, springa, springa — långt bort från honom och från sig själf. — — —

Hon väntade med stark spänning på hans ankomst följande dag. Det föreföll henne som om i går något afgörande tilldragit sig mellan dem, och som om hon, af hans hållning i dag, borde få klarhet i de tvifvel, som plågade henne. Hon trodde att han skulle skynda till henne tidigare än vanligt, men hela morgonen gick utan att han syntes till. Då han ej heller kom till badet begynte hon bli orolig. Hvad kunde väl nu hålla honom borta från henne.

Först fram på eftermiddagen kom han till terrassen, där hon satt, och hon märkte strax en viss förändring i hans utseende och väsende. Det var också liksom en främmande ton i hans stämma, då han hälsade på henne. Han satte sig ned bredvid henne på marmorbänken, utan att inleda något samtal. Hennes hjärta stod stilla i beklämd väntan.

Efter en stund återtog hon sitt arbete, att laga en lång, gul silkesvante, som hon höll uppträdd på handen. Han följde med ögonen de små snabba,

nervösa rörelserna af de mjuka händerna, och slutligen tog han fatt i dem, drog af henne vantens och kysste båda händerna.

Nu först fick hon mod att tala.

Ni kom inte till badet i dag?

Nej, jag var upptagen — min familj har kommit hit på ett litet besök — min bror och svägerska.

Det stack till inom henne — hon kom ihåg hvad Florence hade sagt om hans kurtis af den vackra prinsessan di Palmi.

Ni beundrar väl mycket er svägerska? sade hon.

Hur så? Hur faller ni på det?

Jag såg hennes porträtt i palazzo Serra. Det är den mest förtjusande kvinna jag någonsin sett.»

Det är sant — och det är synd om henne, att hennes äktenskap blifvit så misslyckadt. Jag anser mig därför också skyldig att visa henne all den uppmärksamhet, jag kan — hennes önskingar har alltid varit en lag för mig. Och vet ni hvarför hon nu kommit hit? Egentligen för att öfvertala mig att följa med dem till vårt gods i Calabrien för att vara med om skörden där.

Skörden! Vinsköörden! Men det är väl icke förrän i Oktober?

Vi brukar vara där allt från det fikonen begynna och ända tills vinet är inbärgadt. Det är en enda oafbruten skördetid från augusti och nästan till jul.

Alie kastade hufvudet tillbaka med en litet ansträngd åtbörd, smålog tvunget och sade spefullt:

och hvad säger markisinnan Beatrice om det? Hon ska ju bli er hustru, ni måste väl då först be henne om lof.

Det var första gången hon vidrört hans kurtis med Beatrice och de rykten, som angåfvo henne som hans tillämnade hustru. Hon hade ej velat låta honom tro, att hon var svartsjuk, men nu kände hon dock måttet rågadt och nu bröt det oemotståndligt fram med en sådan häftighet, att hennes läppar darrade.

Det också har ni hört. Jag måste beundra er att ni så länge tegat med alla dessa misstankar. Tro för resten inte, att jag ämnar försvara mig — det är alltihop sant. Jag beundrar min svägerska och jag är till hälften förlofvad med Beatrice — det vill säga det är ett konvenansparti, som redan för länge sedan varit uppgjort mellan våra familjer — det är egentligen bara mitt samtycke, som ännu fattas — men hvarför tar du dig allt detta så när, anima dell' anima! fortfor han leende och flyttade sig närmare intill henne. Beundra är ett, välja till hustru är ett annat, men ett tredje är — vet du, hvad det tredje är — det är att älska. Och det är dig, endast dig jag älskar.

Tack! Och emellertid visar ni mig er kärlek så, att ni reser bort med en annan och gifter er med en tredje.

Hon sade det med ett tvunget skratt, samlade ihop sina tillhörigheter och ville gå.



Vänta litet. Jag hvarken reser bort eller gifter mig, om ni inte vill det. Vet ni hvad min svägerska sade — hvarför hon egentligen kom hitresande så där hastigt. Hon hade hört, att jag skulle gå här och göra min kur för en viss, svensk flicka, och hon fruktade, att jag skulle göra en galenskap.

Hvad skulle det vara för en galenskap?

Det skulle vara det slags galenskap, som man kallar: mariage d'amour.

Det var första gången han vidrörde möjligheten af äktenskap mellan dem och det behagade henne icke. Tanken att tränga sig in i denna familj, som naturligtvis ej skulle vilja veta af henne, att genom ett äktenskap till en sådan grad höjas i social ställning, rikedom och yttre glans, upprörde henne, kastade liksom en skugga öfver det förhållande, hvori hon inlätit sig till honom och sårade hennes stolthet. Om hon skulle älska honom, så ville hon hellre förlora än vinna allt på denna kärlek.

Ni kan lugna er svägerska, sade hon. Ni kan säga henne, att den lilla obetydliga svenska flickan sätter allt för mycket värde på sitt oberoende för att vilja binda sig.

Detta yttrande stötte honom.

Å, är det så, signorina, utbrast han. Och jag som trodde att ni älskade mig.

Ja — det vore kanske också rättare att säga — binda *er*. Jag har den känslan att jag inte för något

pris i världen skulle vilja se er bunden vid mig af yttre band. Och ett italienskt äktenskap är ju också något förskräckligt omoraliskt — det är ju olösligt.

Och det kallar ni omoraliskt.

Han skrattade, han fann henne lustig, antingen otroligt naiv eller otroligt djärf.

Ja, jag tycker aldeles afgjort att det skulle vara omoraliskt — af mig till exempel, att begagna mig af att ni vore förälskad i mig till att binda er för hela lifvet, när jag vet, att ni inte ens själf tror på en evig kärlek.

Skulle ni således finna det mer moraliskt att tillhöra mig utan någon invigning af vare sig präst eller borgmästare — utan samhällets bekräftelse?

Ja, det skulle jag — om jag bara vore riktigt säker —

På hvad?

På att det för er vore lika mycket allvar som för mig —

Excentriska hufvud! Allvar ska det således vara — fruktansvärdt allvarsamt, hvad — men inga löften —

Han såg på henne med en underlig blick — en blick i hvilken hon läste en viss misstro, ett tvifvel, hvars rätta art hon ej förstod, men som förbryllade henne.

Han kunde i själfva verket ej fatta denna yttring af tanketrots mot samfund och lagar hos en ung flicka. Detta starka häfdande af det individuelas rätt gent

emot samhällets yttre former var ett utslag af modern, nordisk idealism, som för honom, italienaren, positivisten, var så främmande, att han missförstod det.

Van som han var vid den italienska flickans ytterliga tankeskygghet, kunde han ej föreställa sig denna hänsynslöshet förenad med jungfrulig oskuld, och den ledde honom därför blixtnabbt till en slutsats, hvilken dessutom syntes honom kasta ljus öfver mycket, som förut förefallit honom oförklarligt i denna främmande flickas väsende. Det fullständigt obundna lif hon tycktes ha fört allt sedan sin tidigaste ungdom, den utvecklade själfständighetskänslan, den djärfhet, hvarmed hon diskuterade de ömtåligaste frågor, ja, själfva hennes sätt emot honom, detta att hängifva sig till en viss grad, men alltid veta att draga sig tillbaka i rätta ögonblicket — tydde det icke på erfarenhet? Det var en skymt af gäckeri i tonen, då han nu frågade henne: hur många gånger har min emanciperade, svenska flicka redan tillämpat dessa idéer?

Hon förstod icke strax — hon stirrade blott häpen på honom.

Jag menar — hur många gånger har du redan gjort en man olycklig — eller lycklig?

Hon gaf till ett rop, som om man slagit henne.

Är det så ni förstår mig! utbrast hon med darande stämma.

Han ville taga hennes händer, men hon ref sig lös.

Gål Gål Ni, som älskar en, gifter er med en

annan, beundrar en tredje — ni kan inte förstå mig. Ni kan inte förstå, att för mig kan kärleken endast komma som helhet, som något allt uppslukande, allt omfattande och för hela lifvet! Allt det andra, beräkning, klokhet, försiktighet, föraktar jag — å, så djupt — den som inte kan sätta in allt på sin kärlek, förlora allt på den, hellre bli olycklig för hela lifvet på den, än lycklig på något annat sätt — den kan inte älska, och den ska inte komma och tala om kärlek.

Underliga flicka! utbrast han, och hans ögon lyste till. Hur har du funnit just dessa ord, som äliksom tagna ur mitt eget, innersta väsen. Ja, älska mig så och du ska kunna göra med mig allt hvad du vill! —

Han hade haft för afsikt att begagna den förvändning, som syskonens besök gaf honom, och resa därifrån. Denna kurtis med en ung flicka, som han ej kunde tänka på att gifta sig med, började bli för allvarsam, det var hög tid att afbryta. Men nu var han igen så fångslad, att han ej kunde rifva sig lös. Så fort hon uppenbarade för honom något af kraften och djupet af sitt eget väsende, kände han som en frisk, styrkande bris draga fram öfver sitt kvalmiga lif, och han tyckte, att hans hela tillvaro berodde af, om han kunde äga henne och behålla henne.


För att afleda svägerskans misstankar sade han henne nu, att han skulle komma efter dem till Palmi om ett par veckor, men att han först ville göra ett

---

besök i det närbelägna Spezia, där markisinnan di Monsoprano hade en villa, dit hon i dessa dagar dragit sig tillbaka med sin dotter. På detta sätt vann han lite tid, och då prinsens rest var han nu åter oafåtligt vid Alies sida, mer förälskad i henne än någonsin.

---

## V.

 agot väntade nu Rikard hvarje dag och hon längtade efter honom med en viss nervös oro och otålighet, som icke liknade henne. Detta att dagligen ha två förälskade under sina ögon, att se Serras smekande ömhet och Alies upprörda känslighet hade hos henne väckt en längtan efter kärlek, som hon aldrig känt förr.

Slutligen anlände då Rikard en morgon utan att ha skrivit förut och öfverraskade dem. De hade just den dagen bestämt sig för en utflykt. Serra hade öfvertalat dem att resa och bese Spezia i sällskap med honom. Han ville ej försumma den utlofvade visiten hos markisinnan di Monsoprano, men resa bort utan Alie på en enda dag kunde han ej heller förmå sig till. Han försäkrade henne, att han skulle begagna detta tillfälle till att låta förstå, att han ej vidare tänkte på giftermålet, och ehuru Alie skulle funnit det naturligare, att han låtit förstå detta genom att ej alls uppsöka dem vidare, gick hon dock in på förslaget utan någon anmärkning.

Då Rikard kom, ville Aagot naturligtvis afstå från utflykten, men denne förklarade sig tvärt om

mycket hågad att följa med, han hade i alla händelser önskat att se hamnen i Spezia. Och så sutto de på tåget, en knapp timme efter sedan han var kommen. Han hade ej hunnit mer än äta frukost och kläda om sig, men Aagot hade begagnat denna stund till att berätta honom, hur bekymrad hon var för Alie, huru denna komprometterade sig och gjorde sig rent af löjlig genom att visa sig alldeles ursinnigt förälskad i markisen, hvilken dock hade så föga allvarliga afsikter, att han samtidigt kurtiserade henne, Aagot, på ett sätt, som ofta gjorde henne förlägen. Hon höll upp här och väntade, att Rikard skulle göra några närmare frågor om detta. Hon hade så gärna velat se honom lite svartsjuk, men han tycktes helt upptagen af hvad hon berättat om Alie. Var det verkligen möjligt! Alie så förälskad, att hon glömde all värdighet och takt. Alie, den kalla, satiriska, kritiska Alie utsättande sig för sådana anmärkningar. Det ville han dock se med egna ögon förrän han kunde tro det.

Under hela tiden de vandrade omkring i Spezia var han ifrigt upptagen af att iakttaga Alies och markisens hållning, och som han på samma gång ej ville försumma tillfället att se och studera förhållandena på den ort, de besökte, hade han ingen tid öfrig för sin hustru, som gick där ovanligt allvarlig och förstämd vid hans sida. Plötsligen lämnade han dem och gaf sig ut i roddbåt för att närmare bese ett par krigsfartyg, som lågo i hamnen, och Aagot måste

finna sig i att gå ensam med Serra och Alie till en restaurant och begynna frukostera utan Rikard. Alla de små omsorger Serra egnade Alie irriterade i dag Aagot mer än någonsin. Han tänkte inte på att se på krigsfartyg, han.

När äntligen Rikard kom mot slutet af frukosten, visade sig Aagot nästan för första gången i sitt lif vid dåligt lynne. Hon förklarade sig så trött, att hon ej orkade gå mer och vägrade följa med på en liten utflykt i ångbåt till det egendomliga, antika Porto Venerze, om hvilket man talade såsom något ytterst märkvärdigt. De andra kunde ju fara, om de ville, hon skulle lägga sig och hvila på hotellet under tiden.

Hon hoppades att Rikard skulle afstå från färden och stanna hos henne. Men det var i stället Serra, som föreslog, att de skulle uppge den, då hon ej kunde komma med. Rikard däremot framhöll hur synd det skulle vara att försumma denna intressanta utfärd och han påyrkade, att Aagot skulle söka öfvervinna sin trötthet och följa med. Men hon lät sig icke öfvertalas. Hon var besluten att sätta sin man på detta prof. De hade varit skilda hela sommaren. Och om han nu föredrog att fara och se på några gamla, ramlande hus och en utsikt framför att stanna hos henne, så —

Rikard anade ej det minsta af hvad som försiggick inom hans vanligen så lugna hustrus själ utan gick nu för att höra efter när den lilla ångbåten skulle gå, medan Alie och Serra följde Aagot in i hennes



rum och den sistnämde ordnade soffan åt henne samt drog igen spjäljalusierna. Nu ska ni sofva ett par timmar och vara riktigt rask, när vi kommer igen, sade han med sitt vinnande, mjuka tonfall. — När de hade gått, låg Aagot och grät på soffan.

Rikard var ytterst uppfylld af hvad de hade sett, då de kommo tillbaka och berättade lifligt för Aagot, hur underligt eländigt, fattigt och ramlande detta lilla näste under klippan var, och hur naturens härlighet och prakt kontrasterade med armodet i dessa mörka gränder. Han märkte ej ens den misslynthet och köld, hon visade honom, utan tolkade hennes förstämndhet blott som yttringar af den trötthet, hon talat om.

Serra åt middag hos markisinnan Monsoprano, och Alie gick strax efter table d'hôten på hotellet ut i trädgården, medan Aagot och Rikard dröjde i salongen, drickande kaffe och läsande tidningar liknöjdt och förströdt. Då Serra återkom och ej fann Alie med dem gaf han sig strax ut att söka henne, och som det ännu var något månsken gissade han, att hon gått till trädgården. Han fann henne sittande på en låg mur under pergolans vinlöfstak, hvilket lade hennes ansikte i djup skugga under det ett par skarpa månstrålar, som här och där bröto igenom löfven, kastade bjärta dagrar på hennes klädning och genast visade honom, hvar hon var.

Nå? frågade hon, då han stod framför henne.  
Hvad sa Beatrice?

Stackars liten! Hon grät och gjorde mig en stor svartsjuksscen. Och modern bad mig säga rent ut om jag öfvergifvit tankarna på giftermålet, emedan hon i så fall ville välja en annan man till sin dotter.»

Och hvad svarade ni?

Å, jag lyckades lugna dem fullkomligt. Men det kostade mig visserligen ett offer.

Hvilket då?

Min stolta, svenska flicka blir väl inte svartsjuk, sade han och satte sig bredvid henne, i det han tog hennes hand i sin och strök den sakta smekande uppåt armen. Jag måste lofva dem att stanna här öfver morgondagen och tillbringa hela dagen hos dem.

Alie gjorde ett litet snabbt ryck för att lösgöra sin arm, men han höll den kvar.

Hvad nu? Du är svartsjuk?

Visst inte!

Naturligtvis inte, skrattade han. Men du tycker i alla fall inte om det — det stöter dig. Men det är ju bara en konvenanssak, för att bevara skenet.

Och hvilket sken är det ni vill bevara? frågade hon med kinderna röda af sinnesrörelse och vrede; att ni tänker på att gifta er med Beatrice, eller hur? Men det enklaste sättet att bevara det skenet vore ju att förlofva er med henne. Hvarför gör ni inte det strax?

Hon hade sprungit upp och ställt sig mot en af de brutna stuckkolonnerna, som uppburo vinlöfstaket, med händerna bakom sig, hufvudet framåtböjdt, men

ansiktet tillbakastadt, så att hennes ställning kom att påminna om dessa martyrs, med armarna bakbundna vid en trädstam och ögonen mot himlen, som man så ofta ser på de gamla mästars taflor. Hon böjde den mjuka kroppen med en vaggande rörelse fram och tillbaka och talade lågt, upprördt, med kort, nervös stämma.

Jag ska i alla fall inte längre hindra er. Jag ska be Rikard att vi får resa, helst i morgon dag, och sedan ska ni inte vidare höra talas om den svenska flickan, som — som —

Hon var så vacker i den ställning, hon intagit, att han nästan icke hörde hvad hon sade, utan var helt upptagen af att med ögat följa gestaltens mjuka linier, och hans arm smög nu oemotståndligt om hennes lif. Om du fordrar det, sade han lågt, ömt, så skickar jag strax återbud till Beatrice och följer med er tillbaka i morgon.

Men den kroppsliga tjusning, hon kände sig utöfva öfver honom, syntes henne i denna stund som en kränkning, hon vred sig undan och sade häftigt: ni ger och tar tillbaka löften som ingenting. Men jag ska aldrig fordra, att ni ska vara trolös mot en annan för min skull. Stanna bara hos Beatrice!

Är det ert allvar?

Ja visst. Och nu är det så godt jag säger er farväl med detsamma. När ni kommer tillbaka till Nervi är vi kanske resta.

Flicka! är det så du älskar mig! Han grep

tag i båda hennes axlar och ryckte henne fram emot sig, i det han böjde sitt ansikte tätt emot hennes, med gnistrande ögon och hopbitna läppar. Det var en så häftig öfvergång, att Alie stod som andlös inför den sjudande lidelse hon plötsligt läste i detta vanligtvis så behärskade ansikte.

Släpp mig — ni gör mig ju riktigt illa, kunde hon blott framstamma.

Så mycket bättre — jag vill göra dig illa — jag skulle ha en riktig fröjd af att se dig vrida dig i smärta inför mig och be mig om nåd.

Han kastade henne ifrån sig så att hon till hälften föll ner på muren, där hon nyss suttit, vände sig om och ville gå.

Men hon sprang upp och grep tag om hans arm samt försökte få honom att vända sig emot henne.

Jag förstår dig inte, sade hon.

Han stötte åter undan henne och gick ifrån henne. Ännu en gång sprang hon efter honom, tog fatt i båda hans händer och sade: gå inte!

Det lyste upp i hans ansikte.

Du älskar mig? frågade han.

Ja.

Du älskar mig!

Och i ett anfall af vild, yster glädje lyfte han henne upp på sina armar samt bar henne springande längs hela sandgången under pergolan.

Jag förstår dig inte, upprepade hon, då de åter satt sig ned bredvid hvarandra.

Förstår du inte, att din kärlek har blifvit mig ett lifsvillkor. Jag leker med den, jag sätter den på alla möjliga prof — men om jag tror att den sviker, blir jag utom mig. Jag tviflar på mig själf — men du får inte tvifla, ty då är allt förloradt. Du måste vinna mig tum för tum ifrån mig själf. Du är den starka af oss, ty du är hel och klar — därför ska du ha mod att hålla mig kvar, till och med mot min egen vilja. Hade du låtit mig gå nu, så hade jag aldrig kommit igen till dig — men när du så slutligen sa det lilla förlösande ordet: 'gå intel' ja, då kände jag, att du eröfrade mig så fullständigt, att jag inte mer skulle kunna göra mig fri, om jag också ville.

Och ändå — jag vet inte, om jag kan tro på dig riktigt, sade hon med ett smeksamt tonfall och lade hufvudet mot hans axel — du är ändå —

Hvad!

Jag vet inte, om jag törs säga det — du är en mycket god aktör. Midt i din våldsamhet nyss visste du ändå mycket väl hvad du gjorde. Du kastade mig med en viss varsamhet, så att jag kom att falla ned helt bekvämt, i sittande ställning.

Naturligtvis, sade han, skrattande. Sådana ä vi italienare. Lidelsefulla och behärskade på samma gång, hetsiga och beräknande. Det är därför jag älskar dig, förstår du, för att hos dig finnes denna helhet i stämning, som jag saknar hos mig själf.

Han drog henne ett ögonblick upp på sitt knä

och tryckte henne tätt intill sig. I det samma kom Rikard gående framåt sandgången. De sprungo båda upp, men det var för sent, han hade sett dem, han vände så häftigt om, som hade han rusat med pannan mot en mur och gjort sig illa.

Alie var brydd att möta honom efter detta och gick upp på sitt rum. Först vid 10-tiden kom hon ner i salongen och fann då Serra där, fördjupad i ett schackparti med Aagot.

Då hon räckte honom sin hand till god natt sade han: vi träffas alltså inte förr än i öfvermorgon. Eller vill ni att jag ska komma ner till tåget i morgon bittida?

Han hade således ändå beslutit sig att bli kvar! Just nu när hon trodde att han var hennes så helt och hållet.

Hon svarade i isig ton: nej, för all del, gör er inte så mycket besvär?

Bravo! Så får jag sofva till kl. 9. — Följande morgon vid affärden var Alie i en stark spänning. Hon hoppades att han dock ej skulle underlåta att komma till stationen. Men när tåget gick utan att han syntes till, ångrade hon häftigt, att hon varit så afvisande föregående kväll. Han hade ju strax förut så varmt bedt henne att vårda deras kärlek och ej tillåta honom att mot sin vilja förstöra deras lycka. Hvarför hade hon ej svarat honom helt uppriktigt och naturligt: jag önskar inte bara att ni ska komma ned till stationen utan också, att ni ska följa med oss tillbaka till Nervi. — Men än en gång hade hon

genom sin ömtåliga stolthet satt allt på spel, hade stött honom tillbaka och lämnat honom att tillbringa dagen med denna Beatrice, som älskade honom så mycket, att hon säkert icke skydde något medel för att behålla honom.

Men — å andra sidan — om hans kärlek icke vore mera fast än att hon ständigt måste vara på sin vakt för att bevara den — hvad var den då egentligen värd? Var det då icke bättre att lösrycka sig, att bekämpa en lidelse, som höll på att förnedra henne? En känsla af oändlig beklämd tomhet svarade inom henne på denna själfpröfning. Jo, det vore bättre, men — hvad hade hon då sedan att lefva för.

Alie såg på Aagot och Rikard, där de sutto midt emot henne i kupén. Hon hade förstått allt det, som föregick inom Aagot och visste, att hon satt där och längtade efter en liten uppmärksamhet, ett litet ömhetsbevis från sin man med samma smärt samma saknad, som den, hvilken nu förtärde Alie. Men samma bundenhet låg äfven öfver hennes väsende. Det var den gamla, eviga väntan på det första steget, hvarmed det kvinnliga släktet i alla tider pinat sig själfva och männen.

Rikard kände ett visst instinktivt obehag öfver Aagots köld, men han var allt för upptagen af den förändring han funnit i Alies hela väsende för att lägga mycket märke till något annat.

När får vi gratulera dig till din förlofning? frågade han henne nu helt tvärt.

Alie ryckte till och svarade förvirradt och afvisande, att hon inte visste, hvad han menade.

Jag tror att du gjorde bättre i att förtro dig till oss, fortfor Rikard. Du komprometterar dig annars inte bara i alla andras utan också i hans egna ögon. Du vet väl, att i Italien inte en ung flicka kan taga emot en mans kurtis i hemlighet, utan att utsätta sig för de mest kränkande tolkningar. Det enda hederliga herr markis Serra kan göra är att utan uppskof komma till mig och begära din hand, och gör han inte det, reser vi strax härifrån.

När har du blifvit nämnd till min förmyndare? svarade Alie uppflammande.

Du har kommit hit under mitt beskydd och jag är ansvarig för dig. — Det är bäst du börjar tänka på att packa dina koffertar, Aagot.

Men han hade valt ett mycket olyckligt ögonblick för att tala med Alie i detta ämne, ty hon var nu så ömtålig för det minsta vidrörande däraf, att hon råkade i uppror vid första ord.

Ni gör naturligtvis som ni vill, men jag stannar, sade hon i utmanande ton.

Stannar. Ensam vid en badort i Italien!

Ja, när ni tror er böra lämna mig ensam, så. När det inte är värre med ansvarskänslan —

Men inser du inte, att jag inte kan låta denna kurtis fortgå.

Hvad angår det dig? Jag har ingen annan än mig själf att svara för.



Du störtar dig.

Och om jag vill störta mig, är det inte min rättighet? Hvad har du att erbjuda mig, efter du vill rycka mig från den enda lycka, som mött mig i lifvet. Tror du inte, att jag fått nog af att alltid vara en slängboll, som kastas hit och dit mellan er alla, som alltid ska stå alla till tjänst, men som vräkes undan i en vrå, när ingen behöfver mig

Hvad i all världen menar du med det? frågade Aagot och Rikard, lika häpna bägge två.

Har inte du kanske en gång öfvergifvit mig för Aagot? Och äfven din mor — försköt hon inte mig i sitt hjärta, så länge den första förtjusningen för Aagot varade. Sedan, när hon blef ensam, tog hon mig till nåder igen. Och så är det alltid — jag ska alltid vara till reds för alla, när man behöfver mig, men ingen vill vara något för mig, för ingen är jag den första, ingen håller riktigt af mig. Din mor, som jag är en dotter för, älskar hon mig också som en dotter? Visst inte, hon ansåg mig ju inte god nog åt sin son. Och aldrig ett ögonblick skulle hon tveka att uppoffra mig för dig, för dina barn, för Aagot, som ändå är så mycket mindre för henne än jag — men bara därför, att hon är din hustru.

Men för all del, lugna dig då, kära Alie. Hvad hör allt detta hit?

Jo, det hör hit, att jag inte precis är en gammal tant ännu, som kan nöja mig med att lefva bara för andra. Hvarför skulle inte jag också en gång

kunna bli älskad? Hyarför skulle inte jag kunna få någon, som lefde för mig, som jag kände att jag kunde göra lycklig, bara jag och ingen annan i världen.

Detta utbrott upprörde Rikard lifligt, det låg som en uppenbarelse för honom däri. Detta var således förklaringen till det kyliga, knappa i hennes väsende, som en gång stött honom tillbaka. Han hade aldrig förstått henne, aldrig vetat att spela på de rätta strängarna. En aning gick upp för honom om hvad hon kanske skulle kunnat bli för honom, om det varit han, som vetat tända denna glöd, och en smärtsam beklämning, som inför ett förfeladt lif, fick makt med honom. Hvilken maskerad, hela lifvet! Han hade varit blind för den våldsamma känslighet, som dolde sig under den enas kalla mask och hade i stället låtit sig lockas af den andras kvinnliga yttre, hvilket blott dolde ett fullständigt tomt inre! Och Alie! Hon hade försmått det, som kunnat utveckla sig till en så stor och stark och manlig kärlek för att sedan kasta bort sig själf till en ytlig, lättsinnig kurtisör, för hvilken hon blott var en kvinna som många andra, en vacker form. Ty hvad visste, hvad förstod han af hennes djupare väsende. Maskerad! maskerad!

Han anade ej, att det fanns ännu en annan mask med i spelet, att det misslynta, trumpna lilla barnansiktet där bredvid honom dolde en annan sida af lifvets stora maskerad.

---

## VI.

**R**ikard med sin handlingskraftiga natur var ej i stånd att lida passivt. Han *måste* ingripa på något sätt i händelsernas gång, söka tvinga dem efter sin vilja. Han beslöt, för att ändå företaga något, att uppfordra Serra till en förklaring, och på morgonen af den andra dagen, då han antog att han borde vara återkommen, gick han och sökte upp honom i hans villa.

Han fann honom sakta vandrande utanför på en terrass, ledande en gammal, ståtlig dam, som han antog vara hans mor. Det var något så ovanligt ömt och skyddande i det sätt, hvarpå han stödde henne, att Rikard ej kunde undgå att känna sig tilltalad häraf, och han stannade ett ögonblick på afstånd och betraktade dem. Han märkte nu i den gamla damens rörelser något osäkert och försiktigt. Hon kände sig för, hvar hon satte foten, och höll ena handen utsträckt framför sig samt hade en skärm för ögonen.

Serra fick sikte på Rikard och ropade till honom: Herr Kapten! Stig på! Ursäkta, att jag inte kommer emot er — men kom bara in, jag ber.

Rikard öppnade grinden och trädde in på den rikt blomstersmyckade terrassen utanför villan.

Det är den svenske officeren, om hvilken jag ust talat, tant! sade Serra till den gamla damen. Kapten Rode! Markisinnan Serra! Min tant beredde mig den angenäma öfverraskningen att vara här, då jag kom i morse,» tillade han till Rikard.

Då vill jag inte störa, sade Rikard och ville gå.

Nej — ni stör visst inte. Jag är visserligen min tants varma tillbedjare, men förhållandet mellan oss är nu redan så gammalt, att inte är det precis nödvändigt att vi ständigt ä i tête-à-tête. Eller hur, tant?

Markisinnan log belåtet; men Rikard var ej i stämning för att skämta, utan svarade stråft: Hvad jag önskade tala med herr markisen om är i alla fall af allt för enskild natur för att nu — jag ska be att få komma igen en annan gång.

Om det är så, så lämnar jag herrarne, sade den gamla damen. Följ mig bara in, Andreuccio.

Hon böjde med vänlig förbindlighet på hufvudet åt Rikard och gick därefter långsamt upp för de breda marmortrappstegen upp till villan, stödd af Serra på samma ömma, försiktiga sätt, som Rikard först lagt märke till.

Min tant är nästan blind, sade markisen, då han kom tillbaka till Rikard. Men så liflig och ungdomlig till sinnet, att jag för min del alltid blir

lite förälskad i henne, hvar gång jag råkar henne. — Er fru mår bra? fortfor han i vanlig sällskapston. Hon har öfvervunnit sin trötthet? •

Rikard hörde ej ens denna fråga. Han hade af Serra blifvit förd in i en stor sal med gula möbler och nedfällda, gröna persienner. Där var nästan mörkt och han såg knappast den andres ansikte, där denne halfåg i en fåtölj med en cigarett i munnen. Han försökte dock att studera honom, i det han började: »Jag går helst rakt på saken. Ni vet kanske, att den unga dam, som är med min hustru och mig här, är ett slags fosterdotter till min mor, och att jag därför har en brors skyldigheter och rättigheter emot henne. Efter hvad jag såg i förgår afton, anser jag mig därför böra fråga er, hvilka era afsikter äro.

Ej en rörelse hos den andre förrådde, att denna högtidliga fråga gjorde något som helst intryck.

Afsikter! svarade han blott lugnt och med sitt vanliga förbindliga leende. Jag har inga andra afsikter än att som artig värd göra hennes vistelse i mitt land så angenäm som möjligt.

Då tillåter jag mig att säga er, att man inte komprometterar en ung flicka med en så enträgen kurtis, utbrast häftigt Rikard.

Ni är en mycket öm — bror! inföll Serra och tog cigaretten ur mun samt såg spefullt på honom. Hans gamla misstankar vaknade i en ny form. I hvad förhållande stod hon egentligen till denne unge officer, som ej genom något verkligt familjeband var

förenad med henne? Och var kanske hustrun svart-sjuk, så att det hu blifvit nödvändigt att söka placera henne? Åhå, inte så lätt lurad, min vän.

Hvad menar ni? frågade Rikard iskallt.

Jag menar, att jag tror era bekymmer något öfverflödiga. Om någonsin en ung dam varit rustad att svara för sig själf, är det visserligen signorina Alie.

Rikard insåg, att hans manöver var förfelad, och fann ej annan utväg än ett återtåg.

Godt! Jag ber då att få säga er farväl med detsamma, sade han stelt, i det han steg upp. Vi reser i morgon.

Redan! Det gör mig ondt, svarade Serra fullkomligt artigt och fullkomligt kallt. Jag ska då tillåta mig att göra en afskedsvisit hos damerna i eftermiddag.

Då Rikard kom tillbaka yttrade han dock ingenting om sitt beslut att resa. Han vågade ej gå så brådstörtadt till väga, emedan han fruktade att Alie då kunde vara i stånd att fullfölja sin hotelse och stanna ensam kvar. Han började i stället att i allmänna ordalag tala om huru italienarne, i synnerhet af de högre klasserna, vore de mest samvetslösa egoister i kärleksaffärer. Att förföra en flicka, helst af en lägre klass än de själfva, eller underhålla en brottslig förbindelse med en annans hustru, helst sin bästa väns, emedan det är bekvämare och angenämare, det är deras dagliga förströelse, sade han. Men när det

är fråga om giftermål, har kärleken icke det minsta att betyda. Det faller icke en italienare inom den högre societeten in att gifta sig med en flicka, därför att han gjort henne sin kur, kanske är förälskad i henne. Giftermålet är uteslutande en konvenanssak och en spekulation.

Har du lidit af sömnlöshet i natt och roat dig med att läsa någon fransk roman, frågade Alie stridslysten. Det är förklarligt att du, som så sällan läser romaner, trott dig göra en upptäckt. Men du får förlåta, att för mig, som läst så många, är det lite gammalt, allt det där.

Jag talar inte om franska romaner, utan om verkliga, italienska förhållanden.

Och hvad vet du om dem, om jag får fråga? Hämtar vi inte alla vår visdom ur de franska romanerna, när vi vill bedöma de sydländska folken?

Förlåt, men jag är inte någon nykomling i Italien. Du vet, att jag varit här flera gånger och jag har haft många förbindelser äfven med aristokratien genom mina militärvänner. Jag har visserligen inte känt många damer, men jag har hört männen tala och berätta sina kärlekshistorier. Och jag försäkrar dig, att hade du lyssnat till dem en halftimme —

Officerarne ä också öfverallt ett dåligt släkte, inföll Alie hetsigt.

Du tror att det är bara officerarne. Men om jag nu talat just med markis Serra själf och från hans egen mun —

Hvad? frågade Alie och reste sig med flammmande kinder. Hvad har du talat med honom om?

Det hade ej varit Rikards mening att omtala sin direkta inblandning i Alies angelägenheter. Han visste väl, att hon skulle upptaga det illa. Men nu hade hennes misstro till allt, hvad han sade, retat honom och han glömde sig.

Jag kommer just nu från honom. Jag har frågat honom rent ut, hvilka hans afsikter med dig voro.

Han hann icke säga mer, då Alie med skälvande stämma och tårar af vrede afbröt honom.

Du har vågat — du har vågat, utbröt hon. Med hvad rätt blandar du dig i, hvad som inte angår dig — hvad ska nu han tänka om mig! Att jag vill framtvunga ett frieri! Fy, det är så afskyvärdt. Du har förstört allt för mig — hela min lycka — du har förplumpat allt det som var fint och stämningsfullt — nu är allt förbi!

Och hon grät med ansiktet i händerna — grät, så att hela hennes kropp skakades.

Aagot kom fram och sökte smeksamt lugna henne, men hon stötte henne bort.

Hvad har ni med mig att göra? ropade hon förtviflad. Hvad rätt har ni att beröfva mig den enda lycka, jag någonsin ägt i mitt lif. Ni tvingar mig att skiljas från honom, men om det är för att följa er såsom hittills, så misstar ni er. Det må gå med mig hur det vill, men jag sätter aldrig mer min fot inom era dörrar efter detta.



Rikard hade blifvit mycket blek och det ryckte kring hans ögon och läppar. Han kunde icke tala; den smärtsamma beklämningen tillsnörde hans strupe. Han hade förlorat henne. I dubbel, tiodubbel mening förlorat henne. Och han älskade henne.

Midt i detta upprörda ögonblick syntes en skugga i de öppna dörrarna till terrassen. Endast Aagot hade besinning nog att med sitt vanliga småleende gå emot och hälsa på markis Serra, som trädde in:

Alie, sade Rikard lågt. Hvad jag kan göra för att försona — det vill jag göra, allt hvad du begär. Ska jag lämna er ensamma nu?

Alie svarade ett kort, energiskt: ja! och Rikard gaf Aagot en vink att följa sig och gick, efter att ha växlat ett par intetsägande ord med markisen.

Denne uppfattade genast hennes upprörda sinnesstämning, hvarom för öfrigt hennes skälvande läppar och genom tårarna gnistrande ögon gafvo ett allt för tydligt vittnesbörd.

Han gjorde ett slag genom rummet och såg att alla dörrar voro tillstängda, därefter satte han sig ned i soffan, drog henne till sig och frågade tvärt: Ska vi gifta oss?

Aldrig! utbrast hon häftigt. Hvilken kränkning att han på detta sätt — han trodde sig således nu tvungen därtill efter Rikards ogrannlaga inblandning.

Hör på mig, Alie — med Beatrice är allting slut. Jag har sagt henne rent ut, att jag älskar dig.

Verkligen! Du har sagt det?

Det ljusnade till öfver Alies förgråtna ansikte.

Och nu vill du lämna mig — resa din väg för att inte mer komma åter hit. Det är ju inte möjligt?

Hvad ska jag då göra? Jag begär ju inte bättre än att få stanna — om jag bara visste någon utväg.

Jag vet en utväg, som kanske inte vore så dålig. Jag har en tant, som bor i nedra våningen af vårt palats — änka efter min farbror, en mycket älskvärd och bildad dam. Hon har just kommit till villan för att hälsa på mig — vi ä särdeles goda vänner. Hon är född amerikanska, mycket språkskicklig och road af läsning, men hon är nästan blind och hon ville därför ha en ung flicka i huset, som kunde läsa högt för henne både franska, tyska och engelska. Och som detta är nästan omöjligt att finna i Italien, blef hon mycket glad, då jag talade om dig, och du blir strax antagen, om du vill.

Du har redan talat vid henne! — Det hade således icke ens varit hans allvar, då han frågat henne, om hon ville bli hans hustru.

Men detta — att vara i en tjänande ställning i din familj, yttrade hon med lite osäker stämning, kunde du vilja det?

Tjänande — hvad säger du — min tant skulle behandla dig som en dotter. Seså, nu är du sårad. Men hvad vill du då, när du inte vill bli min hustru? Du afböjer allt, hvad jag föreslår. Vill du således ändå, att vi ska skiljas?

Spela inte komedi med mig! Jag vill inte bli din hustru — det är fullkomligt sant och jag har alltid sagt dig det — hvarför ska du då kränka mig med att föreslå det, när det inte ens är ditt allvar.

Det är mitt allvar, att om du vill — tro mig, jag älskar dig så mycket nu, att jag till och med vill göra en dårskap för din skull. Allt vill jag göra hellre än ätt mista dig. Låt oss således göra kort process och gifta oss, det är det enklaste. I Italien kunna vi inte stanna, förstås — jag vet inte annat än att vi får resa till Massaua med andra misslyckade subjekter. Vill du det?

Men hvarför i all världen —

Hvarför? För att få något att lefva af, helt enkelt. Du ser förvånad ut — du tänker på vårt palats. Men först och främst är det inte mitt, utan min brors — och för det andra, äfven om jag skulle öfverlefva min bror och ärfva det, så vore det så mycket sämre att vara utan förmögenhet. Hvad tror du det kostar att äga ett sådant palats? Det slukar en hel förmögenhet för hvarje generation, det och de anspråk det medför. Det kostar så mycket, att äldste sonen — äfven på de tider, då Genovas stora familjer ännu voro rika, aldrig kunde tänka på att gifta sig annat än till en stor hemgift.. Ännu mycket mindre nu, då alla förmögenheter ä så reduce-  
rade, tack vare vår stora armé och flotta och vår dyrbara administration, som lägger sådana bördor på

landtbruket, att det vore bättre skänka bort all sin jordegendom än betala skatt för den. — Och till den yngre sonen har det aldrig blifvit någonting öfver. Du ser således, att Beatrices två millioner inte ä mer än nått och jämt hvad jag behöfde för att kunna uppehålla min ställning som gift.

Och du skulle inte finna något förnedrande i att göra ett sådant giftermål — för att bli försörjd?

För att bli försörjd, det är inte rätta ordet. Jag har hvad jag behöfver som ogift. Men giftermålet för med sig stora fordringar i min ställning, och därför måste det äfven bringa en viss fördelar. Diamine, hvad skulle eljest hela äktenskapet tjäna till? Och som jag troligtvis ej kan undgå att en dag bli prins di Palmi — min bror är ju så sjuklig och kan inte få några barn — åtminstone min son får således ärfva titeln och palatset — så anses min ställning betinga ett par millioner i äktenskapsmarknaden, så att det är blott fullständigt i sin ordning, att min hustru medför detta i hemgift, och jag kommer inte i någon förbindelse till henne för det.

Alie kände sitt mod sjunka. Det var ett allt för stort svalg mellan dem. Hela uppfattningen var ju så olika. Hon kände sin enkla, borgerliga, mänskliga uppfattning af äktenskapets betydelse och mening falla sakta och ljudlöst till marken som ett litet visset blad, hvilket den blifvande prinsen af Palmi trampade på i förbigående utan att märka det en gång. Hvad förstod han af hennes lifssyn!

Gifter jag mig åter utan förmögenhet, fortfar han, ja, då kommer jag först och främst i den pinsamma belägenheten att inte kunna underhålla palatset, om det blir mitt en gång — eller jag sätter min son i den belägenheten. De dyrbara konstsamlingarna, som mina förfäder satte sin stolthet i, dem finge jag sälja — och nu för tiden finns knappast någon, som köper hela samlingen, den finge styckas bort bit för bit till den högst bjudande — den stolta lapis-lazulisalen med sina svarta sfinxer, där det var min glädje att gå och drömma som yngling om mina förfäders bedrifter — den finge jag väl — ja, hvad vet jag, man finge bryta ut stenarna ur väggarna och sälja dem styckevis — sköfla hela härligheten — kort sagdt, det kan ju vara bara fåfänga kanske, men jag ville dock, att du skulle förstå, att vi, som genom generationer växt upp i ett sådant hem, vänjer oss så vid den tanken att bevara det oförändradt till våra barn i sin ordning, att detta blir oss en tyngande plikt, och att vi knappast anser oss ha rätt att frigöra oss.

Ja, jag förstår det. Men hvad jag inte förstår är, att det just skall vara genom ett giftermål, som ni skaffar er de erforderliga medlen. Kan då inte en man som du bryta sig en bana själf?

Hvad skulle det vara för en bana? Hvilken karriär tror du att jag skulle kunna göra i det moderna Italien? Jo, om jag ej hölle mig för god till att knuffa mig fram bland all den plebs, som nu tränges om plat-

serna — om jag ville krypa för de nuvarande maktinnehafvarne och låta mig beskyddas och muta och göra mannamån — ja, då tror jag nog att prinsen af Palmi in spe skulle bli accepterad och att jag kunde göra en stor politisk karriär samt få tillfälle att roffa åt mig några millioner af folkets medel, som så många andra af de så kallade liberala — och du skulle tas emot med uppräckta händer i Crispis politiska salonger och ingen skulle där fråga efter ditt stamträd. Men därmed skulle jag också afsäga mig mitt skönaste privilegium såsom oberoende adelsman, att få säga de där herrarne sanningen — att få slunga dem i ansiktet deras lögner, då de säger sig vilja folkets bästa på samma gång som de utarmar dem och drifver dem att emigrera i tusental för att förgås af elände, medan deras rika vinfält står oskördade, efter som det ej lönar sig att skörda dem — allt under det de styrande och deras skyddslingar, som ofta begynt som fattiga uppkomlingar utan ett öre, hopar allt större rikedomar i sina fickor och köper våra palats, sedan de ruinerat oss.

Ja — och hur har ni själfva fått era förmögenheter en gång — var ni kanske bättre, när ni hade makten?

Nej, det påstår jag inte. Men just därför, att vi nu kommit utanför, ä vi bättre än de andra. Det är alltid minoriteten och oppositionen, som ä de bästa i ett samhälle — de, hvilkas idealer inte ä dagens. Och det skulle kosta på mig att afstå från detta

mitt dyrbara privilegium genom att sluta mig till den flacka majoriteten. Du har läst mina dikter — du vet, hur oberoende min ställning är åt båda hållen. Tror du, jag kunde fortsätta att skriva så, om jag måste tänka på att göra en karriär?

Han hade rest sig upp och gick af och an i rummet, fortsättande att tala för sig själf med lifliga åtbörder. Plötsligt afbröt han sig, knäppte med fingrarna, som om han funnit något, blef så stående stilla en stund med handen öfver ögonen, hvarefter han begynte räkna på fingrarna.

Det går ihop! utbrast han. Har du papper och penna där? Sätt dig och skriv.

Och han dikterade för henne en sonett, som hade format sig kring tanken om minoritetens privilegierade ställning såsom opposition mot samtidens missriktningar, om den ensamme, som stod utanför alla partier och blott åsåg kappjakten efter ämbeten och utmärkelser, hvilka falbjödos till den högstbjudande.

Då Alie hade slutat skriva, steg hon upp och gick fram till honom samt lade armarna om hans hals och kysste honom för första gången af egen impuls.

Var säker om, att inte jag ska bli den, som drar dig ifrån denna privilegierade ställning, sade hon. Jag hör lyckligtvis inte till de kvinnor, som älskar på det sättet — som vill draga ned och hänga sig fast vid den, de älskar.

Säg inte så. Om du älskar mig riktigt, ska du tvärtom inte sky något medel att hålla mig fast.

Och förmå dig att handla mot din öfvertygelse?

Ja, än sen? Hvad är en öfvertygelse i grunden? Ingenting är absolut sant eller osant. Och om man väljer den ena eller andra nyansen af denna komposition, så betyder det i det hela inte stort. Jag är oppositionsman af temperament och naturlig smak — men en öfvertygelse — hvilken intelligent man kan ha en öfvertygelse:

Alie kände sig obehagligt berörd af detta omslag i hans ton. Hennes idealistiskt anlagda natur hade genast med värme omfattat den ståndpunkt, han i sin sonett utvecklat, och det hade syntts henne lätt och härligt att uppoffra sin personliga lycka för ett sådant mål. Men nu isades hon af hans skepticism, hvilken med ens slog ner den entusiasm, som flammade upp inom henne.

Jag har bara en öfvertygelse, fortfar han leende. Och det är, att ingenting annat i lifvet kan göra mig lycklig än din kärlek. Och om du älskar mig riktigt, så ska du minsann inte tänka på att offra mig för någon öfvertygelse. Jag ville att din kärlek skulle vara så hänsynslöst stor, att den ginge fram äfven öfver detta — att den tvingade mig att offra allt för dig, till och med mitt oberoende. Jag tror egentligen, att vi endast på det sättet skulle kunna bli verkligt lyckliga.

Det ska du aldrig vänta af mig, invände hon.



Det är ingenting jag är så rädd för som att du ska behöfva offra något, det allra minsta för min skull.

På det sättet ska du fördärfva allt för oss. Min lycka skulle vara, att du fordrade mycket — men också gifve mycket. Du vill inte göra hvarken det ena eller det andra.

Han hade tagit henne i sina armar och höll henne tätt intill sig, så att hon ej kunde se honom in i ögonen. Hon lade därför hufvudet något bakåt för att se på honom och sade: Jo, tvärtom — jag fordrar mycket — och vill också gifva mycket — under vissa förutsättningar. Öfvertyga mig om att du älskar mig helt — och det finns intet, jag inte vill gifva.

Intet? frågade han med sina läppar mot hennes och en stråle i ögat.

Men du hörde villkoret, upprepade hon och vred sig lös, rodnande.

---

## VII.

**F**öljande dag frågade Rikard Alie, om hon ville gå in på att resa nu, eller om hon ännu önskade stanna i Nervi. Hon svarade, att de blott skulle bestämma som de ville, hon skulle följa dem när som helst. Det var nämligen öfverenskommet mellan henne och Serra, att de nu skulle skiljas, emedan det var nödvändigt, och att Alie skulle följa med de andra på den tillämnade rundresan i Italien, men sedan ville Serra sammanträffa med dem på nytt och de skulle då närmare besluta om sin framtid.

Familjen Grey-Johnston gjorde en tebjudning för dem sista aftonen. Alie var i en på en gång upprörd och glad sinnesstämning. Det föreföll henne som om denna skilsmässa aldrig skulle bli af, som skulle i sista stund något oväntadt inträffa, som förändrade allt. Hon klädde sig elegant i sin nya foulardklädning. Den enkla tebjudningen hos den engelska familjen var för hennes uppspelta fantasi en stor fest, en förlofnings- eller bröllopsfest, som öppnade en framtid af okänd, blott dunkelt anad lycka framför henne, och hon hade något af en bruds på en gång

blyga och strålande uttryck, då hon trädde in i salongen. Det grönbå sidenet i klådnngen kom hennes hy att framstå ovanligt varm och klar. I håret hade hon instuckit ett par stora, olikfårgade rosor och kring halsen lindat sin collier af pärlor, som var Rikards present till minne af resan. Med långa, svenska handskar, höga guldskinnskcor och en hvit plymsolfjåder i handen såg hon så distingerad ut, att Florence smått försmådligt utbrast: Å, hvad den Alie kan se stilfull ut, när hon vill. I dag är hon ju en riktig prinsessa,

Prinsessan Palmi, inföll Harriet.

Om jag ville, ja, sade Alie och gaf henne en stor blick.

Hör! hviskade Florence till Aagot, hon inbillar sig verkligen — liksom han inte hade gjort lika mycket sin kur till — andra — som till henne.

Ja, han har ju det sättet mot alla, sade Aagot. Ett sätt att se på en — att trycka ens hand och behålla den länge i sin — har han gjort det också med dig?

Florence smålog betydelsefullt och rodnade. Det gick verkligen för långt, tänkte hon inom sig, trodde nu också Aagot — å, hvad de voro löjliga! Men hon visste hvad hon visste, hon.

Florence hade klådt sig helt hvit i afton. Hon var en skönhct i engelsk stil, blek, genomskinlig, smal om lifvet och utan former — Harriet var rödhårig med en liten uppnåsa, mycket finhyllt och en

smula fräknig under ögonen — men hon var liflig och munter och ansågs pikant.

Florence väntar, att han ska fria i afton, hviskade hon till Aagot.

Mr Grey-Johnston var en hypokonder, som alltid undvek sällskapslifvet, och hans fru var mycket sjuklig, hvarför flickorna voro till och med ännu mer öfverlämnade åt sig själfva än engelska flickor vanligen äro. De begagnade sin frihet till att hitta på förströelser och kokettera för alla män, som de lyckades draga till sig — d. v. s. kokettera på engelskt vis, blodlöst, kallt, ty af passion hade de icke ett spår, och de funno därför Alie narraktig och skratade åt henne, då de ofta sågo henne så upprörd och genombäfvad af känsla.

Tebordet var dukadt ute på terrassen med lampor under bar himmel. Florence gick och ordnade kopparna med sina vaxhvita händer, modern satt bredvid i en hvilstol och mr Grey-Johnston kom och gick, åt upp tebrödet och sade icke ett ord.

Rikard stod just och ansträngde sig för att få ett samtal i gång om Crispis tyska politik, då Harriet, följd af Serra, kom rusande upp för de tre trappstegen från trädgården och kastade sig skattande i armarna på Agot.

Kan du tänka dig hurdan han ärl ropade hon. Vi skulle springa i kapp uppför stora gången, och så föll jag omkull — och hvad tror du, han tog sig

för, när han lyfte upp mig. Fy, fy! sade hon och pekade fingret åt honom.

Hvad gjorde ni? frågade Alie leende.

Jag kysste henne på kinden. Och om jag inte gjort det — tror ni inte hon skulle föraktat mig och ansett mig som en narr — när en ung dam faller till ens fötter, så skulle man väl vara en ohjälplig tölp —

Vill ni hålla vad med mig, att jag kan klättra upp på det där taket? ropade Harriet, som icke återkom från sin uppslupna sinnesstämning. Och hon flög lätt och smidig till muren och lyckades verkligen klänga upp på en öfre terrass ofvanpå ett tak.

Kom, signorina Alie! ropade Serra. Om ni också klättrar upp, så ska vi springa i kapp där uppe.

Å, ni är tokig! Springa i kapp där uppe — det är ju inte något stängsel.

Ja, det gör ingenting. Kom!

Han drog henne med sig med våld och lyfte henne, hvarestefter Harriet däruppi från drog henne upp. Trädgården syntes härifrån djupt under dem och Alie hissade, då Serra grep henne om lifvet och gjorde en åtbörd som för att slänga henne ut öfver djupet.

Hvad går det åt er i kväll?

Jag vill göra någon galenskap. Hitta på något, miss Harriet. Ju tokigare, ju bättre.

Alie såg förundrad på honom. Det låg en viss vild ysterhet öfver hans väsende denna afton.

Ska vi göra inbrott i ett af rummen här. Hvems är det där fönstret? Den franska damens? Ska vi gå in och stjäla hennes smycken?

Kom och drick te! ropade Florence's stämma därnedanför.

Bra! Men hur ska vi komma ned? Vill ni, att jag kastar er ned, först den ena och så den andra?

Nej, vi stjal oss igenom ett af rummen här, sade Harriet, och så komma vi ut i stora korridoren.

Och om alla ä inne, invände Alie.

Det gör ingenting — vi kan ju be om lof.

Visst inte, sade Serra. Följ bära mig! Och släpp inte.

Han tog de båda flickorna vid hvar sin hand och de gingo sakta, spejande mot de öppna balkongdörrarna till ett af de rum, som vette ut åt den loggia, där de befunno sig. De sågo en äldre dam gå och syssla i rummet och utan ett ord drog Serra dem med sig och de rusade alla tre som en hvirfvelvind igenom rummet och ut på andra sidan.

Han är alldeles komplett tokig i kväll, sade Harriet till de andra, då de åter kommo ned till tebordet.

Ja, det är sant. »Ho la mente piena di raggi e di follia», deklamerade han, vänd till Alie.

Hvad betyder det? frågade Florence.

Jag har sinnet fullt af strålar och galenskap,  
öfversatte Aagot trovärdigt.

Serra satte sig med Alie på muren ett stycke  
ifrån de andra, tog hennes hand, böjde sig emot  
hennes och deklamerade med ögonen i hennes:

Oh! sei bianca, sei pura come perla marina,  
E parli il vero, armata della tua castità.  
Guarda, la notte è bella; guarda, il cielo è sereno.  
Sai tu che sia la fiamma che ti solleva il seno?  
Se la tua voce trema, sai tu Berta, perchè?  
Questo nuovo sgomento, questo vano terrore,  
Il rimprovero stesso di cui ti crucci è amore,  
È amore e tu sei bella e tu vivi per me.  
Il mio braccio ti serra, il mio cuor ti desia.  
Ed ho la mente piena di raggi e di follia,  
E voglio che mi passi sul labbro il tuo respir.  
Voglio posar la fronte sulla tua fronte bianca,  
Voglio sentirti inerte, come persona stanca.  
Voglio che inebbriata mi parli di morir.

GIACOSA.

(O, du är hvit och ren som hafvets pärla är,  
Och sant du talar, klädd i kyskhets vapenskrud.  
Se, natten huru skön, se himlen huru klar!  
Vet du den lågas namn, som eldar så ditt bröst?  
Din stämma darrar, vet, o Berta, du hvarför?  
Din ångest, förr ej känd, din bäfvan utan grund,  
Själfförebräelsen, allt detta kärlek är!  
Det kärlek är, och du är skön och du är min.  
Min arm omsluter dig, mitt hjärta dig begär.

Min själ i lågor står och jag är yr och vild.  
Din ljufva andedräkt få känna på min mun,  
Emot din pannas snö min panna luta få  
Jag ville och dig se i vanmakt halft försänkt,  
Och höra dig i rus blott tala om att dö.)

Hennes hand blef liggande i hans och hon satt så orörlig som om hon knappt andades. Kanske kände hon något af detta viljelösa hängifvande, hvarom dikten talade, genomströmma sig.

Det var mörkt på den delen af terrassen, där de båda sutto, de syntes knappast, men den mjuka, smidiga, manliga stämman trängde patetiskt och med en egendomligt darrande lidelsefullhet fram till de andra vid tebordet.

Stämningen bröts dock af Florence, som ingenting hade förstått.

Ert te kallnar, sade hon. Kan ni inte deklamera sedan?

Men Aagot, som uppfattat det hufvudsakliga af verserna och som kände sig skandaliserad af vissa uttryck däri och af vissa allt för värtaliga tonfall, gick fram till Alie och vidrörde sakta hennes arm samt hviskade till henne: Kom till tebordet. Sitt inte här borta i mörkret ensam med honom — du glömmet dig ju.

Alie ryckte till och steg upp. Då hon kom fram i ljuset från tebordet, hade hon ett yrvaket, frånvarande uttryck i ögonen.



Serra återföll i sin förra uppslupna ysterhet. Han satte sig att rida grensle på en stol i galopp öfver hela golfvet, han draperade sig till en arab med teservetterna och bordduken och satte sig på marken med korslagda ben, strax därefter var han en siciliansk bandit med en hårlugg öfver ögat och dolken under kappan, som stod på lur i skuggan af muren och kastade sig öfver Rikard, då denne kom i närheten, med ett så plötsligt, kattlikt språng och fordrade portmonnä och klocka med så hotande stämna och minspel, att flickorna skreko till.

Hvad går det åt er? sade Alie, som skrattade med de andra, men som dunkelt kände, att det låg något bakom denna uppsluppenhet.

Det är, emedan ni reser i morgon.

Så, ni är glad för det?

Nej, det är inte därför jag är glad, men sista akten i en komedi kan aldrig vara nog munter. Nu har jag spelat komedi för er i två hela månader och nu vill jag sluta med ett glansnummer.

Alla flickorna ville veta, hvad han menade med att han spelat komedi.

Har jag inte gjort er min kur allesamman, kanske? frågade han. Och jag slår vad, att ni tagit mig på allvar allihop. Endast signora Aagot icke — hon är den enda, som aldrig velat tro, att jag varit förälskad i henne — —

Ni har för höga tankar om er själf som aktör, utbrast Alie med exalterad munterhet. Hvem tror

ni har tagit er på allvar! Ingen — men somliga af oss har kanske roat sig med att betala er med samma mynt — och hvem vet, om det inte är ni, som blifvit narrad till slut.

Kanske, sade han och såg halft lekande, halft pröfvande på henne. Det ska framtiden utvisa.

Efter detta skämt kom det som en stillhet öfver dem båda två. Serra begynte åter deklamera verser. Han kunde alla Italiens klassiska skalder utantill och när han icke direkt ville uttala sina egna personliga känslor, gaf han gärna sina stämningar luft i en omskrifning, med andra ord, utan att välja, gripande på måfå bland det, som han mest älskade och beundrade.

Hvarför deklamerar ni aldrig något af er själf? frågade honom Florence.

Nej, för jag tycker bara om att deklamera det, som jag verkligen beundrar. Ja, tro nu inte, att det är af blygsamhet, jag säger så, tillade han skyndsamt. Det är en fras, som jag lärt, och som jag tycker låter bra. Hör på detta, sade han till Alie. Jag har ju berättat er, huru jag dyrkade Leopardi, när jag var ung och svärmisk. Hör nu till sist en liten bit af honom och sedan ska det vara nog.

Han ställde sig framför henne och deklamerade:

Sempre caro mi fu quest'eremo colle,  
E questa siepe, che da tanta parte  
Dell' ultimo orizzonte il guardo esclude.

Ma sedendo e mirando, interminati  
 Spazi di là da quella, e sovrumani  
 Silenzi, e profondissima quiete  
 Io nel pensier mi fingo; ove per poco  
 Il cor non si spaura. E come il vento  
 Odo stormir tra queste piante, io quello  
 Infinito silenzio a questa voce  
 Vo comparando: e mi sovvien l'eterno,  
 E le morte stagioni, e la presente  
 E viva, e il suon di lei. Così tra questa  
 Immensità s'annega il pensier mio;  
 E il naufragar m'è dolce in questo mare.

(Städse mig kär var denna ensliga kulle  
 och denna häck, som till stor del stänger  
 från blicken den yttersta horisonten.  
 Då jag sitter och skådar, obestämda  
 rymder bortom denna och öfvermänsklig  
 tystnad och en djup, oändlig stillhet  
 inbillningen frammanar; föga fattas  
 att hjärtat bäfvar. Och medan jag vinden  
 hör susa mellan dessa plantor, jämför  
 jag inom mig denna tystnad med denna  
 stämman, och jag tänker på evigheten  
 och de svunna tider och den varande  
 och lefvande och dess röst. Och i denna  
 vida oändlighet drunknar min tanke,  
 och det är mig ljuft förlisa på detta haf.)

De sutto alla tysta, när han slutat. Diktens  
 milda svärmeri och det veka tonfallet hade utöfvat  
 ett visst inflytande äfven på dem, som ej förstodo  
 hekt. Den oändliga stillheten, som föresväfvat dikta-

rens fantasi, hade genom ordens och föredragets fulländade konst liksom kommit öfver dem alla och höll dem som i en förtrollning.

Slutligen reste sig dock Aagot med en frågande blick på Rikard.

Klockan är tolf. Ska vi inte ta afsked nu? Vi ska tidigt opp i morgon.

Det blef ett allmänt afskedstagande, hvarvid Serra fick tillfälle att hviska till Alie: Jag kommer och tar afsked af dig i ditt rum senare, när de andra gått till sängs. Vill du?

Alie svarade ej, men det for såsom en darrning igenom henne och hon blef plötsligt helt blek.

Hvem väcker er i morgon bittida? frågade Harriet Aagot.

Å, Rikard vaknar alltid af sig själf.

Jag vaknar också alltid, när någon ska resa, sade Harriet. Jag ska komma och nypa Alie i näsan, medan ni alla sofver. Du sofver ju alltid med dörren öppen, du — gör du inte det?

Serra såg på Alie vid denna fråga. Hon svarade ej.

Då hon kommit in på sitt rum, som genom en korridor sammanhängde med Rikards och Aagots, var hon mycket otålig att bli ensam, men Aagot kom oupphörligt in till henne, än för att söka någon af sina saker inne hos henne, än för att erbjuda henne att få lägga ned i sin koffert någon af hennes

tillhörigheter. Aagot hade alltid en vana, då de skulle resa, att gå och småsyssla sista natten till fram emot morgonen. Alie blef så otålig till slut, att hon svarade henne ovänligt:

Låt det vara nu, jag ber dig — jag dör af trötthet. Har vi glömt något, kan vi ju lägga ned det i morgon.

Tag åtminstone af dig den där klädningen, så att jag får lägga ner den ordentligt i min stora koffert. Du förstör den, om du ska knyckla in den i din.

Alie tvekade. Hvad skulle hon hitta på för att komma från detta. Klockan var redan 1, han kunde komma hvilket ögonblick som helst, och icke gick det an att hon tog emot honom annat än fullt klädd.

Men Aagot gaf icke med sig. Det var som om hon haft någon misstanke, ty det var ej möjligt att bli af med henne i kväll.

Har du tänkt på, att din resklädning är sönderrifven. Intel Ja, lägg dig bara nu, så ska jag fästa upp draperiet, medan du klär af dig.

Hon blef tvungen att ge henne kjolen och hade nu blott en ljusröd morgonklädning att kasta om sig. Hon satte sig framför spegeln och begynte taga ner sitt hår för att låta Aagot tro, att hon verkligen ämnade gå i säng, men samtidigt lyssnade hon med öron och alla sinnen utåt korridoren, och tyckte sig oupphörligt höra steg. Tänk, om han kom och knackade på medan Aagot satt där! För att hindra

detta begynte hon tala högt, på det han skulle höra, att hon ej ännu var ensam.

Hvad gör Rikard! Stackare, han kan väl inte somna så länge du går och stökar. Låt vara nu, söta Aagot, det är bra som det är! Det är inte alls så noga i järnvägskupén.

Hvad du är otålig! Nå, då tar jag klädningen med mig och slutar inne hos mig. — Det var fasligt hvad du håller på länge med ditt hår i kväll — hvarför lägger du dig inte?

Alie kysste henne brådskande på kinden och nästan sköt henne ut, och så fort hon var gången ordnade hon sin klädsel i jagande hast och med hjärtat bultande i våldsamt oro för att han skulle komma och finna henne så där halft afklädd. Hon vred upp håret igen, knäppte omsorgsfullt igen alla knapparna i den långa peignoaren samt knöt ett sidenband fast om midjan för att det ej skulle se så ledigt och vårdslöst ut — hon blygdes så öfver att han skulle finna henne i en annan dräkt än han lämnat henne, att hon nästan önskade, att han icke skulle komma. Och då hon nu verkligen hörde och igenkände hans steg, blef henne denna blyghet så öfvermåktig, att hon blixtnabbt, utan att besinna sig, rusade till dörren och vred om nyckeln.

Hon hörde honom taga i dörren, hörde en sakta hviskning: öppna, amor mio! — ett ögonblicks väntan, så gick han, kom tillbaka igen, tog ännu en

gång i dörren — och därefter, med ett litet, föraktfullt, förbittradt »pah!» aflägsnade han sig snabbt.

Då hon hörde hans bortdöende steg i korridoren sjönk hjärtat inom henne och det kom öfver henne som en plötslig mattighet ofvanpå den starka spänningen nyss. Hon klädde skyndsamt af sig, lade sig till sängs och blåste ut ljuset.

Ja, nu var allt slut! I morgon bittida skulle hon resa — och hon hade nekat honom det tillfälle att få taga afsked af henne, som han bedt om och hvar till hon dock gifvit ett slags stumt samtycke! Skulle han väl efter detta komma och söka upp henne mer? Af falsk blygsel hade hon åter igen fördärfvat allt — och troligtvis för alltid! Hon vred sig våndfullt i sin bädd och kunde ej tänka på att somna.

Natten var så där tryckande kvaf, som den endast kan vara i södern — utan ett luftdrag, så starkt ångande af vällukter, att man tycker sig kvävas, och den minsta rörelse, blott att räcka ut handen eller jämka kuddarna, medför ett svettbad.

Hon slutade med att ligga fullständigt orörlig med armen under nacken och stirrande genom de öppna balkongdörrarna utåt stjärnhimmeln, som framskymtade gnistrande och flammande mellan loggians hvita kolonner.

Hon låg så, då hon plötsligt såg utsikten skymd af en mörk gestalt, som fyllde dörröppningen. Hennes ögon vidgade sig och stirrade stela och orörliga på denna uppenbarelse, som blott syntes henne som

en fantasibild, framkallad af hennes vakna drömmar. Hon var nästan medvetlös, då ett par armar om hennes lif, ett par läppar mot hennes kom hennes stelhet att liksom smälta i en hängifvenhet utan gräns.

---

Följande morgon var det den vanliga, jäktande brådskan, som åtföljer alla affärder med järnväg, i synnerhet vid en tidig timme. Alie var mot sin vana icke färdig i tid, så att Aagot måste hjälpa henne att lägga in sina saker, och hon måste gifva sig af utan kaffe. De kommo till stationen i sista stund, Rikard och Aagot sprungo åt hvar sitt håll för att köpa biljett och se efter bagaget, flickorna Johnston kommo med blommor och kyssar. Alie lyckades dock komma undan ett ögonblick och ut på perrongen före de andra, hvarigenom Serra fick tillfälle att närma sig henne.

Om några veckor kommer jag och söker upp dig, hann han blott säga. Tro på mig, vänta på mig och älska mig.

Hon svarade blott med ett kort, energiskt: Ja!

Alla de andra kommo nu ut, tåget var där, dörarna öppnades, ett ögonblicks allmän förvirring och rusning!

Omotståndligt, utan tanke på omgifningen, kysste han henne på munnen, i det han hjälpte henne upp i kupén. Aagot hann blott att studsa, konduktören slog igen dörren och det bar i väg.



---

Alie var fullkomligt borta från omgifningen. Hon satt orörlig, som förlamad inkrupen i ena hörnet, med ögonen blickande rakt framför sig, med en fin rodnad öfver kinden och ett visst egendomligt hemlighetsfullt uttryck, som den som lyssnar till dolda röster eller skådar en värld, osynlig för andra.

---

## VIII.

**I** Firenze fortfor detta drömmande tillstånd. Hon tillbragte sin mesta tid på gallerierna och sökte alltid att få vara ensam så mycket som möjligt. Den skönhetsvärld, som här omgaf henne, spred en viss ro öfver hennes sinne. Hennes medfödda skönhetskänsla satte henne i stånd att tillgodogöra sig hvad hon såg på ett mer förtroligt sätt än som blott konstnjutning. De hade något att säga till henne personligt, de blefvo en del af hennes eget upprörda tanke- och känslolif, dessa taflor, där färgernas och liniernas skönhet sammansmälte med känslans djup och innerlighet, och hon somnade om kvällarna och vaknade om morgnarna med ögat och sinnet så mättadt af dessa intryck, att de spredo som ett skimmer öfver hennes eget lifsöde. Gallerierna berättade henne hela mänsklighetens saga i en förskönande, idealiserande belysning, som väl passade samman med den romantiska vändning, hennes eget lif fått. Och all tvekan angående det berättigade i det förhållande, hvari hon inlätit sig, försvann inför den större lifssyn, som dessa salar förtäljde om.

Den stolte kavaljeren där, som bar ett af historiens största namn och hvars porträtt var måladt af Salvator Rosa — denna rena italienska typ med de på en gång lidelsefulla och milda svarta ögonen, den elegant smidiga gestalten, det på en gång indolenta och energiska i uttrycket — och denna blonda kvinna, i hvars bild Tizian koncentrerat en främmande races skönhetstyp, de hade naturligtvis varit ett älskande par, men ingen frågade: Voro de gifta? Hvem var hon? Hvad var hennes fars titlär, namn och stamträd? Han stod i katalogen med alla sina titlar uppräknade, hon var namnlös. Men hvad betydde allt detta i en värld, där skönhet, ungdom och kärlek härskade allsmäktigt.

Och alla dessa bilder af »la santa famiglia», där moderslyckan och moderskärleken fått det skönaste uttryck, som någon fantasi kan frammana, hur hon kunde njuta af dem. Hon kunde sitta timal och drömma framför Peruginos och Botticellis fromma madonnor, som i stum lycksalighet betrakta det nyfödda barnet.

Någon gång bröts dock hennes stämning af andra, mer oroande bilder. Midt i denna värld af idealisk skönhet framträdde också en och annan ton af mer sinnlig art: Rubens djärfva köttslighet afstack bjärt mot italienarnes idealism. Här var det icke längre en ängel, som med vördnadsfull hållning och djupt bugande bragte den skygga, häpna jungfrun budskapet om, att hon skulle bli mor. Här var det

en kraftig, framstormande man, som med brännande lidelsefullhet åtrådde en kvinna, hvilken å sin sida flydde honom blott för att locka och egga. Alie vände sig bort från sådana taflor, full af en obestämd oro. Men när äfven Rubens döpte en tafla »santa famiglia» fann hon detta så djärft, att hon småleende stannade framför den. Det himmelska barnet, som ofta nog ser ut att ha engelska sjukan, emedan målaren, i bemödandet att göra det riktigt sjäfullt, begåfvat det med ett allt för stort hufvud och allt för bleka kinder, var här förvandladt till en duktig, rosig pojke, som lutar hufvudet tillbaka och skrattar så hjärtligt smittande, under det den några år äldre Johannes ser på honom med leende beundran som en äldre bror, hvilken finner den lille mycket söt och lustig. Modern, rund och fyllig, ser ut som en präktig amma, och Josef är icke mer den ensamme gubben, som håller sig på afstånd och ej har med det hela att göra, utan en ungdomlig, belåtet leende familjefar.

Andrea skref flera gånger och hans bref öfverflödade af ömma uttryck. Alie stängde alltid in sig för att läsa dessa bref, hvilka hos henne väckte en liflig rörelse, kom henne att rodna och få tårar i ögonen eller gjorde henne allvarlig och fundersam. Hon läste dem oupphörligt om igen, hvarje afton på sängen innan hon somnade, många gånger äfven om dagen, när hon hade en stund för sig själf; och ibland kunde hon vakna om natten, grubblande öfver något

uttryck däri, och hon fick då ej ro förrän hon tändt ljus och tagit fram brefspacken, som hon alltid hade under sin hufvudkudde, samt letat reda på det ifrågasvarande stället. Hon pröfvade och vägde hvarje ord för att se, om det var verkligt känt, om det var ett uttryck öfverensstämmande med hans karakter och hans personliga sätt att känna eller en allmän fras; och hon sårades och ängslades djupt, när hon någon gång tyckte sig märka det sistnämnda.

Det var alltid denna samma fruktan, som nu stegrades till verklig ångest — fruktan att ha gifvit vika för en kärlek, som från hans sida varit endast lidelse, ej hela personens fulla hängifvande. Och allt som hon grubblade öfver hvad som tilldragit sig mellan dem och särskildt öfver den sista natten, kom hon att fantisera öfver och omdikta hela deras förhållande så många gånger och på så många sätt, att hon slutade med att icke veta, hvad som händt i verkligheten och hvad endast i inbillningen. Och denna osivshet med afseende både på sig själf och honom stegrade nu hennes otålighet att återse honom till en förtärande längtan. Hon tyckte att hela hennes lif, hennes själfaktning och sinnesjämvikt skulle blifva beroende af detta nya sammanträffande, och af om ett djupare och varaktigt förhållande skulle visa sig kunna framgå af det fantasiens och sinnenas rus, som under den glödande solen, i det ljumma badet, i de doftande, ångande sommardagarna omotståndligt fört dem tillsammans.

Därför var det henne ett svårt slag när ett bref kom, som meddelade henne att han ej kunde komma till Firenze, som han tänkt. Det hade uppstått svårigheter där nere på godset, förvaltaren befanns hafva vanskött egendomen, så att nu hela administrationen måste ställas på en annan fot, hans bror var dålig och det var omöjligt att han kunde lämna honom ensam med alla dessa obehag.

Sök att uppehålla dig i Italien så länge som möjligt, skref han, så skall jag väl alltid kunna nå er, vare sig i Roma eller Venezia på uppresan. Men om du måste resa utan att vi återsett hvarandra — det stack till inom henne, hur kunde han blott tänka sig en sådan möjlighet — så skall jag söka upp dig en gång i Sverge, när min ställning blir mer oberoende än den är nu. Men skall du väl vänta på mig? Jag vågar knappast hoppas det — jag har alltid vetat, att jag icke var ämnad att blifva lycklig, och det förundrar mig egentligen icke, att ödet tycks vilja skilja oss åt just i det ögonblick, då vi funnit hvarandra.

Hon läste brefvet flera gånger och det lade sig som en isande kyla kring hennes hjärta. Så lätt var han färdig att uppge henne — mer allvar hade det icke varit. Hon satt först som förlamad inför detta slag, men så småningom steg en blodvåg upp i hennes ansikte och hon erfor en brännande, outhärdlig blygsel vid tanken på att hon gifvit sig helt åt en man, som för framtiden skulle blifva en främling för henne och för hvilken hon endast skulle blifva en

ibland många. Var det så de skulle sluta, alla hennes drömmar om en kärlek, som borde vara så mycket större, djupare och mer sammanhängande än allt hvad hon sett hos andra! Blott ett kort rus — och så förbi!

Utom sig af sinnesrörelse, med hela sitt väsende i uppror gaf hon sig ut att gå — hon bara gick och gick, utan att tänka på hvart det bar, hjärtat bultade och det susade för hennes öron som sjudande vatten.

Hon gick upp för den vackra Viale dei Colli, som vindar sig upp för höjden mellan hvita villor och blomstrande trädgårdar, hvilka ligga tysta och svala i skuggan af lager och citronträd, dofta af rosor och orange-blom, prunka med oleandrar och kamelior, hvilkas praktfulla blommor afsticka bjärt mot trädens mörka, blågröna massa. Så kom hon upp till Piazzale Michel Angelos stora ensamhet, där den unge David behärskade horisonten och aftecknade sina kraftiga linier mot den af aftonrodnaden purprade himlen och kullarnas violetta konturer. Hon stannade och såg på den hemlighetsfulla Natten på statyns sockel, hvilken från första stunden hon sett den starkt hade fångslat hennes fantasi. Hvad hade den väldige velat uttrycka med denna utförda gestalt, som ej ännu riktigt trädt fram ur det marmorblock, ur hvilket den var skapad, men som dock var så mystiskt lockande, så innehållsrik, så full af sagor och sägner och drömmar, att man i den kunde läsa snart sagdt hvarje stämning, man själf genomlevvat.

Det var på en gång den sömnlösa natten, då man vrider sig under kvalfull ångest af och an på den heta bädden och lyssnar till den täta klockringningen, som blandar sig med timslagen, så att man förvirras och ej kan bli klok på om det är kväll eller morgon — och den sofvande natten, full af dagens lif och af ljusa drömmar — och den vakande natten, då hjärtat står stilla i bäfvande väntan, då ögonen blicka skrämde och tjusade mot livvets och kärlekens största mysterium — då hjärtat liksom upphör att klappa, pulsarna tyckas afstanna och ett töcken höljer tankar och känslor — — — Men det var också den hotfulla, mörka natten, ensamhetens och förtviflans mörka natt, från hvilken ingen utgång finnes.

Alie såg och såg — hur de plastiska figurerna aftecknade sig mot septemberaftonens genomskinliga klarhet — hur blommornas stad låg där nedanför i ett rosenskimmer och hur Arno lindade sig fram genom den som ett silfverband — nu ljud Angelusringningen från många kyrkor genom aftonens tystnad — känslorna blefvo henne öfvermäktiga, hon brast i gråt, öfverväldigad af denna stämning, som uppenbarelsen af det fullkomligt sköna väcker inom oss genom sin motsägelse med vår inre, sönderslitna värld. Där kommo några resande och stannade på piazzan med Bædeker i hand, och de sågo förundrade på den ensamma, gråtande flickan. Alie skyndade undan och gick in på kyrkogården San Miniato för



att få gråta i fred. Här, mellan de hvita monumenter med dessa sörjande kvinnogestalter på trappsteget eller skinande änglar, som med utbredda vingar bevakade grafvens port, kunde hon få gifva vika för sin sinnesrörelse utan att väcka uppseende; det var blott allt för naturligt att gråta här, och hon blef liggande länge på knä vid en obekant graf, snyftande så våldsamt, så hejdlöst, som det kanske aldrig blifvit gråtit öfver den döde.

Ur denna förtviflan framväxte ett beslut hos henne. Hon skulle icke resa, hon skulle finna på hvad som helst för att kunna uppehålla sig i Italien, tills hon återsett honom. Resa hem med detta dödliga tvifvel i hjärtat, det var omöjligt.

Hvarför hade hon tillbakavisat platsen hos markisinnan Serra? Det var ju blott af högmod, som hon ej velat antaga den. Ja, *då* kunde detta högmod vara på sin plats, men icke mera nu. Nu var det viktigaste af allt för henne att återse honom för att få klarhet i sina tvifvel. Och hon beslöt sig hastigt för att skrifva till honom, att hon ville antaga platsen, om den ännu stode henne öppen. Hon skyndade att afsända detta bref för att lägga en bestämd handling mellan sig och sin egen tvekan, men hon nämnde ännu ingenting därom till Rikard och Aagot, utan gick där tyst emellan dem, oåtkomlig, helt upptagen af sitt grubbel och af den växande ångesten i sitt sinne.

I dessa dagar reste de till Roma och här gick

hon och väntade på hans svar. Ett jublande, tacksammt svar blef det väl — han skulle glädjas öfver detta prof på hennes ömhet, detta bevis att hon kom ihåg hans bön att icke tillåta honom att förstöra deras lycka, och att hon, för hans skull, kunde öfvervinna sin stolthet.

Men — hvad var detta — hon blef alldeles stel och hvit i ansiktet, då hon läste brevet. Han afböjde det. Hon hade förödmjukat sig ända därhän att erbjuda sig komma till honom — och han afböjde det.

Jag bör icke antaga ditt anbud, skref han. När jag först framställde detta förslag, älskade jag dig icke ännu så djupt, medvetet, som jag nu gör. Jag tänkte då endast på min egen tillfredsställelse. Nu älskar jag dig tillräckligt för att ha styrka att försaka dig hellre än att låta dig uppoffra dig. Hur länge tror du väl att vårt förhållande, om vi hade tillfälle att dagligen se hvarandra, skulle kunna döljas för min tant och för min svägerska. Och hvilken kunde ej sedan din ställning bli, om de upptäckte allt. Tro mig, det är bättre att ej återse hvarandra, att endast bevara minnet af den ljufvaste lycka lifvet kan skänka och som skall kasta sin återglans öfver hela vårt lif. Det är bättre att skiljas så, än att draga ned och slita ut denna kärlek i hvardagslifvets prosa, som fallet skulle bli om vi gifte oss — eller att utsätta oss för de obehag och kränkningar, de missförstånd och slitningar, som skulle följa, om vi lefde i ett hemligt förhållande till hvarandra.

Härpå följde de vanliga ömma uttrycken: »anima dell' anima mia, mio dolcissimo amore» etc., hvilka hon nu sprang öfver nästan med förbittring. Ty hon kunde ej nu tro på deras sanning, en skärande misstanke vaknade inom henne. Hon hade lugnt låtit honom resa utan att oroa sig för den dagliga, landtliga samvaron med svägerskan, och hon hade aldrig, sedan första gången de talat härom, framkastat någon misstanke angående hans beundran för henne. En sådan svartsjuka syntes henne ovärdig, hon ville visa honom full tillit. Men nu! Hvem vet, om det ej var hon ändå, som hållit honom kvar, som ej ville tillåta honom att resa till henne?

Denna misstanke brände henne nu med en känsla af ööfvervinnelig skam — hon som varit så öfvertygad om, att hon aldrig kunde älska någon, som ej först gifvit henne de mest otvetydiga bevis på en kärlek öfver hvarje prof — hon hade slutat med att kasta bort sig själf till en man, som öfvergaf henne efter deras första famntag. Hvad för ett lif återstod henne väl efter detta. Det som han kallade sitt lufs lufvaste minne, det hade nu för henne blifvit för alltid besudladt, blifvit till en fläck, som aldrig kunde rentvås.

Det fanns blott en lösning — att dö! Ja, döden, endast döden kunde åter upprätta henne, återge henne hennes själfaktning. Efter en sådan kärlek kunde intet följa — allt blef lågt och lumpet efter detta, endast döden hade tillräcklig storhet för att på ett värdigt sätt avsluta ett sådant lufsöde.

Aagot hade beställt varmt bad för dem i dag och ropade nu till Alie att komma. Badet!

En tanke flög igenom hennes upphettade hjärna. Hon såg på sina händer. Där var hufvudpulsådern, ja. Man sade, att det var så lätt. Hon såg sig förvirrad om i rummet efter något hvasst föremål, och fick fatt i den Genovesiska spadettan, som han gifvit henne, silfverpilen, som kvinnorna bära i håret och som de ofta bruka till att sticka ned hvarandra med under sina våldsamma svartsjuksgräl. Hon hann ej eftertänka, om denna värkligen lämpade sig för det ändamål, hon afsåg, stack den blott i håret och sprang efter Aagot utför trapporna och in i dröskan, som väntade.

Badhuset var ett gammalt palats med en vacker pelarburen gård med ett citronträd och en fontän i midten, och badrummen voro dekorerade i pompejansk stil, ungefär sådana som de varit redan på romarnes tid. Det var ej första gången, som ett sådant bad såg en olycklig träda öfver tröskeln för att söka ett plågfrött slut på ett lif, som förlorat sitt innehåll och sin mening.

De fingo två rum vid sidan af hvarandra, men utan någon dörr emellan.

Om signorinan önskar någon hjälp, har hon bara att ringa på den där strängen, sade upppassaren, som gjorde i ordning badet.

Tack, det är bra.

Hon afvisade honom skyndsamt. Skulle hon

lämna dörren öppen? Nej, det var bättre att läsa den, eljest kunde någon komma för fort — man fick bryta upp den sedan.

Det var kallt i det oeldade rummet, och hon hade en frossbrytning, medan hon klädde af sig. Hon tappade på mer varmt vatten, så att det nästan brände henne, när hon sprang i. Hon hade lagt spadettan bredvid sig på badkarets kant och låg nu stilla med slutna ögon, öfverlämnande sig åt de drömmar, som härigenom väcktes — drömmar om dessa bad i det metallblå hafvet, i solglöden, där först den tjustning fått makt med henne, som skulle sluta med att bränna henne med en känsla af outhärdlig blygsel. Ja, ty det var blott hennes kropp, han hade älskat — det var blott ett sinnenas rus, alltsammans, nu visste hon det. Och hon ville ej öfverleva denna förnedring.

I detta ögonblick gaf hon till ett gällt skrik och for upp i sittande ställning. Det var blott en liten sakta knackning på hennes dörr, men den bröt in i hennes drömmars stora tystnad som ett alldeles förfärande, obegripligt buller.

Aagots röst utanför.

Är du färdig än?

Färdig! Jag ligger ännu i badet.

Men då har du ju legat där nästan en timme — du blir alldeles utmattad på det viset. Stig upp för all del!

Alie kastade en förvirrad blick på spadettan och

såg först nu hur illa den lämpade sig för det ändamål, hon tänkt. Och då hon såg på sina kläder, som lågo på stolen, kom en löjlig, prosaisk tanke och förstörde hela hennes stämning. Hennes linne var gammalt och något slitet — främmande människor skulle komma in och granska hvarje klädesplagg — när hon skulle göra något sådant, ville hon vara klädd som till brud. En känsla af blygsel öfver sitt omogna infall jagade blodet till hennes hufvud och löste den uppdrifna själsspänningen till en torr verklighetskänsla. Å, hon hade öfverskattat sig själf, hon hade trott sig mer hel, än hon var. Hon hade således ändå inte satt in hela sin själ på detta — hon skulle nog finna sig i att lefva ändå, med ned-satta fordringar på lifvet och på sig själf.

Hon klädde sig med en känsla af afsky för sig själf och allt omkring sig.

---

## IX.

**R**ikard, som under hela vistelsen i Italien lefvat i en feberaktig rastlöshet, stigit upp med solen om morgnarna samt varit på språng hela dagarna för att riktigt grundligt studera alla förhållanden och för att finna en afledare för den djupa misstämning, som gnagde honom, ådrog sig härigenom slutligen en släng af den karakteristiska romerska febern, och läkaren tillstyrkt honom att ofördröjligen lämna Roma. Som febern varit mycket häftig och föranledt denna starka nedsättning af krafterna, som vanligtvis en tillfällig sjukdom medför hos kraftiga individer, kunde de ej strax tänka på hemresan, utan slog sig ned för en fjorton dar i Frascati, där den torra bergsluften hastigt afbröt sjukdomen. Härifrån skulle de sedan, med blott några dagars uppehåll i Venezia, resa direkt hem.

Under dessa stilla, overksammas dagar i det nu alldeles öfvergifna Frascati, hvilket i sitt landtliga lugn ej erbjöd tillfälle till någon företagsamhet eller några förströelser, lade sig en pinsamt betryckt stämning öfver dem alla tre. De gingo där hvar och en

med sin hemliga sorg, och ingen af dem kunde lätta sitt hjärta för den andra. Hvilken förändring, sedan den gång de reste ut tillsammans, då de voro så nära förenade, att all deras glädje, alla deras bekymmer voro gemensamma. Brefven hemifrån med underättelserna om de kära där voro då det förnämsta intresset för dem alla tre och slukades med samma begärlighet af dem alla. Samtalet, då de om morgonen träffades vid kaffebordet, var alltid så lifligt, som hade de ej sett hvarandra på länge, det var alltid så mycket, både nya intryck, gamla minnen och framtidsplaner att tala om, och om det så blott gällde att köpa ett draperi eller en bronsprydnad med till hemmet, var det en angelägenhet, i hvilken de alla tre togo lika liflig del. Och nu! Då de träffades vid måltiderna visste de ej mer, hur de skulle kunna hålla ett samtal i gång, ingen hade något att säga, när de gingo ut sökte de ej hvarandras sällskap utan gingo hvar för sig, om kvällarna sutto Alie och Aagot hvar på sitt rum och Rikard gick ut på sin aftonvandring, utan att fråga dem om de ville följa med. Smärtans oundvikliga ensamhet var öfver dem. Det gick dem, som det så ofta går i lifvet: lyckan förenar, men smärtan sönder. Mången kan glädjas åt en annans lycka, men ingen kan bära en annans börda.

Man var nu i slutet af oktober och de skrefvo hemifrån Sverige, att det redan fallit snö, att gator och vägar voro upplösta af modd och smuts, att man satt med klistrade innanfönster och kakelugns-



brasa, medan höststormen hven i knutarna och det var skymning hela dagen.

Och här på terrassen utanför hotellet blommade violer och rosor i det fria, i trädgården där bakom kamelior, krysantemum, pelargoner och många andra träd och buskar. Mandarin- och citronträden dignade af halfmogna frukter och buro ännu på samma gång blom, hvilka uppfyllde luften med denna ljuftva väl-lukt, som verkar på sinnet som en lycka, en lifsglädje, innan man ännu hunnit göra sig reda för, hvad det är som stämmer en så angenämt. Och nedanför terrassen utbredde sig den oändliga kam-pagnan i blånande toner, som i synnerhet vid solned-gången gäfvö full illusion af hafvet och påminde Alie om Via della Circonvallazione i Genova, samt kom henne att bryta ut i gråt vid tanken på, att hon nu för alltid skulle lämna detta land, som hon först be-traktat med misstro och kritik, sedan med vaknande, omotståndlig turistbeundran, och som hon nu slutli-gen lärt att älska såsom en del af sitt eget jag.

Det lilla, småborgerliga hemmet 4 trappor upp vid Strandgatan med sina vindskärmar och sin fotogen-lampa under de långa vinterkvällarna, hvilket gömde allt hvad som i så många år varit henne kärt i lif-vet, på hvilket afstånd det nu kommit från henne! Hur främmande hon själf blifvit för denna värld! Och hvad hade hon där att göra? Fanns det väl någon där, för hvilken hon var den enda eller ens den första? Om hon aldrig kom tillbaka mer, så skulle visst den

gamla mången gång finna aftonen lång i sin ensamhet, Aagot skulle icke ha någon att rådgöra med, när hon ville köpa en ny toalett, och Rikard ingen, som lyssnade så uppmärksamt till honom, när han låg på rygg på soffan och berättade om sina arbeten. Och den lille skulle icke ha någon, som kunde röa honom så bra. Men hvad mer, skulle icke ändå hvar och en af dem, om de kunde, köpa den andres lif med hennes utan tvekan? En främling var hon trots allt ibland dem.

Och nu mer än någonsin förr, när hon skulle sitta där ensam med sitt brännande minne — ensam med sin olidliga blygselkänsla, som hon aldrig kunde förtro till någon.

Strax efter ankomsten till Frascati hade hon gifvit hela sin förtviflan och bitterhet luft i ett bref till Serra. Han älskade henne icke, hade aldrig älskat henne, hvarför hade han då bedragit henne, hvarför stört hennes lugn, hon var, om icke lycklig, så dock sorglös och frisk till sinnet, då hon lärde känna honom, han hade med afskyvärd konst experimenterat med henne, lekt med henne så länge det roade honom för att sedan, när han såg att det blef allvar hos henne, att hon satte in sitt lif därpå, draga sig tillbaka med en fras. Och han vågade ännu komma och bedja henne att bevara som ett ljuft minne det, som nu för henne blifvit till en oöfvervinnelig skymf.

Och — hon kunde ej afhålla sig från att tillägga dessa ord, fastän hon blygdes för dem och vämjdes

vid sig själf för att hon kunde förnedra sig därtill — och, skymfen blef ännu större därigenom, att han skref detta till henne från den kvinnas hem, för hvil-  
kens skull han öfvergaf henne.

Hon väntade med en viss dof likgiltighet på hans svar. Det föreföll henne, som kunde ingenting komma henne att lida mer än hon redan gjort, lika litet som några ord från honom nu kunde göra helt igen hvad som var ohjälpligt brustet.

Då sväret kom satt hon vid frukostbordet med Rikard och Aagot. De voro de enda gästerna på hotellet, och uppassaren, som lämnat brevet, gick strax ut för att hämta en ny rätt, hvarför de blefvo ensamma en stund. Alie blef en skiftning blekare, då hon tog emot brevet, men hon reste sig ej från sin plats för att rusa in till sig och läsa det i enrum, som hon gjort vid föregående tillfällen, utan bröt det i de andras närvaro med ett visst kallblodigt lugn, sägande sig själf, att hon hade den fattiges mod: gör med mig, hvad ni vill. Jag har intet att förlora.

Men under det hon läste färgades hennes ansikte så småningom af en djup, liffull rodnad och tårar strömmade till hennes ögon — men icke tårar af smärta utan af en vek, öm rörelse. Hon vände sig nu med flammande kinder till Rikard och yttrade snabbt och andlöst: Jag reser inte mer hem med er. Jag far till Genova och stannar där.

Rikard for upp från stolen och drog henne med

sig in i salongen, dit han stängde dörren, lämnande Aagot ensam i matsalen.

Får jag tala med dig! Du reser till Genova. Vill det säga, att Serra bedt dig bli sin hustru?

Nej — det är icke det — men jag vill ta plats som föreläserska hos hans tant, markisinnan Serra.

Som föreläserska hos hans tant! Det har han föreslagit dig. Och du inser inte, hvad detta innebär — hvilken förödmjukelse detta är för dig. Han anser dig inte god nog att bli sin hustru, men det behagar honom att leka kärlek med dig; ja, det tror jag nog, det är inte alltid som en så oskyldig, så vacker — en flicka med din öfverlägsenhet till — sådana flickor som du brukar just inte stå en man till buds till en sådan ovärdig lek.

Fy, fy, fy, så styggt du uttolkar det! ropade Alie, som kom i ett nervöst uppror för hvarje gång Rikard med sin allt för ovarsamma hand vidrörde detta ämne. Men du förstår inte kärleken — du kan inte, med din natur, fatta ett sådant stämningsförhållande som vårt. För dig, med din företagsamhetsanda, är kärleken naturligtvis bara frieri och giftermål — och sedan den saken väl är ordnad, slår du dig till ro och börjar syssla med annat. Men sådan är inte han. Han kan inte gå så rakt på ett mål. Men han kan i stället älska så, som du inte har en aning om — med allt det fina och ömma — alla de där smådragen, som gör lifvet ljuft men som du inte förstår — det är därför inte värdt att du talar om

honom eller dömer om vårt förhållande — låt du mig handla, som jag tror är bäst — jag tar ensam ansvaret på mig.

Det kan du inte, ty du är nu alldeles förblindad af din lidelse. Men gudskelof att vi ä i ett land, där det finns medel att ställa en sådan där herre till ansvar för sina handlingar.

Hvad menar du med det?

Jag menar att vi ska duellera — och inte på lek utan på skarpa allvaret — helst så, att antingen han eller jag —

Men Rikard då, är du alldeles från dina sinnen. Du skulle vara i stånd till att göra något så vanvettigt, så orimligt. Du skulle vilja riskera att göra mig eller Aagot olyckliga för hela vårt lif. Duellera! Det *kan* du ju dessutom inte. En svensk officer, som gjorde det, skulle ju vara störtad.

Det bryr jag mig inte om. Jag kan inte längre ta sådana hänsyn — här gäller det hvad som är viktigare. Jag tar vägen öfver Genova, när vi far härifrån om ett par dar. Du reser under tiden med Aagot direkt till Venezia och där väntar ni på mig.

Det gör jag inte.

Alie! Begriper du då inte, att jag måste försöka allt för att rädda dig. Jag kan inte älska, säger du. Jag har inte den där sydländska vällusten — det där sinnligt smekande, som tjusat dig — må vara. Men — om du hade velat förstå mig för fyra år sedan, så skulle du kanske sett, att jag kan älska

långt djupare, långt mer verkligt lidelsefullt än han — med en manlig trofasthet, som dessa veka syd-  
ländingar inte har en aning om. Hör nu och se skill-  
naden! Han har inte mod att för din skull försaka  
sin ställning som *grand seigneur*, har inte mod att  
bryta med sin förnäma släkt, inte mod och kraft att  
arbeta för dig. Jag däremot, vet du hvad jag kunde  
varit i stånd att göra för dig, om det varit mig, du  
fäst dig vid? Jag har en hustru, som jag ännu för  
några veckor sedan älskade —

Men tyst då, för guds skull, hvad tänker du på!

Ja, det kan inte hjälpas, du ska höra allt. Jag  
har en ställning, en framtid, förmögenhet, mitt barn,  
min mor — allt hvad som kan binda en man både  
genom känsla och heder och äregirighet — men allt  
detta skulle jag kasta på golvet som den här stolen  
— han slängde en stol på golvet och satte en fot  
på den — och trampa på det, om du ville bli min.  
Jag skulle lämna den militära banan och fly med dig  
till Amerika, om du ville, och med två tomma händer  
skulle jag där timra dig ett hus, där du skulle finna  
ett säkrare skydd, ett ljusare och lyckligare hem än  
någonsin i din prins' fäderneärfda palats, som blygs  
att mottaga dig.

Å, Rikard! ropade Alie, darrande af sinnes-  
rörelse. Hvad ska det tjäna till att säga mig allt  
detta? Du visar mig bara därigenom hur mycket jag  
älskar Serra. Ty jag kan ju inte annat än se, att  
det är något sant i hvad du säger — du är stark

och stödjande — han är svag och tviflande — han älskar mig inte så helt och han kan inte kämpa för att vinna mig — allt det inser jag — och ändå — när jag hör dig tala — så dras hela mitt hjärta till honom. Du är så stark, så stridslysten, så handlingskraftig, att du mycket väl kan stå ensam. Men han är vek, tviflande, han hör till dem, som fört skulle kunna ta lifvet af sig af förtviflan än strida för ett mål — och därför, just därför älskar jag honom dubbelt — därför att jag har mer mod, mer tro än han och därför att jag kan stödja honom — styrka honom — därför att — ja, till och med för hans fel älskar jag honom — ja, om han hade bara fel och brister och du bara stora egenskaper — så skulle jag älska hans fel — tiotusen gånger mer än dina förtjänster — förstår du det? Jag älskar honom och det är alldeles fruktlöst, att du talar illa om honom.

Godt, jag ska inte tala — men jag ska handla i stället. Det är mig icke möjligt att stå med kallt blod och se på, att du sätter dig i en så förnedrande ställning — begriper du då inte, hvad följden måste bli —

Hvad för en följd? — Hon såg honom fast i ansiktet.

Ja, om du vill, att jag ska säga det rent ut — du inbillar dig väl aldrig att en sådan där italienare är mäktig något sådant som en platonisk kärlek — han må ha spelat den komedin hittills, men var säker att det inte räcker länge, förr än du själf kommer

honom så till mötes — och är du då så säker på din egen styrka?

Låt mig svara för mig själf, utbrast hon och rodnaden flammade åter upp på hennes kinder. Du har inte rätt att tala här — om du verkligen vore min bror, det vore en annan sak — men nu — och efter allt hvad du nyss sagt mig. Du säger, att jag är förblindad af lidelse — låt vara — men du själf — är du mindre förblindad? Hur ska jag kunna fästa vikt vid dina varningar, då jag vet, att du talar i egen sak.

I egen sak! Nej, det gör jag inte. Jag vet alltför väl, att det vore fruktlöst. — Om jag vore din bror — skulle du lyssnat till mig då?

Det vet jag inte — men du kan väl förstå, att du då på ett helt annat sätt skulle kunnat vara mig ett stöd.

Låt mig då vara dig en bror — jag går in på allt, bara du vill höra på mig. Jag tar tillbaka allt hvad jag sa — det var galenskap, öfverilning — gör bara en sak, som jag ber dig om: följ oss hem till mamma och vänta där, får du se, om han kommer och söker upp dig. Eller har du inte ens så mycken tro till hans kärlek, att du törs sätta den på det profvet?

Låt oss inte tala om det mer! sade hon otåligt. Du förstår inte hvarken honom eller mig — du kan inte döma.

Därmed lämnade hon honom och satte sig att på nytt läsa Serras bref.



Du talar om förnedring — det är du, som förnedrat hela vårt förhållande genom att framkasta misstankar, som äro ovärdiga dig, skref han. En Beatrice har rätt att plåga den hon älskar med småaktigt svartsjuka — du skulle vara för stolt härtill. Men då du nu en gång velat kasta in denna oskönhet mellan oss — detta med anklagelser och försvar, som plågar fördärfa hvarje banal kärleksförbindelse — så vill jag dock säga dig, att mitt förhållande till min svägerska snarare förtjänade din fulla aktning. Jag beundrar henne och jag anser mig skyldig att vara den ömmaste bror för henne — vill hon taga sig en älskare, så skall jag inte fördöma henne därför — men att *jag* aldrig skall intaga denna ställning till henne, det har jag alltid haft klart för mig. Jag tycker inte om stora ord, annars skulle jag säga, att familjebandens helgd är något, som jag djupt respekterar. Min brors hustru kan inte vara något annat för mig än en syster — men en syster, som jag är mycket hängifven, det medger jag, och som jag inte alls kan fördrå att såra. Hon har emellertid ingenting med mitt beslut att göra — du har icke förstått mig, då du icke insett, att det blott härleder sig af min tviflande natur, min benägenhet att drifva allting till sin spets och att sätta din kärlek på de ytterligaste prof. Besluta nu, hur du vill. Res, och betrakta mig som en låg usling, som bedrar min sjuka bror under hans eget tak och samtidigt förför en oskyldig flicka för att genast öfverge henne —

om det är så, du önskar att minnas den man, du en gång älskat. Jag beklagar, att du råkat ut för en man, som icke kan tillfredsställa dina kraf — hvarför har du inte hellre älskat din Rikard — en kraftig och energisk karaktär, en god och trofast natur, helt säkert. Han skulle kunnat göra dig lycklig, under det jag bara duger till att skapa disharmoni omkring mig och med mitt eget tvifvel förgifta allt. När jag är i din närhet, när jag ser och hör dig, tror jag ibland att du skulle kunna befria mig och lösa mig ur detta tillstånd och gifva mig den lifskraft, som fattas mig — men när jag är skild från dig, komma tvifven tillbaka med tiodubbel styrka, och jag erfår ett slags ursinnigt begär att rifva sönder, sarga, trampa ned alla de frön, ur hvilka min och din lycka skulle kunnat spira upp. Men du tror mig inte, jag analyserar mig själf, lägger mig blott och bar under dina händer på dissektionsbordet — och du säger: Komedispel. Lögn! Hvad du här visar mig är icke dina verkliga innanmäten. Detta hjärta är icke ditt hjärta, denna hjärna, dessa lungor icke dina. Ditt inre är på helt annat sätt sammansatt — Buona notte! Som du behagar, då!

Den kväfda smärta och bitterhet och den känsla af egen svaghet, som låg i detta utbrott, var det, som hade gripit Alie så djupt, och som kom nya strängar att röra sig inom henne.

I förening med Rikards anklagelser mot honom, ja, med själfva känslan af Rikards öfverlägsenhet som

karaktär framkallade de hos henne något af det bästa och djupaste i hvarje kvinnas kärlek, något af moderlighet. Och hela hennes varelse genombäfvades af den innerlighets- och ömhetskänsla, som kanske har djupare rötter i kvinnans väsende än den blott erotiska lidelsen.

På aftonen stod hon med Aagot på terrassen utanför hotellet och betraktade kampagnan, som utsträckte sig under deras fötter oändlig och hemlighetsfull i månskenet. Längst bort mot horisonten glimmade en ljuscirkel, som tecknade den eviga stadens konturer.

Aagot hade aldrig synnerligt lifligt uttryckt någon förtjusning öfver Italien, och Alie förvånades därför att nu höra henne utbrista: Å, när jag tänker på, att det är sista månskenet här, och att vi snart ska vara hemma igen blir jag helt förtviflad.

Hvad, Aagot, du längtar inte hem. Är det möjligt? Längtar du hem? frågade Aagot och såg henne oväntadt i ögonen.

Nej. Jag reser inte hem.

Det gör du rätt i. Jag skulle inte heller resa hem, om jag inte måste.

Du, Aagot. Men du har ju din lille gosse, din man, föräldrar, ditt vackra hem, allt.

Och har inte du alldeles detsamma, kanske? Hvad har jag, som inte du har?

Men jag! Jag har helt simpelt ingenting af allt det.

Du vet mycket väl, att du har det alltsammans.

Det är alltihop mer ditt än mitt — alltihop. Gossen, svärmor, också Rikard — du är mycket mer för dem, än jag. Jag kunde dö och allt skulle gå på samma sätt — du öfverger oss, och vi vet inte mer, hvad vi ska ta oss till, någon af oss.

Alies egna tankar! Var det möjligt, Aagot, den lyckliga hustrun, modern och dottern, hon kände denna samma tomhet och saknad som hon, den ensamma, utan familj och hem! Samma förtviflade känsla af att icke ha någon, som är allt för en, och som man själf kan vara allt för.

Jag förstår inte, Aagot, hur du kommit på sådana tankar.

Nej, du förstår inte, för du är van att betrakta mig som en själlös docka utan känsla — så betraktar ni mig alla. Aagot, hon är nöjd med allting — Aagot, hon är alltid lika glad. Ja, sådan har jag varit. Men jag har lärt och sett åtskilligt på den här resan, som kunde vara bätte att inte ha tänkt på. Svenskarne kan inte älska.

Hvad är det du säger, Aagot. Jag begriper inte, hvad som kommer åt dig i kväll. Månskenet gör dig sentimental.

Vill du kanske påstå, att Rikard kan älska, utbrast Aagot och hennes hvita kinder färgades plötsligt. Har han kanske en enda dag, en enda timme omgifvit mig med en sådan ömhet, ett sådant, obeskripligt något af — hvad ska jag säga — erotik, passion kanske — jag vet inte hvad — men så, som

Serra varit med dig. Å, tror du inte, att jag sett och känt skillnaden? Rikard och jag ä som två gamla farföräldrar med hvarandra — men jag är inte längre nöjd med det, jag är ung, jag, som du, jag är också vacker, jag vill också ha något af det där, som är livvets poesi och lycka.

Ovanan vid att uttrycka sig så varmt framkallade en stark sinnesrörelse hos Aagot. Hon till hälften blygdes öfver sina ord, till hälften berusade sig själf med dem, hennes kinder flammade högröda och hennes ögon glänste, såsom Alie aldrig sett förr.

Men, käraste Aagot, jag tror det är ditt eget fel. Så vidt jag vet, har du heller aldrig visat Rikard någon riktig ömhet.

Nej, det är sant. Jag var uppfostrad i de idéerna af mamman, att kvinnan skulle alltid vara reserverad och aldrig visa sig förälskad; hon skulle vara kylig och kysk, på det sättet skulle hon bättre bevara mannens kärlek. Och så var jag så kylig och så kysk, så rent af motvillig mot alla smekningar och allt lidelsefullt, att Rikard ledsnade på mig — och nu, när jag tvärt om — hon fick gråten i halsen och hade svårt att få fram de sista orden — nu kan jag hela dagen brinna af längtan efter en smekning — men han — han vänder mig ryggen och sofver — eller tänker på något annat.

Nu bröt hon ut i gråt med ansiktet mot Alies axel.

Ja, på det sättet kastar vi kvinnor ofta bort vår lycka, sadè Alie. Vi törs inte vara ömma och hän-

gifna — vi vill bara ha, men inte ge. Aagot! sade hon och lyfte upp den andras hufvud samt såg henne in i ögonen med uttrycket af ett stärkande beslut. Ska vi komma öfverens om att lägga bort den där s. k. kvinnligheten och vara modiga och sanna, Aagot du.

Hur? frågade Aagot och torkade tårarna samt försökte le, redan full af blygsel öfver sitt utbrott.

*Du* ska låta Rikard se dig såsom jag sett dig nu — du ska säga honom allt hvad du sagt mig — och jag tror, att du ska återvinna honom. Jag — ja, jag vet nog, hvad jag ska göra.

Du reser till Genova?

Ja.

Och han har inte friat till dig?

Nej. Och det behöfs inte häller. Jag ska ge honom hela min kärlek, hela min hängifvenhet — jag ska vända ut och in på mig för att ge honom hvarje skrymsle af min själ. Men jag ska ingenting begära och inte gå och vara »stolt» och vänta. Gör detsamma, Aagot, jag ber dig, jag ålägger dig. Och gör du det inte, förtjänar du inte att vara lycklig och älskad.

Denna afton hängde sig Aagot med ovanlig ömhet vid sin mans arm, då de gingo in till sig, men han var förströdd och lade knappt märke till henne. Följande morgon var hon mycket otålig att igen få tala med Alie och gick och knackade på hennes dörr strax hon var uppstigen. Hon visste ej, hvad

hon ville säga henne, men hon var så van att rådgöra med henne om allt, att hon, trots den vaknade svartsjukan, ej fann annan utväg än att för henne lätta sitt hjärta i det stora bekymmer, som begynte mer och mer tynga hennes sinne. Då ingen svarade på hennes knackning, öppnade hon dörren och tittade in. Redan utgången! Men hvad — hennes koffert var ju borta! Med detsamma fick hon ögonen på ett bref, adresserat till Rikard, som låg framme på bordet. Hon tog det, tvekade ett ögonblick, i det alla hennes instinkter af snäll och väluppfostrad flicka och klanderfri hustru uppreste sig mot den handling, hvartill dock svartsjukan omotståndligt dref henne — bröt brefvet med darrande händer och läste: Jag reser till Genova och ber dig att lämna mig i fred. Kom ihåg, att intet ger dig rätt att ingripa i mitt lif, men den minsta finkänslighet borde tvärt om förbjuda dig att blanda dig i mina förhållanden och att döma öfver mig. Jag sätter åtminstone blott min egen lycka på spel.

Aagot gick direkt till Rikard och räckte honom brefvet.

Du har läst det? frågade han, sedan han genomögnat det.

Ja.

Och — hvad — hvad är ditt intryck?

Att det är godt att hon rest, sade hon och lade armarna på hans axlar. Nu har du bara mig — men du ska få se, att jag ska bli mycket mer för

dig nu, när hon inte alltid står liksom emellan oss och trycker ner mig med sin öfverlägsenhet. Nu ska jag bli allt, allt för dig.

Det grep honom en känsla af pinande tomhet vid dessa ord. Det vore tusen gånger bättre, om hon vore likgiltig som förr — men att hon nu, i detta ögonblick, kom och liksom begärde ömhet af honom — att det vaknat hos henne en önskan att blifva mer för honom än förut just nu, då han bittert kände, att hon intet kunde vara, och då hans själ var sårad till döds af Alies grymhet, det var för mycket.


Låt oss framför allt inte bli sentimentala, sade han. Du har varit för mig allt hvad jag begärt och önskat.

Och han vände sig bort och lämnade henne.

---



## X.

åget närmade sig Genova och den entusiasmen, som hittills hållit Alie uppe, började sjunka. Om han dock, när allt kom omkring, icke skulle bli glad att se henne! Kanske skulle hon genom sin ankomst blott sätta honom i svårigheter.

Hon tröstade sig med tanken, att hon endast kom för att hindra duellen. Denna fara en gång afböjd, kunde hon ju strax lämna honom igen.

Hon tog en droska och for till det hotell, där hon förut bott med Aagot och Rikard, och där man kände igen henne. Hon öfverlade med sig själf, om hon genast borde sända bud till Serra och säga, att hon var kommen, men en obestämd oro för att han då ännu en gång skulle kunna motsätta sig hennes plan kom henne att besluta sig för att handla på egen hand. Han skulle öfverraskas med att finna henne redan inflyttad hos hans tant, innan han visste någonting.

Följande morgon vid 11-tiden begaf hon sig alltså till Via Nuova, denna trånga, mörka gata, där hvarje hus är ett museum, hvarje portal ett konstverk, hvarje gård ett arkitektoniskt praktstycke, och där

tvärs igenom gårdarna skymta ständigt blomstrande terrasser med utsikter öfver hafvet. Hon kom till Palazzo Serra och gick in med en beklämd känsla af ett oändligt afstånd mellan invånarna här och den lilla obetydliga flickan i sin grå resklädning, som gick att söka en underordnad plats hos en medlem af familjen.

Betjänten vid dörren ville visa henne bort under förklaring att det ej var förevisning i dag. Hon svarade med skygg röst, att hon sökte markisinnan, gaf sitt visitkort och bad betjänten säga att hon var den dam, som markis Andrea rekommenderat markisinnan i somras i Nervi.

Betjänten kom snart tillbaka och införde henne i en stor kall salong med få möbler, marmormosaikgolf och marmorbord samt stela, obekväma divaner. Här fick hon vänta länge, och som hon redan var frusen, när hon kom, då Genovas gator i dag piskades af en häftig nordanvind, som gjorde att man nästan icke kunde komma fram om gatuhörnen, isade henne nu det gamla palatsets kyla så, att rysningar gång på gång gingo igenom henne, och hon fruktade att hon förkylt sig och skulle insjukna. Hu, att ligga sjuk här, det skulle vara förskräckligt! Modet började svika henne. Dessa palats, hvilka syntes henne en så härlig tillflyktsort under sommarvärmen, de voro dock egentligen mycket otrefliga att bo i. De hade plötsligt förlorat hela sitt behag för henne. Proportionernas ädelhet, liniernas renhet glädde ej

mer hennes öga, hon tänkte, att ett visst litet hemtrefligt rum fyra trappor upp vid en viss gata i Stockholm, öfverfylldt af banala möbler och väl ombonadt mot alla vindar, var dock tiotusen gånger angenämare att lefva lifvet i än detta iskalla palats.

Ändtligen blef hon införd till markisinnan, som satt i ett kabinett med ett slags pall med varma kol under fötterna samt i knäet en liten stenurna med het aska för händerna. Bredvid henne satt en annan medelålders dam, som Alie gissade var den amerikanska sällskapsdamen, som varit hos henne sedan hon blef blind. Båda voro insvepta i schalar och markisinnan hade sammetshatt på hufvudet och pelsmuddar.

Men Alie hann blott kasta en flyktig blick på dem, ty det fanns en annan i rummet, som genast ådrog sig hela hennes uppmärksamhet. Prinsessan Palmi satt där i en låg länstol. Alies hjärta klappade starkt af denna känsla af beundran blandad med svartsjuka, som denna undersköna dam ingaf henne. Ja, ty hon var underbart vacker, hon syntes Alie öfverträffa alla de idealbilder af kvinnlig skönhet, hon sett i gallerierna. Hon var klädd i en morgondräkt af brun sammet, garnerad med pälsbräm. Klädningen var uppdraperad öfver axlarna som på de antika statyerna af romerska matronor och lämnade halsen fri — en hals af klassisk form, tvärskuren, kraftfull i linierna och med en yppig rundning. Hela gestalten var för öfrigt den äkta romarinnans, hög och fyllig. Håret,

det egendomligt rödbruna, Tizianska håret, hängde i en pung i nacken, ögonen, aflånga, stora, rödbruna äfven de, släpande och ändå stråliga, riktade sig kritiskt granskande på Alie, som kände sig egendomligt förringad under denna blick. Hennes skönhetsinne var alltid färdigt att beundra det som var vackert, men här var det på samma gång en stolthet i hållning, en fulländning i toalettens minsta detaljer, något af så utpräglad »grande dame» i hela personligheten, att Alie tyckte sig stå inför ett väsen af annan art än hon själf, och kände sig så imponerad, att hon skulle velat kyssa hennes klädningsfäll, och på samma gång så förödmjukad, att hon velat gråta öfver sin egen ringhet jämförd med den kvinna, med hvilken *han* var van att lefva i dagligt förtroligt umgänge.

Det är alltså ni, som min nevö talade om, sade markisinnan. Ni ska vara mycket språkskicklig och skulle ha lust att stanna i Italien — min nevö kände visst egentligen en bror eller kusin till er — jag vet inte om han har sett er själf — men era släktingar hade sagt, att de skulle gå in på att lämna er i Italien, om de kunde finna ett godt hem åt er — var det inte så?

Alie nickade tyst; hon förstod att så borde det låta. Men på samma gång kastade hon en skygg blick på prinsessan, undrande hvad hon tänkte om djärheten hos den svenska flicka, på hvilken hon varit svartsjuk. Ty att det varit svartsjuka och ej blott fruktan att hennes svåger skulle göra en mesallians,

att denna stolta, furstliga skönhet älskade samma man som hon, det hade Alie genast trott sig uppfatta af den blick, hvarmed hon granskade henne.

Markisinnan bad mrs Howard att gifva Alie en bok.

Vill ni göra mig det nöjet att läsa ett litet stycke för mig, sade hon med ett vänligt småleende. Jag vill gärna höra er röst — och ni har ju inte sagt ett ord ännu.

Hon lät henne pröfva både franska, tyska och engelska.

Det är förvånande, sade hon, ett så godt uttal på alla språk. Det sätter jag särskildt värde på — jag kan inte tåla, att man rådbårkar ett språk. Och en mycket behaglig röst också, inte sant, Lætizia?

Alie visste dock med sig, att hon ej läst med mycket uttryck, och att hon darrat betydligt på rösten.

Nu vill jag också ha den glädjen se er, fortfar den vänliga markisinnan, ty jag är inte alldeles blind, ser ni — jag kan ännu se lite på mycket nära håll, gud vare lof. Vill ni inte komma närmare.

Mrs Howard vinkade åt henne att böja sig fram öfver stolen, och markisinnan klappade henne på kinden.

Carina, eh! sade hon. Men så ung! Bara ni kan trifvas med mitt stilla lif.

Alie kände hela denna granskning och utställning af sin person och sina resurser inför den stumt iakttagande prinsessan som en outhärdlig förödmju-

kelse och var hvarje ögonblick färdig att brista ut i gråt.

Är det således afgjort? frågade markisinnan. Jag kan bara säga, att jag ska bli mycket glad, om ni vill komma till mig. Vill ni kanske be er kusin — eller svägerska — den damen, som ni är med, att komma hit, så ska jag göra upp allt med henne.

Alie förklarade brydd, att hon skilts från de sina i Roma och kommit ensam till Genova.

Ensam! Och hvar bor ni här?

Jag tog in på samma hotell, där jag varit tillsammans med de mina och där de kände mig. Min — fosterbror var sjuk och därför kunde de inte —

Hon talade ifrigt, kännande instinktivt nödvändigheten att urskulda sig för ett steg, som hon visste här skulle betraktas som mycket opassande.

Ja, kvinnan har ju samma fria ställning i de nordiska länderna som hos oss i Amerika, sade den gamla markisinnan, som också tycktes finna en ursäkt nödvändig inför sin nièce. De ä inte bundna och öfvervakade som här — Andrea berättade mig flera intressanta exempel härpå.

Nu lät prinsessan för första gången höra sin röst — en djup, fyllig, rik alt sådan som Alie genast tänkt att denna ståtliga varelsce måste hafva, och sade: ja, det där är ju mycket bra, om de unga flickorna också ä uppfosttrade så, att de inte missbruka en sådan frihet.

Alie kände udden i anmärkningen och rodnade starkt.

Jag måste dock för min del säga, fortfor prinsessan, att jag, som ung flicka, inte skulle velat veta af denna frihet, äfven om den erbjudits mig. Jag tycker man är så lycklig, så länge man har någon, som vakar öfver en och vårdar sig om en — det gör lifvet så torrt och kallt att lefva på eget ansvar.

Ja, det är en så olika uppfattning, inföll markisinnan förmedlande. Men vi förstår hvarandra, signorina mia. Jag hör också till dem, som väcktorr i Italien genom min själfständighet. Emellertid bör ni dock inte längre bo kvar ensam på hotellet utan hellre flytta hit med detsamma, om ni tror er kunna bli nöjd här. Villkoren —

Låt oss inte tala om det. Jag önskar ett hem här, inte en plats, inföll Alie med häftighet.

Godt, godt, som ni vill.

Men det kan väl inte gå an, invände prinsessan. Min tant skulle då alltid genera sig för att besvära er — hon önskade en aflönad föreläserska, som hon betalar 100 l. i månaden — var det inte så, tant?

Alie kände sig öfvertygad om att prinsessan gjorde detta för att gifva henne en underordnad ställning i huset, och hon beslöt att ej låta sig förödmjukas.

Jag har aldrig haft någon aflönad plats och behöfver det inte, sade hon med låg, men fast röst. Men däremot har jag i många år varit hos en äldre

dam, som inte är min släkting — jag har ingen släkt mer, jag har mist alla — och hos henne tror jag nog att jag vetat att göra mig nyttig utan att önska någon annan lön därför än lite vänlighet och välvilja, som man så väl behöfver, när man är ensam.

Tårarna trängde vid dessa ord ända fram i hennes ögon och stämman blef sväfvande.

Och det ska ni få, var säker på det, sade hjärtligt markisinnan. Herre gud — kyss mig, barn, — hon är ju allt för söt. Jag tycker redan jag håller af henne. Och vill du inte ge henne handen, Lætizia, du ska också bli vänlig mot henne, det är jag säker om.

Men den fina, juvelgnistrande hand, som på denna uppmaning räcktes henne, var kall och stel.

Mrs Howard! Vill ni kanske visa signorinan hennes rum. Ni vet — röda kabinettet och det lilla sofrummet innanför. Vi ska låta sätta in ett skrifbord sedan, så att ni får ett trefligt arbetsrum. Men nu får min kammarjungfru strax följa er till hotellet och taga reda på era saker.

Den amerikanska damen förde henne in i ett stort rum med tillslutna persienner. De hade gått genom ett par korridorer och Alie hade ej lagt märke till väderstrecken, men hon hade nu ett litet hopp, att rummet låg åt sol- och hafssidan. Men nej, hennes följeslagerska öppnade persiennerna på glänt och hon såg intet annat än en mur midt emot. Samma



kalla, ödsliga intryck, samma möbeltomhet, som i salongen!

Är ni nöjd? frågade markisinnan, då hon kom tillbaka. Alie böjde stum på hufvudet, under det tårarna stodo henne i halsen.

Jag ska inte öfveranstränga er, fortfor vänligt den gamla. Ni är ung och behöfver naturligtvis lite förströelse. Jag åker ut hvar dag, när det är vackert väder, och då kan ni alltid följa med, när ni vill. Och om ni någon gång har lust att spatsera, så kan ni göra sällskap med mrs Howard, som går i bodar ibland.

Alie försökte att visa sin glädje öfver dessa rikliga tillfällen att komma ut och förströ sig. Hon fick kammarjungfrun med sig och gick till hotellet, och innan hon ännu fått tid att tänka sig in i det, var hela flyttningen gjord, och hon stod i sitt kalla, mörka rum och gned sina händer samt stampade med fötterna, ur stånd att tänka på något annat än att hon frös, frös så som hon aldrig gjort i hela sitt lif. Hon var färdig att brista i gråt, då hon såg på sina händer, sina små, hvita händer, som nu voro svullna och röda. Hon var gridelin i ansiktet och fötterna kändes som blyklumpar. Hon hade sprungit upp och ned i rummet, medan hon sysslade med sin packning, men utan att lyckas värma sig. Sätta sig ned och företaga sig något var ej att tänka på. Och hon föreställde sig hur den vinter skulle bli, som hon nu måste stanna här. Instängd mellan dessa dystra

murar, aldrig frihet att gå ut ensam! Kom det öfver henne denna omotståndliga frihetslust, som ibland där hemma brukade drifva henne ut på ändlösa ströftåg uppåt de södra bergen, bort åt Kungsholmen och Djurgården så att hon ofta ej kom hem förr än i mörket, så hade hon här ingen annan utväg än att gå med mrs Howard i bodar. Hon med sina oregelbundna, själfsvåldiga vanor, sitt utvecklade själfständighetssinne, hon insnörd i den etikett, som stänger den italienska flickan från lifvet, hon öfvervakad, ledsagad, vaktad, som icke en tioårig skolflicka hemma. Ty hon förstod nog att markisinnan, trots sin amerikanska uppfostran, dock med åren blifvit tillräckligt mycket italienska för att ej mena så mycket med den frihet, hon sade sig vilja uppmuntra.

Och Andrea! Hvad kunde hon väl under dessa förhållanden vara för honom? Kunde de ens någonsin träffas ensamma, skulle hon ens få mottaga honom i sitt rum, få gå ut med honom? Troligtvis aldrig. Så vida hon ej ville se honom i hemlighet, utsätta sig för förödmjukelser, gifva den stolta prinsessan rätt i sina antydningar om en missbrukad frihet. Å, detta var henne det pinsammaste af allt — att denna kvinna, som hon tyckte stod så högt öfver alla, hon sett, och som *han* beundrade och höll af som en syster — att hon skulle se på henne med denna föraktfulla blick, betrakta henne såsom en underordnad person af tvifvelaktig karakter, en simpel lön-tagerska med anstrykning af äfventyrerska. Hur hon

skulle önskat kunnat säga henne i ansiktet: jag skulle kunnat bli prinsessa Palmi liksom du, om jag velat det. Men jag har försmått att begagna min makt öfver honom till att skaffa mig den ställning, som du skulle respekterat, och visste du allt, skulle du kanske ha lite mer aktning för mig.

Hvilken oerhörd dårskap hon hade gjort! En våldsam hemlängtan grep henne. Å, den som nu sutte i soffhörnet vid skymningsbrasan hos den kära gamla, med téköket på bordet och pratande riktigt af hjärtans lust, medan bjällrorna klingade utanför på gatan och snöstormen yrde utan att göra annan verkan än att öka hemkänslan i det varma rummet.

Vid denna tanke kunde hon ej motstå längre; hon brast ut i stormande gråt. Och när hon en gång börjat därmed ville hon aldrig sluta, det var en vällust att få gråta ut riktigt åtminstone!

Hur ensam hon kände sig. Och hur hopplös var hennes sorg! Ty om hon nu följde sin ingifvelse, om hon gick till markisinnan och sade: jag kan inte stanna, jag har fått bref från de mina, att jag behöfs hemma — det kunde hon ju göra — och så fort till tåget och tillbaka till Frascati — om hon också gjorde detta, så visste hon ju, att ingen frid i alla fall fanns för henne i det gamla hemmet. Hon visste ju, att den lycka och trefnad, hon utmålade sig där, var en förfluten lycka. Ty aldrig mer kunde hon sitta med sinneslugn i sitt gamla soffhörn med fötterna uppkrupna och armbågarna på knäna, pra-

tande så där af hjärtans lust, aldrig mer så där öfverdådigt muntert leka och rasa med parfveln, aldrig mer tala förtroligt och fritt med Rikard, medan han låg på rygg på soffan uppe hos dem — allt det var nu förändradt, Rikard var förälskad i henne och hon hade djupt sårat honom — Aagots svartsjuka var väckt och därmed var det förhållandet brutet — och hon själf, framför allt hon själf var så förändrad att hon ej mer hade fotfäste någonstades. Det var det-samma hvart hon reste, hvar hon lefde — ingenstades frid och lugn mer! Ty hennes lif hade fallit ur sitt sammanhang i samma stund som det, som skulle utgjort livvets högsta lycka och djupaste innehåll hade kommit till henne i en form, som ej tillfredsställde hennes naturs starkaste kraf.

Andrea hade varit ute och kom först hem fram på eftermiddagen. Prinsessan Palmi hade låtit säga att hon önskade få tala med honom, då han kom. Han trädde in till henne med sin vanliga min af älskvärdt galanteri och frågade skämtsamt, hvad hans nådiga svägerska nu hade uppfunnit för en befallning att glädja sin trogne tjänare med.

Men han märkte genast, att hon var starkt upptagen af något, som oroade och misshagade henne.

Jag ville bara fråga dig, om det skett efter öfvenskommelse mellan dig och henne eller om det varit ett infall af henne själf, började hon.

Hvilket? Hvad? Jag begriper inte ett ord.

Ty om det varit en öfverenskommelse mellan er, så vill jag säga, att du inte handlat så lojalt mot mig, som jag är van att vänta af dig. Det är i alla fall i mitt hus hon kommer och jag kan, för min tants skull, inte undgå att ta emot henne hos mig. Jag tycker inte att det hade varit för mycket, om du först hade frågat mig, om jag ville taga emot denna främmande person i familjekretsen.

Hvad i guds namn ska allt detta betyda. Hvem talar du om? utbrast han, häftigt upprörd af den aning, som sade honom hela sammanhanget.

Du vet således verkligen inte af det? Nå, i så fall hade jag rätt i att taga henne för en riktigt intrigant liten äfventyrerska. Så vet då, att din vackra svenska flamma från Nervi nu är installerad hos min tant nästan som dotter i huset.

Andrea visste ej hvad som försiggick inom honom i detta ögonblick. Det var på en gång glädje, triumferande, jublande glädje öfver att hon vågat detta för hans skull och missnöje öfver den obehagliga belägenhet, hvori hon försatt honom. Ty å ena sidan ville han icke kränka sin svägerska och stärka hennes misstankar genom att allt för varmt taga Alies parti, å andra sidan måste han ju dock rättfärdiga henne i prinsessans ögon. Och han förutsåg en hel kedja af svårigheter och förvecklingar, men på samma gång tyckte han, att han ville falla på knä och tacka henne för hvad hon gjort.

Nå — jag tror du är häpen själf öfver en sådan

djärfhet, sade prinsessan, som med sina stora, släpande, guldskimrande ögon betraktade honom, där han gick upp och ned i rummet, talande och gestikulerande för sig själf.

Han tvärstannade och lyfte upp hufvudet med en frågande min, liksom väckt ur en dröm.

Hvad — djärfhet! — Han återkom till full besinning och svarade leende: min bästa Lætizia, hvad din fantasi kan skena i väg. Hvad är det nu för märkvärdigt i allt detta? Jag hade i Nervi föreslagit signorinan platsen hos min tant, hon afslog den, och jag fann därför ingen anledning tala med er därom. Nu har hon förmodligen kommit på andra tankar, och den omständigheten, att hon inte meddelat sig med mig härom, tycker jag inte är något så märkvärdigt. Jag hade ju inte vidare med saken att göra, hon har vändt sig direkt till min tant, det var ju i själfva verket det mest passande.

Strax därefter kom Andrea ned till markisinnan, gratulerade henne till att ha funnit hvad hon önskade och åhörde småleende hennes loford öfver den unga flickan.

Det gläder mig, att du tycker om henne, efter det är jag, som hittat på att föreslå det. Hvar är hon — jag ville gärna göra henne min visit.

Jag ska skicka efter henne.

Nej, förlåt, bästa tant — börja inte med att behandla henne så! Kom i håg, hon är uppfostrad som en amerikanska — låter du henne inte ta emot

visiter i sitt eget rum, ska hon känna sig riktigt förnärad.

Nå, som du vill. Hon har fått röda kabinettet till sin salong.

Alie låg ännu på soffan och snyftade, då hon hörde en kort, snabb, lite nervös knackning på sin dörr. Hon kände den så väl. Tårarna tvärstannade och hjärtat stod liksom stilla af väntan. Hon kände som om hon ville kvävas af en blandad känsla af hopp, lycka, ångest och blygsel — ja, blygsel, kvinnlig blygsel öfver, att hon varit mer trofast och mer stark än han — att hon hållit fast, när han velat släppa. Och hon kände, att om han ej visade sig glad öfver, att hon kommit, om han än en gång bad henne resa, så vore hon färdig att springa ut genom fönstret.

Då intet svar kom på hans knackning öppnade han dörren och trädde in. Hon satt till hälften upprätt i soffan och höll ännu näsduken för halfva ansiktet, i det hon dock blickade upp mot dörren.

Han såg i ett ögonblick, att hennes ögon voro svullna af gråt, att hennes hår var i oordning, som då man borrarat hufvudet in bland kuddar samt att hon blifvit mager, med något långdraget i ansiktet och halsen, som skadade hennes utseende, men som grep honom djupt och kom liksom en ny lifskälla af ömhet att på ett ögonblick kvälla fram inom honom. Han var med ett språng framme vid soffan,

ryckte upp henne och tryckte henne intill sig i ett tätt, andlöst famntag. Hon slöt ögonen och blef länge liggande orörlig på soffan med armarna fast lindade omkring honom och sin mun mot hans under en känsla af att hon vore färdig att dö i en obeskriflig vända af lycksalighet.

Solen hade gått ner och det hade blifvit skumt i rummet, då de reste sig upp, ännu med armarna om hvarandra, ännu under intrycket af en berusning, som gjorde dem ur stånd att tänka på något annat, än att de nu egde hvarandra helt, att all längtan, all smärta upplösts i en fullkomlig lycka. Under ett omotståndligt behof af luft och rörelse, drog han henne med sig ut genom en korridor ut på det platta taket af en lägre afdelning af byggnaden. Här fann hon nu för första gången sedan hon kommit in i palatset den utsikt öfver hafvet, som hon drömt sig. De stodo på en af dessa härliga, öppna loggier, som utgöra den italienska byggnadsstilens största behag; ett stort fajansgolf, omgifvet af ett järnstaket, kring hvilket kamelior och rosor stodo garnerade i full blom, under dem hela staden med alla sina skinande hvita palatser, hamnen med sina hundratals fartyg, hafvet med sin obegränsade horisont, alltsammans glödande med denna varma, plötsligt uppflammande och strax bortdöende rodnad, som följer solnedgången i södern.

Här kändes det ej längre kallt, emedan muren bakom dem skyddade mot vinden, och den röda be-



lysningen öfver alla föremål gaf tvärt om illusionen af full sommarvärme.

Och här återfann Alie igen sitt älskade Italien, det Italien, som icke längre var för henne blott den evigt blå himlens land, som alla nordbor drömma om, utan ett land, där det äfven kan vara kallt och mörkt, där man äfven kan misströsta och förtvifla, men som, dock först sedan man lidit sig in i det, kan bli en kärt, som vore det ens eget land, förflyttadt under ett lyckligare luftstreck. Och liksom man mera älskar den som skänkt en lyckan, än den som gifvit en lifvet, mera sin make än sin mor, så hade Italien nu blifvit hennes hemland i djupare mening än någonsin Sverge varit det. Hon hade återfunnit sammanhanget i sitt lif.

---

## XI.



in hustru, hviskade Andrea. Han kallade henne så nu och hon lät honom säga det, det klingade så ljuft i hennes öron. Men inom sig visste hon, att hon nu mindre än någonsin ville blifva det. Det var hon, som hade kommit till honom, hade hon ej gjort det, hade hon kanske aldrig återsett honom, och hon var glad öfver att hon gjort det. Men för intet pris ville hon vinna några yttre fördelar därpå. Gifta sig med honom, binda honom olösligt vid sig för hela lifvet, mottaga de offer detta skulle medföra för honom — det kunde hon endast göra, om han en gång sökte upp henne, om han kom till henne och sade: jag *har* redan brutit med allt för att ega dig.

Men så länge han endast sade: jag är beredd att offra allt, hela min ställning, hela min framtid, om du vill bli min hustru, så länge upprepade hon åter och åter sitt nej.

Men hon begynte emellertid trivas väl i sitt nya hem. Markisinnan bemötte henne med så mycken vänlighet och förtroende, att hon endast led af att behöfva föra henne bakom ljuset med afseende på

sitt förhållande till Andrea. Men snart beslöt han sig för att till hälften inviga tanten i deras hemlighet, för att de skulle få mer tillfälle att vara ostörda tillsammans. Han sade henne, att de voro sins emellan förlofvade och tänkte på att gifta sig, så fort han kunde skaffa sig någon ställning, som satte honom i stånd därtill. Markisinnan skänkte dem sin fulla sympati. Hon hade inga aristokratiska fördomar, var själf dotter till en self-made man och trodde att det skulle vara en lycka för Andrea, som hon höll hjärtligt af, om han genom omständigheterna blefve tvingad in i någon bestämd verksamhet. Hon gaf de unga all den frihet de skulle haft, om de varit ett amerikanskt förlofvadt par, tillät Andrea att hvarje dag tillbringa flera timmar i Alies rum och var med i hemligheten, då de stämde möte ute för att gå ut och promenera. Som öfre våningen icke fick ana något, införde hon som sed att Alie gick ut ensam, när hon ville, blott hon icke blef ute efter solnedgången.

Herre gud, flickan är ju van vid att röra sig fritt, sade hon på prinsessans invändningar. Inte kan jag tvinga henne att gå skridt för skridt med mrs Howard — det är nödvändigt för hennes hälsa att hon får taga sig motion.

Emellertid öfverlämnade sig de unga fritt åt alla förälskades små glädjeämnena.

Det var en ständigt ny lycka i detta att veta sig tillhöra hvarandra helt och att så småningom mer

och mer taga hvarandra i besittning. Han hade i sin förälskelse så många af dessa små barnsligheter, som utmärka starkt erotiska naturer, och som mildra lidelsen med en lekfull glädtighet. Han dyrkade hvarje tum af hennes personlighet, doften af hennes hud, hennes andedrägt, alla hennes åtbörder, hvarje tonfall af hennes stämma, hårets fall — ja, äfven hennes små brister, såsom en guldplomb i en tand, ett litet märke på kinden, en ovana att sitta hopkrupen, ett litet gungande med höfterna, när hon gick — allt iakttog han och allt var han förälskad i. Han kände hennes doft på hvarje klädesplagg, hon nyttjat, samt röfvade alltid hennes näsdukar, handskar och schaletter. En silkesschal, som hon ofta burit under sommaren, tog han med sig upp på sitt rum och svepte in sig i den om natten. Det var hans glädje att taga ned hennes hår, kamma det och böja det i ringlar kring fingrarna, samt sedan försöka olika sätt att lägga upp det.

Kom det då någon oväntadt och knackade på dörren, hade hon ett sätt att blixtnabbt vrida upp det igen, så att det såg vackrare ut än någonsin, med små lockar lösgörande sig här och där bakom öronen och vid tinningarna.

Sutto de tillsammans i soffan med armarna om hvarandra och Alie begynte tala, berätta eller fråga något, bad han henne ofta vara tyst, det störde honom att tala, han ville sitta stilla och bara njuta af att känna henne så tätt intill sig, lyssna till hennes

hjärtas slag, insupa hennes andedräkt. Detta var honom sysselsättning nog för flera timmar.

Men Alie kände i allt detta något annat än den personliga kärleken till honom. Det var äfven denna allmänna kult af kvinnan, af allt det som är specifikt kvinnligt, af allt det sexuellt tilldragande hos det motsatta könet. Det var en sinnlig vällust däri, som förskräckte henne och utmattade henne, hon kunde ej hålla ut att lefva i denna ständiga excitation och försökte därför att lösgöra sig, resa sig, företaga sig något, förströ sig, finna på en gemensam sysselsättning. Men då hon föreslog att gå ut eller att läsa något, förebrådde han henne att hon ville förstöra deras lycka.

Läsa, gå ut, det kan du göra med hvem som helst, lefva kan du bara med mig. Och när män älskar hvarandra lefver man blott när man håller hvarandra så tätt sammanslutna, att man liksom andas med samma lungor, att bägges hjärtan klappa med samma pulsslag. Det är för mig kärleken.

Hon gaf vika och satt stilla, men hon var ej i stånd att på detta sätt öfverlämna sig åt ögonblicket, hon kunde ej hindra sin hjärna att arbeta, och hon grubblade oafslåligt på ett medel att knyta honom fast vid sig på ett mer personligt sätt, att egga hans intressen, drifva honom till att utveckla sina rika anlag och vilja något i lifvet. I samma mån som hon hängaf sig mer helt åt denna kärlek, kände hon ett behof att göra den till medel, icke blott till mål,

medel till att föra dem båda framåt till en rikare, mänsklig utveckling. Hon kände, att endast på så sätt kunde den blifva bestående, att så länge hans kärlek blott var ett vällustigt njutande, hade den ej den lifskraft, som bär en öfver lidelsens period med dess eggelser och retelser in i den verkliga lifsgemenskapens trygga hamn. Hennes oafåtliga sträfvan var därför att tränga in i hans tankar, att ana och gripa i flykten hvarje stämning, som flög igenom honom, att uppmuntra allt det som bar lifskraft i sig och att sympatisera äfven med det, som ej egentligen var henne sympatiskt. På detta sätt ville hon göra till verklighet hans lekfulla smeknamn: anima dell' anima mia = min själs själ.

Hvad tänker du på? frågade hon honom ofta, då de sutto tysta tillsammans med armarna om hvarandra.

Jag tänker inte, svarade han vanligen. Jag känner dig — det är allt. — Och hvad tänker du på?

Jag tänker mycket, jag, i stället, svarade hon. Jag tänker på, att du ska bli en verkligt stor skald — jag arbetar i tankarna på ditt stora historiska epos. Nu är det länge, som du inte skrivit på det.

Jag behöfver inte dikta nu mer. Jag lefver. Och när jag inte är med dig, fantiserar jag bara om dig, om oss — i stället för att tänka på att göra vers. Sådant kan vara godt, när man ingen personlig lycka har —

Det tycker inte jag. Jag tycker att lyckan — kärleken — bör stimulera hela livsverksamheten — utveckla alla gåfvor — jag har tvärt om tiotusen gånger mer verksamhetslust nu, än förut.

Hvad verksamhet vill du då ha?

Jag vet inte — till en början ville jag ha den att sätta dig i gång — att se dig frambringa något.

Och vet du, hvad jag ville? Jag ville vara mycket rik — jag ville t. ex. vinna det stora numret på lotteriet — 6 millioner — så skulle jag göra en hel mängd vackra saker, som vore mer värda än ett helt band dikter.

Och hvad skulle det vara t. ex.?

Jo, först skulle jag utrusta en vetenskaplig expedition, som skulle gå på upptäcktsresor till främmande länder för att taga reda på något i afseende på naturförhållanden riktigt lyckligt lottadt, obebodt land —

Och där ville du stifta ett idealsamhälle?

Visst inte. Tror du jag vill inlåta mig på sådana utopier. Jag vet väl, att människorna alltid måste kivas och slåss och stifta dumma lagar bara det finns tre på ett ställe. Endast parvis kan man lefva lycklig. Och därför ville jag köpa hela landet för att lefva där ensam med dig. Tänk, att ligga hela dagen på stranden, i solen, utan kläder — när vi ville äta behöfde vi bara sträcka ut handen efter frukter — inga omsorger, ingen som störde oss — bara lefva för att älska hvarandra.

Och hur fort skulle vi då tröttna på hvarandra? sade hon skrattande.

Fort eller långsamt — det gör ingenting. Kärleken har ingen tidsräkning. Det viktiga är, att den är hel, allt uppslukande, medan den räcker. Det tilltalar dig inte?

Nej. Jag är en bättre ekonom än du — om du vore vår Herre, så skulle du förslösa all den eld, som finnes på bara blixtar och eruptioner — men jag skulle spara på den så att den brände med en jämn och värmande låga hela året om.

Så sa du inte förr. En gång tyckte du om min idé om fjärlarnas kärleksdag.

Ja, innan jag älskade dig, ja. Det är så lätt att vara slösaktig med det, hvares värde man inte känner. Nu däremot är jag så rädd för den tanken att det kan ta slut en dag — så nu tänker jag bara på att spara för framtiden.

Det ska i alla fall ta slut en dag.

Det stack henne i hjärtat, då han sade det. Hon kunde ej längre tänka sig denna möjlighet.

Och om du vill spara, tar det bara slut så mycket fortare. Jag kan inte med någon halfhet — bara det som uppfyller mig helt har någon betydelse för mig. Och bara så länge du är allt för mig, mitt hela lif, mitt enda, absolut enda intresse — och så länge du inte lefver, inte andas för något annat än mig — bara så länge ska jag älska dig. Försök inte att dra mig öfver på något annat — börjar jag att dikta



igen t. ex., så älskar jag dig inte mer — då är jag helt uppe i det. Låt mig få lefva bara för dig nu så länge jag kan det.

Denna omättlighet i hans lidelse kom henne att bäfva. Hon visste ju, att så kunde det icke alltid fortfara, och att om hon ej skulle lyckas att kringgärda deras kärlek med fastare murar, skulle det hela falla till grunden en dag.

Därför kan också vår kärlek endast lefva hemlig, fortfar han. Därför har du kanske gjort mer klokt än du vet, då du inte velat att vi skulle gifta oss. Jag kan bara älska en älskarinna men inte en hustru. Vet jag en gång, att det är ett förhållande som skall, som måste vara för hela lifvet — ja, då är med det samma intensiteten borta. Nu kan det ju hända, att det varar ändå, och då är det så mycket bättre. Men vi har då åtminstone inte strax från början förstört vår lycka med att tänka: vi har hela lifvet för oss, vi kan ge oss god ro. Det är som när man kommer till en stad med mycket konstsamlingar; vet man att man kanske måste resa därifrån om ett par veckor, tar man det med en sådan ifver, att man riktigt frossar i konst, firar riktiga orgier i konstnjutning, lär sig alla taflorna utantill, älskar dem, intränger i konstnärens själ på ett sådant sätt, att man bevarar minnet däraf för hela lifvet; vet man återigen, att man ska lefva där alltid, ja, då kan det hända, att man är lika oberörd af konsten omkring

sig, när man dör, som när man först kom dit. Har jag rätt?

Hon instämde obetingadt, hon var öfvertygad om att hon höll honom fastare bunden vid sig i frihet än i tvång.

Och dock fanns det stunder, då det smärtade henne att stå så utanför hans lufs hvardagliga förhållanden, då det sårade henne att han nödgades förneka henne inför de sina, låtsa som om hon vore honom en alldeles likgiltig person, då de voro tillsammans i familjekretsen, under det han då alltid egnade sin svägerska en vördnadsfull och varm hyllning. Och hon hade ej så lätt att finna sig i den underordnade ställning, hon här intog. Hon hade hemma varit van att vara föremål för sina kvinnliga bekantas beundran, och hon plägade alltid vara en hufvudperson, en medelpunkt, kring hvilken alla samlade sig i deras umgängeskrets där hemma. Hon trodde då, att hon icke satte det minsta värde härpå. Men nu kände hon sig dock ofta skygg och beklämd i medvetandet om hur ringa hon var i denna omgifning.

Och i synnerhet gent emot prinsessan! Hon hade denna slags dyrkan för henne, som en ung flicka ofta kan ha för en något äldre, henne öfverlägsen fru, som hon gör till ett ideal, hvilken hon i allt söker efterlikna. Alie satte ej mer upp sitt hår, valde ej ett band eller en spets till sin dräkt, utan att tänka på hur prinsessan bar det eller det, och hon förde sig

bättre, lärde det italienska sättet att hälsa, att komma in i en salong, genom att studera henne. Det var första gången i sitt lif hon sökt att efterlikna någon. Och hon hade en stor önskan, som växte nästan till en fix idé: hon ville, att prinsessan skulle veta, att hon kunde bli hennes svägerska, om hon behagade.

Trots sin sträfvan att alltid inför Andrea visa sig oblandadt nöjd med sin ställning, trots det att hon lade sig vinn om att ofta upprepa för honom att hon föredrog denna framför att vara hans hustru, kunde hon ej öfvervinna vissa stunder af svaghet, i synnerhet då hon tillbragt aftonen uppe i prinsessans våning och pinats af de förödmjukelser detta alltid medförde. Och hon kunde då ibland brista ut i gråt inför honom utan att vilja förklara hvad som bedröfvade henne.

Jag har ju sagt dig det många gånger, att du inte skulle kunna bära denna ställning i längden, kunde han då säga. Låt oss då hellre välja den vanliga, banala stråkvägen och gifta oss.

Nej, det var inte det. Men — nu kom hon slutligen tveksamt fram med hvad hon hade på hjärtat. Om han bara ville tala med prinsessan om henne; säga att han älskade henne och att han bedt henne bli sin hustru, men att det var hon, som inte ville detta.

Han for upp.

Hvad skulle det tjäna till — det vore ju det orimligaste af allt. Antingen måste ju vårt förhållande vara hemligt eller också måste vi gifta oss —

annars blir din ställning här ohållbar. Till tant var det ju nödvändigt att säga något; men äfven hon, om hon visste att vi ej egentligen ä riktigt beslutna att gifta oss — om hon hade reda på allt — tror du, att ens hon, som håller så mycket af dig, längre skulle vara på vår sida. Och nu vill du ropa ut på taken —

Bara till prinsessan —

Till henne minst af alla, svarade han häftigt.

Men — bara säga att du håller af mig —

Nej, aldrig, säger jag, aldrig! Hvad faller dig in — till *henne*, just till henne skulle jag gå och säga — ah, du förstår ju ingenting af ställningen — du har ingen aning om hvad som är den djupaste konflikten i mitt lif — om *det* ej vore, skulle jag inte vara så obeslutsam, som du funnit mig —

Andrea — du älskar prinsessan?

Förplumpa inte allt genom att uttala sådana ord. Jag älskar dig, du vet det — dig och ingen annan än dig — men — känslolifvet kan vara så underligt sammansatt ibland — kort sagdt, kom aldrig mer med sådant.

Andrea — vill du inte ge mig ditt förtroende?

Men jag tror du är förryckt — jag har inte något förtroende att ge. Hvad inbillar du dig nu? Kan jag bära till dig och lägga i din hand en blommas doft — eller kan jag ta med mig till dig ljudet af en stämma, som jag hört — lika litet kan jag berätta dig om något, hvars ljud och doft inte låter sig

gripas, utan som förflyktigar i luften — förstår du. Men jag älskar dig, dig, endast dig.

---

Om söndagarna var Alie fri, ty då tillbragte alltid markisinnan dagen hos en syster, som också var gift i Genova. Andrea mötte henne då vid någon spårvagnsstation och de gjorde utflykter tillsammans i omgifningarna.

Ofta besökte de någon af de villor, som voro öppna för allmänheten, och gingo timal omkring i dessa lundar af orange-, citron- och lagerträd. Eller ströfvade de fram på landsvägarna mellan murarna, som dolde vin- och olivplanteringarna, samt stannade här och där, då de sågo någon trädgårdsarbetare sysselsatt med att plocka frukt och fingo sig en orange eller en fico d'India direkt från trädet att släcka sin törst med. Ibland kommo de till rika kastanjeskogar, och då var det Alies glädje att vika af från stora vägen och att söka upp några vilda småstigar, som väckte minnen om skogsvandringar mellan björkar och tallar. De plockade kastanjerna, som öfversållade marken, samt funno äfven här och där en väldig, nerfallen pinje-kotte. De samlade då ihop kvistar och torra löf samt gjorde en stor eld, på hvilken de rostade kastanierna och pinjens mandelliknande små bönor och förtärde under skratt och lek dessa smakliga rätter, hvarefter de gingo till någon landtlig osteria för att med ett glas vin skölja

ned den något torra måltiden. Kom en skogsvaktare och gjorde anmärkning mot deras upptändande af eld i skogen, inbjöds han att dela deras frukost samt att sedan komma med dem till osterian och dricka vin, likvisst sedan de alla hjälpts åt att släcka elden.

Det var intet Alie älskade så högt som dessa ströftåg i det fria. De återknöto henne på sitt sätt till hennes forna lif och hade på samma gång den nya tjusningen af att hon gick vid den mans sida, hon älskade, och i en ny, rikare natur. Och dessutom den underligt bedårande känslan af att det var midt i vintern, man på detta sätt kunde njuta af naturen.

På de ensamma småstigarna mellan murarna gingo de med armarna lindade om hvarandra, hufvud intill hufvud, ofta mun mot mun.

När de åter kommo ut på de stora landsvägarna, släppte de hvarandra och gingo hvar för sig och försjönko då ofta i tysta drömmar, medan de långsamt framskredo under middagssolens glöd.

En af Alies älsklingsdrömmar under dessa vandringar var att föreställa sig dem resa hem en sommar till Sverige — som gifta, naturligtvis, ty då hon drömde sig dem i Sverige, voro de alltid gifta. — Och åter och åter upplefde hon i fantasien återseendets glädje — fröjden af att få visa Andrea sitt land, den natur i hvilken hon vuxit upp och som hon alltjämt älskade med en alldeles särskild ömhet. Rikards och fru Rode brukade om somrarna bo på ett landt-

ställe ute i Stockholms skärgård i samma trakt där äfven hon lefvat som barn. Hon tänkte sig hvad intryck denna natur skulle göra på Andrea, hur egenomlig han skulle finna den! Hon såg sig med honom på båten, som genom trånga sund, förbi uddar och öar, ångar ut åt Dalarösidan, sedan i liten roddbåt tills de landa vid näset med de susande björkarna. De gå upp för backen, en liten barfotad, hvithårig flicka öppnar grinden och niger så svenskt och näpet för slanten, där uppe ligger den röda stugan med stora glasverandor — hur olik Serras mar-morvilla i Nervi! — där kommer parfveln springande utför backen, så ätt han är färdig att stupa på näsan, Aagot i sin trefliga norska bonddrägt med hvita skjortärmar, kjol med röda bårder samt hängande fläta kommer vänlig och söt som alltid, Rikard i hvita linnekläder och halmhatt — och den gamla på verandan med ögonen fuktiga och armarna utsträckta, sliten mellan lusten att gråta och le.

Under tiden gick Andrea och drömde om, hur han hyrde sig en styrbar luftballong och sväfvade fram med Alie där uppe öfver allas hufvuden, blickande ned i de städer, de passerade, som i svarta bås och dessemellan seende blött den vida rymden, likgiltiga för hela världen där nere, för släkt och vänner, för krig och ministerskiften, kolera och dynamit-attentat, lefvande dag och natt i ett enda kärleksrus, tills de dogo däraf, utmattade och lycksaliga.

Det var alltid samma skillnad mellan det mått-

lösa i hans drömmar och det praktiska, lätt förverkligade i hennes. Trots hennes starka häfdande af friheten i deras förhållande hade hon dock alla kvinnors instinktiva längtan att ställa sin kärlek och sin lycka under samhällets och de anhörigas skydd samt att ha det dagliga lifvets små fröjder och omsorger gemensamt med den hon älskade. Alla hennes borgerliga svenska instinkter drefvo henne att längta efter det gemensamma hemmets stilla lycka.

Han återigen, ehuru han ej skulle tvekat att offra hela sitt lif för hennes skull, om han kunnat ega henne utanför hela världen, stöttes alltid tillbaka inför tanken att här i sitt eget land, bland sin vanliga omgifning, stiga ned från den privilegierade ställning han var född till, utbyta det sköna palatset mot någon borgerlig bostad i två rum och knuffas med hundra andra om en knapp brödkaka. Med den egendomliga dubbelsyn, som utmärkte hans på en gång sangviniska och skeptiska temperament, kunde han aldrig hindra sig från att liksom se slutet på den lidelse, som nu behärskade honom. Men han ville hellre att detta slut skulle bryta in starkt och våldsamt öfver dem, än komma så småningom under ett prosaiskt hvardagslif.

En krök af vägen eller en mötande åsna med sin last af torra kvistar eller sina gungande korgar med apelsiner och mandariner kom dem att stanna och vakna upp ur sina så olika drömmar. De smålogo åt hvarandra, lyckliga åt hvarandras närhet trots



de stundom störande tankarna, och när åsnedrifvaren vändt dem ryggen, möttes deras läppar i en lång kyss, som hade de varit borta från hvarandra på en resa och nu återfunnit hvarandra.

---

Vintern hade på detta sätt gått obegripligt fort, d. v. s. för Alies uppfattning hade det aldrig varit någon vinter. Hon liksom gick och väntade på vintern till fram i Februari, då det redan begynte kännas vårligt i luften och alla mandelträden stodo som stora, jättelika brudbuketter på sluttningarna rundt omkring staden och påminde Alie om midsommartiden hemma, då körsbärsträden äntligen mödosamt brukade skjuta blom efter sin långa kamp med snön och tjälen i jorden.

I April började markisinnan tala om att hon till sommaren ville resa till en tysk brunn, och hon erbjöd Alie att göra sällskap eller att vara ledig och resa hem till de sina i Sverge, om hon hellre ville det.

Om jag får ge er ett råd, så reser ni hem, och Andrea kommer sedan efter dit, då han är färdig att gifta sig. Jag tror inte, uppriktigt sagdt, att ert samlif här kan fortsättas längre på det här sättet.

Den alltid så vänliga markisinnan yttrade detta med en litet torr ton, som kom Alies hjärta att klappa häftigt. Var hon missnöjd med henne, och var det meningen att säga, att det nu var slut, att hon ej mer fick komma tillbaka? Och att resa hem till

Sverige nu, skulle det ej vara att för alltid skiljas från honom.

Jag ska tala med Andrea, sade hon med nedslagna ögon och beklämd ton.

Ja, gör det, min kära flicka. Tro mig, det är på tiden att er ställning blir klar. Alla har inte det förtroende till er, som jag — man får redan höra antydningar, som — kort sagdt, en ung flicka som ni är för god att utsättas för sådant. Jag ska själf säga det till Andrea, om ni vill.

Nej, nej, jag ber — jag ska nog —

Hon fruktade ingenting så mycket som att han genom yttre påverkning skulle anse sig tvungen att gifta sig med henne.

Hon berättade honom blott om markisinnans anbud att antingen följa med henne till Tyskland eller resa hem till Sverige, och väntade med oro på hans svar.

Det är ju förträffligt, utbrast han. Ser du inte hvilket ypperligt tillfälle detta är till att förverkliga det som jag alltid drömt — att få vara alldeles ensamma tillsammans på någon undangömd ort, där vi inte har att aflägga räkenskap för någon.

Hvar? I månen? frågade hon leende, beredd på något nytt, fantastiskt förslag.

Han drog henne ner på sitt knä i soffan och lade hennes hufvud mot sin axel, så att ansiktet låg tätt upp emot hans hals.

Nej, rör dig inte — jag kan inte tala, om jag inte känner dig så!

Men jag kväfs.

Hvarför andas du inte ut. Jag vill just, att du ska andas mot min hals — så där ja. Hör nu på mitt förslag. Du säger till tant, att du vill resa hem, packar din koffert och sätter dig mycket riktigt på tåget norrut. Men när du kommit öfver italienska gränsen far du till någon liten ort i Tyrolen, som vi ska komma närmare öfverens om, och där möter jag dig sedan strax efter, och vi slår oss ned i någon liten pension bland bergen, där vi kan lefva alldeles obemärkta och ostörda, fria från alla hänsyn och slitningar, som nu håller på att fördärfva lifvet för oss. Å, jag tycker, att jag lefver upp på nytt, när jag bara tänker mig detta: att vara alldeles ensam med dig i flera månader, utan någon, som blandar sig i våra förhållanden. Då ska jag älska dig bättre än någonsin.

Alie tvekade något — talade om, att det var att bedraga hans tant, som varit så god mot henne, att om hennes bekanta i Sverge finge reda på det, vore hon störtad, för alltid stämplad som en äfventyrerska o. s. v. Men hoppet om att en gång få vara fullkomligt lycklig, innan den stora, oundvikliga skilsmessan kom, var dock starkare än alla betänkligheter. Hvad gjorde det henne, om hon störtade sig, sade hon sig själf. Hvem var hon skyldig ansvar? Och hvad återstod i alla fall för henne att hoppas af lifvet sedan — intet. Hedrad eller vanhedrad, aktad eller föraktad, hvad betydelse kunde det ha

för henne en gång, när det stora mörkret ohjälpligt skulle omsvepa hela hennes tillvaro.

En tid efter detta samtal voro de en söndag ute tillsammans i en roddbåt på hafvet.

Det var en af dessa underbart, obeskrifbart sköna dagar på Medelhafvet, då vattnet är så metalliskt blått, hårdt och blankt, att man tycker sig kunna gå på det, himlen så safirblå och så sammetsmjuk och på samma gång så ljusdrucken, att man ej kan utvärda att fästa blicken därpå, och de vinröda bergen tyckas liksom gömma en egen ljuskälla. Och Genova, hur skinande hvitt det upptornade sig amfiteatraliskt mellan detta vatten och denna himmel. Endast olivens gråa eller citronträdets blågröna, blanka blad och de gulröda frukterna spelade in färg här och där mellan de hvita palatsen. Alie greps af den känsla af lycka, som denna skönhet omotståndligt väcker. Det är omöjligt att vara sorgsen under denna solglöd; omöjligt att icke blifva genomträngd af en lifslust, så stark, att den är besläktad med vanda. Hon tyckte att hon ville kväfvast, att hon hade behöf att rifva upp sina kläder för att riktigt kunna andas med djupa, fulla drag. Och allt hvad hon innerligast hoppades och önskade syntes henne förverkligadt i denna stund.

Hvad tänker du på? frågade hon Andrea, som äfven var försjunken i drömmar. Hon hoppades att af hans svar finna, att deras tankar möttes i detta ögonblick.

Jag tänker på hur vi ska finna något vackert sätt att skiljas, svarade han.

Att skiljas?

Ja, just nu, när vi ä som allra lyckligast, borde det ske, pang, med ett slag — innan det begynner gå utför backen. Men *hur* ska vi göra det, det är frågan — att bara sätta ut en dag, då vi måste säga hvarandra farväl, går inte. Ett sätt vore att du, som du har sagt ibland, bara helt enkelt försvunne ur min väg — jag kommer en morgon, du är borta. Men du har visst inte mod till det, och därför blir det väl jag, som får göra det. Vi reser till Tyrolen, lefver där några veckor af fullkomlig lycka tillsammans — och så en morgon, just när vi omfamnat hvarandra längre än vanligt, när vi riktigt känner, att vår kärlek nått en sådan punkt, att man ej kan komma längre, utan att återgången nu snart måste begynna — då går jag helt stilla ut ur rummet, säger kanske till dig, att jag ska beställa kaffet, medan du klär dig. När du så kommer ned i matsalen, är jag inte där. Du söker mig, du frågar värdinnan hvar jag är, och hon svarar helt förvånad: men det är nu en halftimme sedan han gick till tåget, madame. Nu måste han redan vara på väg.

Alie gaf nästan till ett ångestrop och lade handen på hans mun.

Du dödar mig bara helt enkelt, om du gör så, utbrast hon. Hon hade blifvit blek och tårar sprängde fram i hennes ögon.

Det var honom ett slags omotståndligt behof att på detta sätt pina sig själf och henne, men när han nu såg hvilket intryck det gjort på henne, blef han själf upprörd af sina ord och slöt henne innerligt intill sig.

Det är rätt, släpp mig inte, släpp mig inte, bad han. Jag ska göra allt för att fördärfva vår lycka — jag drifves genom en fatalitet därtill — men hindra mig bara du, håll bara fast.

Ja, om jag bara vore säker på att min lycka också vore din, så kan du vara viss på, att jag skulle hålla fast. Men det är detta tvifvel, som förlamar mig. När du kan sitta här vid min sida, midt i denna utsägliga skönhet som omger oss — denna vårluft, som gör mig tokig af förhoppningar — och komma på sådana tankar — hvad ska jag då tänka annat än att det du talar om — vår skilsmässa — är något oundvikligt, som måste komma en dag.

Du förstår mig ändå inte riktigt. Du förstår inte, att just det, att jag var gripen af samma stämning som du, kom mig att uttala mig så där. Just när jag känner som allra innerligast, hur nära förenade vi ä, kommer det öfver mig en sådan fruktan för att se det urarta i hvardaglighet och banalitet — att se dig begynna bli en nyans likgiltigare — att känna mig själf mindre uteslutande uppfylld af dig.

Var inte rädd — så fort jag märker något sådant hos dig — så ska jag vara den första att gå.

Nej, nej, om du gör det, fördärfvar du allt. Det är just det, vi måste undvika — att skiljas i bitterhet

och misstämning. *Det* kunde jag inte bära. Om du märker — eller tror dig märka något aflägsnande från min sida — då ska du tvärt om fördubbla din ömhet, sätta in hela din själs energi på att återvinna mig — du ska hitta på tusen nya lockelser — jo, tro mig, jag vet, att du ska göra det — din kvinnlighet ska utveckla alla sina förförelsemedel — du ska finna på nya ömhetsbevis, nya smekord — ja, om inte annat hjälper, ska du kasta dig till mina fötter och tigga om min kärlek — pah! hvad betyder den gesten? Att du finner det föraktligt, fegt — det gör ingenting, du ska göra det ändå — det är därför jag älskar dig så, emedan jag vet att du är i stånd till allt, hellre än att släppa mig.

Hon kände en inre bäfvan vid dessa hans ord — en aning, att hon skulle sättas på detta prof och att hon skulle få erfara, att lidelsen hade denna fruktansvärda makt öfver henne.

---

Alie skulle resa hem till Sverge i början af juni, hette det. Men samtidigt begynte Andrea att tala med sin bror och svägerska om, att han funderade på att göra en liten resa i sommar, han längtade efter lite ombyte af luft och skulle kanske gifva sig ut på en fottur i Alperna. Detta väckte strax prinsessans misstankar och en dag kom hon — till Alies förundran, ty hon brukade aldrig tala med henne annat än de nödvändigaste höflighetsfraser — och

slog sig ned bredvid henne i ett kabinett, där hon satt ensam och läste.

Ni reser till Sverge, signorina? begynte hon.

Ja, signora principessa!

Alie kunde dock ej låta bli att rodna vid denna osanning och bläddrade nervöst i sin bok.

Och kommer ni sedan tillbaka till Italien?

Jag vet inte — jag hoppas —

Jag vet att min tant inte har inbjudit er att komma tillbaka till henne. Men detta är inte ovänlighet från hennes sida, hon håller mycket af er, men hon tror att för ert eget bästa —

Signora principessa!

Alie flammade till och såg upp med blicken af ett jagadt villebråd, som är beslutet att värja sig i dödsångest.

Ja, förlåt att jag rör vid detta. Men jag tycker dock att ni bör veta det. Alla här har så småningom kommit under fund med verkliga förhållandet. Hur skickligt ni än båda spelat komedi, i längden går dock sådant aldrig. Tjänstfolket först och främst — och sedan tusen andra små omständigheter. Jag tycker det är synd att inte säga er det — ni är ju ännu ung, ni är vacker, ni ska kanske ännu kunna göra ett godt parti i ert eget land, om ni återvänder i er familj.

Alie reste sig, darrande af sinnesrörelse.

Förlåt mig, principessa, men jag är van vid att



själf svara för mina handlingar och har ingen annan än mig själf att stå till räkenskap för.

Det är inte sant — ni har också på ert ansvar dens lycka, som ni älskar. Och — låt mig säga er det, eftersom vi nu äntligen en gång kommit till tals — det är tid för min svåger att tänka på att gifta sig — han har för er skull varit färdig att låta gå sig ur händerna ett fördelaktigt parti, men ännu är inte allt förloradt; hon är mycket fäst vid honom och väntar på honom, viss om att han en gång ska återkomma till henne — om ni verkligen älskar honom, som jag tror, så bör ni inte längre stå i vägen för hans framtid. Det är alldeles nödvändigt för honom att göra ett sådant gifte — hänsynen till hans familjs traditioner fordrar det och han är den förste att själf erkänna detta — men så länge ni inte lämnar honom, kan han ju inte —

Ögonblicket var kommet. Djupare förödmjukad af den kvinna, hon beundrade, kunde Alie icke bli; det var nu tid att resa sig.

Signora principessa, sade hon med skälvande röst och tårar i ögonen. Det är till er blifvande svägerska, ni säger allt detta.

Prinsessan ryckte till, drog sig två steg tillbaka, och hennes händer slöto sig krampaktigt.

Det är inte möjligt, sade hon med kväfd stämma.

Det beror bara på mig att vilja, fortfor Alie, höjande rösten. Hade jag velat det, så hade jag varit hans hustru, innan jag någonsin satte min fot i

detta hus. Och när jag inte har velat det hittills, så har det varit för att jag älskat honom så mycket, att jag tänkt mer på hans bästa än på mitt. Och jag har inte velat binda honom, så länge jag inte var säker på att vara så outhärlig för honom att han ej kunde lefva utan mig. Jag har frivilligt valt en förödmjukande ställning — sinnesrörelsen gjorde åter hennes röst osäker, hon hade högröda flammor på kinderna och tårarna dallrade i ögonvinklarna — och ni ska inte tro, att det kostat mig så litet. Jag är inte van att bli missaktad, jag var i mitt hem och min krets alltid den styfvaste nacken, som inte böjde sig för någon — frivilligt gjorde jag mig gärna till andras tjänare, men alla kände ändå att jag härskade på samma gång, och aldrig skulle det fallit någon in att inte visa mig den största aktning — sådan *var* jag, signora principessa, sådan var min karakter och min ställning och jag försäkrar er, att jag mycket lätt skulle vetat att uppbära min plats äfven som härskarinna i ett palats som detta — om *det* hade varit min äregirighet. Men — jag hade nog äregirighet, ja, stor, men den var af annat slag. Den var att göra mig älskad — så älskad att den andre skulle vilja göra alla offer för mig — men inte att ta emot dem, nej, att ge dem alla tillbaka och säga: jag ville bara se, att du *kunde* göra offren, men det är jag, som gör dem, som vill och skall göra dem, emedan det är min lycka.

Härvid bröto tårarna omotståndligt fram, och

hon sprang öfver golfvvet med händerna för ansiktet och bitande sig i läpparna för att kväfva gråten, som hon fann dum och meningslös i detta ögonblick, då hon hade velat stå där så stark och klar och imponerande.

Men hon hade icke märkt den sinnesrörelse hon framkallat äfven hos sin åhörarinna, förrän hon hörde denna rika altstämman, hvars klang hon så beundrade, och som nu lät nästan onaturligt djup och dof, framstötta: och tror ni inte, att hvarje kvinna, som älskar, förstår att göra sådana offer! Och hvad är det för svårt för er, som ändå fritt får visa honom er kärlek — det finns kanske andra, som nödgas kväfva och dölja den hela sitt lif för att inte störa hans lugn och kasta honom in i en falsk ställning. En sådan kvinna kan ha rätt att tala om offer — men inte ni, ni, som äger honom — ni, som har allt — åh! Jag vill inte höra er!

Hon hade kastat sig tillbaka i soffan och knäppte händerna öfver hufvudet, i det hon höjde de stora, släpande, nu tårfyllda ögonen mot taket.

Alie såg för första gången, att detta harmoniskt formade ansikte bar spår af lidande och inre kamp, hon hade något af mater dolorosa i sitt uttryck och sin ställning, som gjorde henne så idealiskt skön i detta ögonblick, att Alie, omotståndligt följande sin impuls, kastade sig på knä vid soffan, kysste hennes händer under strömmande tårar och framhviskade: ja, ni har rätt — ni har rätt — och jag tackar er!

Lætizia böjde sig fram, Alie kände de kraftiga armarna om sin hals, det yppiga, skälvande bröstet mot sitt, en tårad kind mot sin. Och de kysste hvarandra.

I detta ögonblick trädde Andrea in i rummet. Han såg och förstod genast allt.

Lætizia! utbrast han med stämman bruten af sinnesrörelse. Och för första gången omfamnade dessa båda hvarandra i en lång, innerlig omfamning: hans var tacksam rörelse, hennes smärtsam försakelse.


Alie, sade Andrea därefter och tog hennes hand. Vet att den vördnad och tillgifvenhet jag hyser för henne är så stor, att både ditt och mitt öde beror af henne. Jag ska hellre mista det käraste jag eger i världen än göra henne emot.

Du ska göra hvad hon vill, sade Lætizia, pekande på Alie. Jag har förtroende till henne — vi förstår hvarandra. Hvad *hon* beslutar gillar också jag, ty jag är säker på att det är det bästa för dig.

Hon hade fullkomligt återvunnit sin själfbehärskning och smålog mot honom med en äldre systers lugna välvilja.

---

## XII.

n dag i slutet af juni ankom ett ungt par till ett litet, anspråkslöst hotell långt upp bland bergen i Tyrolen. Alla de öfriga gästerna på hotellet intresserade sig mycket för dem. De syntes aldrig annat än vid måltiderna, stannade aldrig kvar efter middagen i sällskapsrummet utan gingo strax upp till sig och gjorde ej ens mycket fotturer. Men när de kommo till bordet, vanligen för sent, låg det ett sådant skimmer af lycka öfver dem, de voro så frånvarande och likgiltiga för omgifningen, så synbart försjunkna i en egen, rik, hemlighetsfull sällhetsvärld, att de liksom spredo en fläkt af poesi och erotik omkring sig, blott de visade sig. Alla talade om dem som »de nygifta», och mången ung eller halfgammal mö, mången desillusionerad hustru betraktade nyfiket och med afund denna lyckliga unga brud, som ryckte till, när någon tilltalade henne, som om man väckt henne ur en dröm, glömde att räcka faten till sin granne till höger under det hon alltjämt tänkte på att förse sin granne till vänster samt var fullkomligt omedveten om, att man beundrade hennes skönhet och hviskade om henne vid bordet.

De talade nästan icke med hvarandra under måltiden, men det fanns ingen som ett ögonblick kunde taga detta för likgiltighet, ty man kände instinktivt, att det blott var, emedan de ej kunde tala till hvarandra utan en smekning, ej kunde se på hvarandra utan ett allt för värtaligt leende, ej kunde yttra likgiltiga och hvardagliga ord till hvarandra. Och om han någon gång gjorde henne en obetydlig fråga, t. ex. om hon ville ha mer af den eller den rätten, såg hon upp på honom med en sådan värme i blicken, en sådan glöd på kinden och ett så rörligt uttryck kring läpparna, att en tysk, som satt midt emot henne vid bordet, blef alldeles utom sig af förälskelse och svartsjuka och påstod, att han skulle sluta sitt hittills hederliga lif som mördare, i det han skulle hitta på något tillfälle att peta den där italienaren utför ett bråddjup.

Alla försök att inleda bekantskap med dem afvisades af Alies förströdda svar och ögonblickliga återfall i sina drömmier och af Andreas iskalla oåtkomlighet. Man lyckades ej ens få reda på, af hvilken nation hon var; man märkte, att hon förstod och talade alla språk, men alla med en något främmande accent.

Sålunda hade de tillbragt flera veckor på samma hotell utan att känna en enda af de öfriga gästerna där.

Men ingen, som såg detta lyckliga par kunde ana det mörker, som midt under detta solljus små-

ningom lade sig mer och mer öfver den enas själ. Ju mer fullkomlig deras lycka var, ju mer växte inom Alie vissheten, att den ej kunde räcka länge. De hade förverkligat Andreas dröm: att under några veckors fullt egande och njutande samla ett helt lifs kärlekslycka. Hon kände mången gång, att detta var för mycket, att detta var ett oförsvarligt slöseri. Men känslan af det stora mörkret, som väntade henne efteråt, kom henne att nedtysta alla betänkligheter och girigt gripa hvarje ögonblicks lycka, som nu skänktes henne.

Och under tiden samlade hon all sin själs energi kring den tanken: att hon *måste* hafva styrka att gifva honom fri den stund, han själf skulle önska det; att hon icke finge, i det afgörande ögonblicket, förneka sin naturs djupaste kraf: att hellre gå under själf än se en annan ofritt fasthållen vid sig.

Och midt under hans tätaste famntag och hetaste kyssar kunde hon för sin inre syn skåda den stora ensamheten, som skulle komma sedan, och grubbla öfver den oundvikliga skilsmässa, som förestod. Hon hade i fantasin genomlevvat alla de olika former denna skilsmässa kunde komma att taga. Hon tänkte sig att någon af hennes bekanta från Stockholm en vacker dag genom en händelse skulle anlända till denna samma plats, skulle upptäcka i hvilka förhållanden hon här befann sig och skriva därom till fru Röde — och så skulle Rikard säkert anse det för sin plikt att ingripa ännu en gång, han skulle

komma resande dit genom natt och dag och fordra att hon strax följde med honom hem. Och denna gång skulle hon ej sätta sig till motvärn. Hon skulle säga Andrea, att hon följde honom för att resa hem och besöka fru Rode. Så skulle de skiljas utan att säga sig själfva eller hvarandra att det var för alltid. Och en gång i Stockholm ville hon skrifva det till honom — allt det, som hon stilla tänkt under det hon låg i hans armar och kände i hans kyssar en kärlek, som gaf allt i nuet men ej bevarade något för framtiden.

Ofta, när hon gick ner till middagsbordet föreställde hon sig, att hon bland de nykomna gästerna skulle få se den eller den af sina bekanta träda in. Förundrade utrop. Du här! Och ensam! Med hvem är du? Hon beredde sig att försvara sig i det längsta.

Jag är med en italiensk familj — vi bor i närheten — jag har blott kommit hit i dag på en fot-tur. — Och så bort, fort packa kappsäckarna och i väg till en annan trakt.

Det skulle endast skydda henne för stundens obehag, för förödmjukelsen att se det förhållande, hvori hon lefde, och som för henne var det heligaste af allt heligt, vida höjdt öfver all världens dom, betraktas med missaktning och ovilja, stämpas som något lågt och förnedrande. Men sedan skulle upp-täckten och katastrofen komma i alla fall så som den måste komma.



Till fru Rode hade hon skrivit, att hon var på resa med markisinnan. Och hon hämtade alltid själf sina bref på det lilla postkontoret i närheten. Hon, som aldrig förr ljugit i hela sitt lif, fann det nu lätt och naturligt att bedra alla. Hon var inne i en trollkrets, som drog sig allt tätare omkring henne, och allt det utanförstående blef så överkligt och långt borta.

Andrea öfverlämnade sig under tiden fullkomligt sorglöst åt lyckan att slutligen äga henne på det sätt, han alltid åstundat, ensam, undangömd och utslutande för sig själf. Alla moln hade vikit från hans sinne och hans lycka var jublande, full af lidelsefulla och ystra utbrott, den var ett oafbrutet, girigt tagande — han tyckte sig aldrig äga henne nog, han var svartsjuk om hvarje stund och kunde ej finna sig vid att hon ett ögonblick var sysselsatt med något annat än med honom.

Då hon någon gång satte sig ned för att skriva till fru Rode, stod han otåligt öfver henne och klagade alltid, att det blef för långt, ehuru dessa bref blefvo allt kortare och mer sällsynta.

Men en gång kom ett bref från Aagot, som återväckte Alies känsla för dessa, som hon förr kallat de sina, så lifligt, att hon strax satte sig ner att skriva ett långt svar.

Aagot meddelade henne, att hon väntade en tillökning i sin familj inemot jul och att hon var mycket glad häråt.

»Jag har ofta tänkt på hvad vi talade om den där sista aftonen i Frascati», skref hon. »Och vet du, jag tycker allt, att vi då pratade stora dumheter, bägge två. Jag tror inte, man blir lycklig genom att vara så där öfverspänd, och Rikard förstår sig inte alls på sådant — men vi ä lika belåtna med hvarann för det, och jag önskar ingenting annorlunda än det är.»

Alie skref och uttryckte sin lifliga glädje öfver att allt utvecklats sig så bra och gjorde Aagot en mängd frågor om deras lif, om parfveln, om fru Rode. Tillgifvenheten och intresset för dem hade vaknat på nytt vid Aagots förtroliga meddelande.

Andrea blef otålig, då han såg henne så ifrigt upptagen och frågade, om hon ej kunde fortsätta i morgon, han ville gärna gå ut lite nu.

Hon svarade kort och utan att se upp: nej, nej, låt mig sluta nu!

Han stod en stund ännu och såg på henne, hur pennan raspade mot papperet och hur hon satt framåtlutad med kinderna röda af ifver och helt uppfylld af hvad hon hade för sig.

Kom nu, sade han smekande och ville taga papperet ifrån henne.

Nej, låt vara. Jag vill ha af brevet i kväll.

Gör som du vill; men då går jag ensam. Hon märkte en liten skiftning af otålighet i hans röst, sprang upp och lade händerna på hans axlar.

Du går ensam! Hvilken idé! Tror du jag tillåter det!

När du sitter hela eftermiddagen och skrifer utan att se upp en gång.

Jag har suttit en halftimme. Men det gör det samma. Det får vara till i morgon.

Detta var blott ett af många tillfällen, då hon med både glädje och oro såg, hur fordringsfull hans kärlek var. Ett torrt tonfall i hennes stämma, ett ögonblicks förströddhet var nog för att förstöra hans lynne. Och hon kände med bäfvan, att i samma stund hon ej skulle kunna fylla hvarje hans tanke, ständigt förnya sin ömhet och utveckla ända till det otroliga sitt förstående och gensvar på hvarje hans stämning, så skulle han kylas af och hans fantasi skulle söka tillfredsställelse på annat håll. Endast ett förhållande så fullt och rikt, så ständigt nytt och mångsidigt, att det gick öfver mänskliga krafter att bevara det sådant i längden, skulle helt kunna fångsla honom.

Han fortfor också allt jämt att experimentera med henne och sätta hennes ömhet på prof, han hade en viss fröjd af att tyrannisera henne och bryta hennes motstånd på alla punkter, att se henne icke ha någon vilja eller tanke, som icke var hans.

Om *det* är ditt ideal, anmärkte hon ibland skratande, så begriper jag inte, hvarför du förälskat dig just i mig, då det finns så godt om små dumma flickor, som inte begär bättre än att vara sin älskades trogna hund.

Och begriper du inte, att en sådan liten flicka skulle jag strax ledsna på och förakta. Men att bryta en vilja som din, att se en stolthet som din krypa till korset, att göra dig så förälskad, att du inte längre bryr dig om något annat än bara att hålla mig fast till hvad pris som helst — det är något, som lockar mig.

Det var redan mindre frimodig tillförsikt i Alies ton nu än förr, då hon svarade: det ska ändå aldrig lyckas dig.

De gjorde ej några stora fjällstigningar, emedan en viss indolens, som alltid låg i hans väsen, smittat äfven henne, och äfven emedan de ej ville underkasta sig obehaget att ha en förare, som störde dem med sitt sällskap. Men de gjorde emellanåt mindre ströftåg, letade sig fram själfva på de små skogsstigarna, ofta förrirrande sig in i vilda snår, där de då sorglöst lade sig ned att hvila i gräset hela timmar, likgiltiga för om de någonsin mer skulle hitta tillbaka till hotellet.

Som Alie var mer van än han vid att ströfva fram i sådan vildmark och kände sig som hemma hos sig bland dessa tallar och granar, bergsknallar, mossor och brusande bäckar, ville hon alltid leda vägen; men han ville gå efter sitt hufvud och så tvistade de ofta om hvilken af de olika fotstigarna de borde välja. Han afgjorde dock alltid saken kort med att gå den väg, han ville, och Alie följde protesterande.

Hvarför följer du då, sade han, skrattande. Hvarför går du inte din egen väg?

Så vände han sig om mot henne, såg henne komma klättrande efter utan att räcka henne handen till hjälp — men när hon hunnit fram till honom grep han henne om lifvet och lyfte henne upp i sina armar.

Ser du, att du är min, sade han. Det är onödigt, att du protesterar. Du följer mig ändå, hvart jag går. Och om jag nu ville kasta mig ned där i forsen, så följde du också med.

Han sprang med henne ut mot klippkanten, där ett svindlande bråddjup störtade rätt ned i den vitbrusande gletscherströmmen.

En gång hade de varit ute och ströfvat omkring hela dagen och gingo först hemåt inemot solnedgången, då de påskyndade sina steg för att ej öfverfallas af mörkret. Alie var mycket trött, men vägrade att stödja sig mot honom, då hon antog, att han måste vara lika trött, fast han ej ville erkänna det. Men så kommo de till ett ställe, där vägen delade sig. Å ena sidan en stor väg, hvilken här gjorde en betydlig krök innan den vek af åt det håll, dit de borde gå. Å andra sidan en liten stig, som förde öfver en något gungande träskmark, men som skar af hela kröken.

Låt oss gå här, sade Alie.

Nej, det är för sent att våga oss ut på okända vägar, invände han.

Men det är ju alldeles tydligt, att denna är mycket kortare.

Var så god — gå den då, om du vill. Jag går stora landsvägen.

Chi lascia la via vecchia per la via nuova  
Sa ciò che lascia ma non sa ciò che trova

(Den, som lemnar den gamla vägen för den nya  
vet hvad han lemnar, men ej hvad han finner)

deklamerade han skrattande, i det han fortsatte rakt fram, öfvertygad om, att hon skulle komma efter.

Men denna gång satte hon sig afgjort på tvären. Det var allt för orimligt att göra en sådan krok, när man var så trött och det fanns en så ypperlig genväg.

Få se, hvem som kommer först, ropade hon gladt till honom och vek in på den lilla stigen samt begynte gå mycket fort, ifrig att vinna stort försprång. Hon såg honom lugnt och långsamt framskrida på stora vägen och triumferade redan vid tanken på, hur långt efter henne han skulle komma. Visserligen var fotstigen lite obehaglig, en mängd törniga buskar refvo i kjortlarna och marken sviktade här och där, så att hon blef våt om fötterna. Men det gjorde ingenting, hon var redan långt före honom. Ett litet stycke ännu, och hon skulle vara framme vid stora vägen på en punkt, dit han ej kunde nå utan ännu tre långa krökar. Och han var ändå nog fräck att gå så där långsamt.

Men hvad var detta? Hon stannade häpen. En ström — fotstigen ledde till en ström, så bred, att det ej var att tänka på att hoppa öfver. Naturligtvis — hur hade hon kunnat glömma det. Stora landsvägen förde ju öfver en bro! Och det var därför han gick så långsamt, han visste, att hon skulle bli tvungen att vända om och gick där och fröjdade sig åt hennes nederlag.

Men hon skulle icke gifva honom den tillfredsställelsen. Stigen fortsatte ju där långs strömmen, det fanns säkert en spång längre fram, det var icke möjligt annat än att det skulle finnas något medel att komma öfver. Och i värsta fall var hon besluten att springa i och vada öfver. Hon gick därför käckt vidare, påskyndande sina steg, så att hon nästan sprang, allt ifrigare ju mer hon märkte, att mörkret föll på och att hon nu redan aflägsnat sig så långt från stora vägen, att hon ej visste hur benen skulle bära henne att återvända ännu en gång hela denna krök. Men ju längre hon kom, ju bredare och djupare blef strömmen, allt efter som den närmade sig sitt utlopp i den lilla sjön, och förgäfves spanade hon mellan de buskar och snår, som bekransade den, om hon ej skulle upptäcka skymten af en bro eller ett grundt ställe. Hon hade så brådtom, att hon nu ej ens hade tid att se sig om efter honom.

Hon hörde på afstånd ljudet af en vagn på andra sidan strömmen, men hon såg ej ens däråt, förrän

hon tvingades därtill af ett tillrop. Nu såg hon upp och fick se Andrea i en liten bondkärra farande raskt förbi och svängande hatten åt henne, skrattande. Inom ett ögonblick var han försvunnen vid kröken af vägen, just där hon beräknat komma fram långt före honom.

Hon stannade häpen. Var det möjligt, att han utan vidare körde ifrån henne? Nej, det var naturligtvis bara ett elakt skämt, han skulle strax komma tillbaka och möta henne. Hon visste nu, att det var hopplöst att gå vidare och begynte återtåget, alljämt nästan springande, uttröttad, med värkande fötter, sönderrifven klädning och med den känsla af hjälplöshet, som öfverfaller närsynta i mörkret. Och då Andrea fortfarande ej syntes till, började hon blifva allvarsamt förbittrad på honom. Detta var dock att drifva skämtet för långt. Hur kunde han ha hjärta att lämna henne ensam ute i mörkret blott för att få det nöjet att förödmjuka henne!

Hennes trötthet och retlighet ökades för hvarje steg, hur väl hon nu hade behöft hans arm att stödja sig mot! Han visste det och han lämnade henne för ett dåligt skämt.

Nej, så skulle han minsann icke få den triumf, han hoppats. Nu var det hon, som skulle straffa honom i stället.

Strax bakom träsket, på hvilket hon befann sig, på denna sidan af strömmen, fanns en annan liten by med ett främlingshotell. Dit ville hon gå och



taga in där för natten. Och så ville hon se, om icke det skulle bli han denna gång, som måste gå efter henne.

Andrea hade emellertid gjort upp med bonden, som han råkat på vägen, att denne skulle fara tillbaka med honom för att hämta henne vid skiljevägen, men först ville han låta henne tro, att han verkligen öfvergifvit henne för att se, hur hon skulle taga det, och han lade sig därför på utkik bakom en klippa och bespejade henne. Han såg hennes ojämna, nervösa springande och fröjdade sig vid tanken på att få taga henne trött i sina armar och lyfta henne upp i vagnen och fråga henne, om hon nu lärt sig, att det bästa hon hade att göra vore att uppge all egen vilja och blindt följa honom. Men så såg han henne stanna och tveka, då hon kom till vägen, som ledde till den andra byn. Och så, med ett raskt och energiskt beslut, kastade hon sig in på denna väg och försvann snart bakom husen.

Han förstod hennes mening. Å, hon tänkte, att han skulle springa efter henne dit! Hon tänkte att han skulle komma förskräckt och ångerfull och tigga henne om att komma tillbaka med honom!

En stygg tanke kom öfver honom. Han satte sig upp i vagnen och sade till bonden att köra vidare.

Vi ska då inte vända om efter signoran? frågade denne.

Nej, det behöfs icke.

Alie väntade med spänning i sitt lilla rum på hotellet hela kvällen. Naturligtvis skulle han gifva sig ut att söka henne, då han icke såg henne komma. Och då låg det så nära till hands att gissa, att hon tagit sin tillflykt hit, att det ej kunde slå felt, att han ju komme hit och frågade efter henne.

Men det blef natt, och han kom icke. Detta var han således i stånd till! Större var icke hans kärlek, än att han kunde veta henne ensam ute i mörkret utan att ens taga reda på, hvad som blifvit af henne. Men om han trodde, att hon nu skulle vara den, som först kom till honom, så misstog han sig. Hon ville vänta tåligt på honom, en dag, två dagar — och kom han icke då — ja, så måste hon ju tro, att han grep denna anledning för att bli fri — och så hade hon ingenting annat att göra än taga en biljett på postvagnen och försvinna.

Följande dag väntade Andrea på henne hela dagen. Han var säker om, att hon skulle komma, men han kände sig ändå nästan forbittrad på henne för att hon kunnat lämna honom på detta sätt. Han gick hela dagen af och an utanför huset och rökte cigaretter, den ena efter den andra, kastade bort dem halfbrända och rullade nya, i det han spejade utåt vägen. En underlig kyla smög sig mer och mer öfver hans sinne. Å, var det icke mer bevändt med hennes hängifvenhet än så! Svek den för ett så litet prof? Ja, då hade han ju misstagit sig helt och hållet på henne, det var en illusion när han trott sig ha

vunnit henne så helt, att hon ej mer skulle kunna frigöra sig. Ja, hvad tjänade då hela leken till. Å, han borde väl vetat det, att något verkligt kunde det icke bli. När hade han någonsin haft ett helt förhållande i sitt lif. Och han hade ju alltid vetat, att detta måste sluta en dag, lika väl som alla andra. Han hade bara inte trott, att det skulle komma så snart. Men det var bäst, som det var, det var sannerligen hög tid att nu blifva fri, han hade ju varit på väg att haka sig fast vid denna flicka på det mest lumpna, banala sätt. I morgon skulle han taga diligensen och gifva sig af därifrån. Nu visste han då åtminstone, att hon skulle trösta sig, han, som så många gånger fruktat för, att han en dag skulle drivas till att göra henne en obotlig sorg. Gudskelof, det var då ingen fara.

Han gick ännu och rökte och spejade utåt vägen, när mörkret föll på. Och han hade blifvit så nervös och retlig, att han höll på att piska upp en pojke, som kom springande mot honom, som om han haft något att säga honom, för att sedan blott begära en soldo. Han hejdade flera bönder, som kommo körande, med den meningslösa frågan, om de ej sett en dam på vägen, och när värdinnan på hotellet frågade honom, om ej signoran skulle komma igen i dag heller, bad han henne ursinnigt, att hon icke skulle blanda sig i, hvad som icke angick henne.

Alie hade under tiden med en viss förtviflans kallblodighet öfverlagt, hvad hon hade att göra.

Hur kunde hon resa med blott den lilla kassa, hon hade i fickan och utan några reseffekter? Nej, hon ville vänta ännu en dag och sedan ville hon sända ett bud till honom med en biljett, däri hon bad honom att tillstålla henne hennes tillhörigheter. Hon hade skrivvit och kasserat och skrivvit om igen denna biljett många gånger under dagens lopp, hade mildrat dess ursprungliga bitterhet, tills den slutligen blifvit nästan öm.

Vi ha funnit det tillfälle, du sökt för att skiljas, tänkte hon sig till slut skrifva. Låt oss minnas hvarandra utan bitterhet — — — hvad mig beträffar — skall jag alltid välsigna de utsägligt lyckliga dagar, du skänkt mig.

Detta kom under en ström af tårar.

Allt som dagen led blef hon mer och mer vekt stämd. En våldsam, oresonlig längtan började att få makt med henne. Ej återse honom mer! Det var ju icke möjligt. Slut för alltid! Och hon skulle nu antråda den långa, oändliga återresan till Sverige ensam, hon skulle sitta dag och natt i kupén med denna dödande sorg i hjärtat — för att slutligen komma fram — till hvad? Till ett lif af evig saknad, till dagar och nätter och veckor och år, som ej skulle ha annat innehåll för henne än ett ständigt rufvande öfver hvad hon ägt och mistat. Nej, det var att bli tokig åt, och hon skulle bli det, om hon kom åter hem. Hvad var då att göra? Resa härifrån, det måste hon — hon måste låta honom veta, att hon

rest — men sedan? Då hon for i diligensen, om natten, öfver det vilda bergspasset! Hon ville taga platsen på taket, denna förtjusande dubbla fätölj, i hvilken de båda suttit, när de kommit, och hvarifrån bråddjupen på sidorna syntes så svindlande — och så — om natten — med ett språng! Ja, det var det enda, som återstod henne.

Mot aftonen greps hon af en outhärdlig ångest. Tänk, om han redan förverkligat, hvad hon tänkte på. Om han tagit afton-diligensen och rest! Nej, hvad var klockan? Diligensen gick kl. 9. Det var ännu tid.

Och förtviflad, besinningslös, glömmande allt annat för den enda tanken att hindra honom att resa, började hon att springa vägen fram åt byn.

Han stod ännu utanför hotellet och rökte. Det var redan mörkt, och han väntade henne icke mer. Men han hade vägrat att gå in till bordet, där de andra gästerna samlats till aftonmåltiden. Då värdinnan envisades att han dock skulle äta något, hade han dundrat ett: lämna mig i fred! så energiskt, att ingen mer tordes närma sig honom. Han såg den stora, tunga postvagnen med sex hästar komma långsamt släpande upp emot stationen, och han stod just och funderade på, om han skulle gifva sig af redan i kväll, då han hörde små, ifriga steg och såg en liten, kvinnlig gestalt komma springande emot sig.

Han kastade bort cigaretten, tog ett par steg emot henne, öfvertygade sig om att det var hon

och hans ögon lyste upp i jubel, det brusade för hans öron och surrade i hans tinningar, som vore han färdig att förlora medvetandet, han öppnade sina armar och drog henne, utan ett ord, med sig in i deras rum. Hon föll storgråtande till hans bröst, och de voro båda som från besinningen, gräto och skrattade om hvartannat, samt kväfde hvarandra med sina omfamningar, utan att på länge komma till tals. Och då hon slutligen ville börja tala, tystade han henne.

Låt mig bara känna, att jag har dig igen, sade han och blef sittande med henne tätt slutet intill sig långt inpå natten, utan att tillåta henne att röra sig.

Vet du hvad Runeberg säger, vågade Alie blott en gång sakta hviska:

»I himlen  
af deras kärlek föddes  
ej ordens skyar mera.»

Efteråt återkom han ofta till detta. Det är inte värddt du talar om att lämna mig, ty nu har du ju sett, att du inte kan det, sade han. Om jag också skulle önska att bli fri från dig, ska det inte lyckas mer — du ska nog hålla mig fast.

Hon försökte bestrida det. Det var för hans skull, hon gjorde det, och inte blott för sin egen. Hon visste, att hon skulle gjort honom olycklig, om hon lämnat honom på detta sätt. Men om hon en gång blefve öfvertygad om, att det vore bättre för honom —

Inte ens då, afbröt han. Du ska hålla mig fast ändå — men hvarför försvarar du dig, som om det vore en anklagelse? Förstår du inte, att detta är min lycka.

Men du själf — du skulle verkligen lämnat mig, om jag inte kommit tillbaka?

Ja, det är säkert.

Hvad du är underlig! Du vill alltid, att jag ska göra allt — och själf vill du inte räcka ut en hand för att hålla mig.

Ja, ser du — det är därför att vi ä af så olika ålder. När man är ung, som du, har man tillräcklig entusiasm för att tro det lönar sig att strida för något. När man däremot är gammal och lifserfaren —

Vi ä ju alldeles jämnåriga.

Personligen, ja, men inte som ras. Du är af ett ungt folk, du. Kom i håg, hvad Giusti säger i dikten till Gino Capponi på tal om barbarerna:

Ma il libro di natura  
 Ha l'entrata e l'uscita:  
 Tocca a loro la vita  
 E a noi la sepoltura.  
 E poi, se lo domandi,  
 Assai siamo campati.  
 Gino, eravamo grandi,  
 E là non eran nati.

(Men naturens bok  
 har inkomster och utgifter:  
 Dem tillkommer lifvet,

oss förgängelsen.

Och om du mig spørjer,  
länge nog ha vi lefvat.

Gino, vi voro stora,  
då de ej voro födda.)

Ser du, fortfor han i samma lekfulla ton. Vår kärlekshistoria är i smått barbarernas intagande af det gamla Roma. Kan du tänka dig saken omvänt — att romarne skulle tågat ut till barbarerna?

Ja, det gjorde ni väl också mången gång.

Ja, på sin tid naturligtvis. När vi ännu voro tillräckligt unga för att vara ett eröfrarfolk. Men när vi en gång hade nått själfva höjden af världsmakt och kultur — då fanns det ingenting som skulle förmått oss att anstränga oss mer. Vi behöfde det nya blodet, vi läto oss i det hela ganska gärna styras af främmande eröfrare, emedan det var bekvämare — men om någon skulle sagt oss, att i barbarernas land funnes själfva den eviga ungdomens lifskälla, tror du att vi då skulle tågat ut för att finna den? Nej, vi skulle sagt: — förutsatt att vi trott på hela historien — att vara evigt ung kan visst vara bra, men kostar det så mycket ansträngningar, får det hellre vara.

Fy, det är afskyvärdt! Du gör mig helt förtviflad, när du talar så.

Jag däremot finner mig mycket bra i fångenskapen hos min urfriska lilla barbakvinna. — Hvad tänker du på? Hvilken allvarsam min?

Jag tänker på, att jag så förfärligt gärna ville



sätta dig på prof en gång — ville se, om du verkligen, verkligen inte skulle kunna kämpa en dust för att vinna mig.

Det är en dålig tanke, som du bör afstå ifrån. Allt hvad som heter strid och kamp är så oskönt — jag hatar det så mycket, att jag icke skulle hålla ut många dagar förrän jag frågade mig själf: är nu också verkligen målet priset värdt? Och om jag fullföljde ändå — hvilket jag troligen inte skulle göra — så skulle jag i alla fall inte ha någon glädje af det, ty de obehag, som varit, skulle kasta sin skugga också öfver framtiden.


Tänk, hvad du är olik oss andra — Rikard t. ex.

Rikard, ja! Han är ju en äkta, typisk barbar — som tycker om att strida för stridens egen skull.

Alie kunde ej låta bli att önska inom sig, att Andrea ägt något af denna stridslust, som hon förut klandrat hos Rikard. Hon skulle varit tryggare för deras framtid då. Men hon tänkte på hans svaghet i detta fall som en mor tänker på de brister hos sitt barn, som göra det illa rustadt för lifvet, utan en skugga af klander, blott med ett oändligt behof att få stödja och styrka.

---

### XIII.

ommaren led mot sitt slut, dagarna begynte bli korta och det föll snö och blåste bitande kallt här uppe bland bergen. Hvarje dag hade diligensen med sig ett par extra vagnar, som ändå ej räckte till för den massa resande, hvilka strömmade bort till varmare trakter eller tillbaka till sina hembygder. Men där voro två, som icke visste, hvart de skulle taga vägen, som med oro sågo denna upplösning omkring sig, emedan den för dem betydde slutet på en period af fullkomlig lycka, på hvilken ingen fortsättning tycktes kunna följa. De hade alltjämt uppskjutit att afgöra något om framtiden, och nu stodo de där inför nödvändigheten att fatta ett beslut. Men hvilket? De vågade ej ställa den frågan till hvarandra, de sågo med växande ångest de för hvarje dag bortdragande främlingsskarorna, som om en bit af deras lycka dragit bort med dem.

Se på alla dessa belåtna borgare, som nu återvänder till sina hem, sade Andrea. De har varit ute och förstrött sig, har hållit öppen börs en tid och gjort extravaganser — men nu gäller det att begynna spara och slita igen, nu kommer hvardagslivets sträf

ofvanpå feriedagarna — skulle du ha lust att byta öde med någon af dem?

Neeej.

Du drar på det. Men hur kan ett hvardagslif följa ofvanpå sådana feriedagar som våra? Det är omöjligt. Om vi skulle göra en alpbestigning — men en riktigt svår och utan förare — vi förirra oss, mörkret och snöstormen öfverfaller oss — vi gör ett falskt steg — det är så lätt — en lina bunden om lifvet för att göra oss oskiljaktiga — och så: buona notte! Det vore en lösning så god som en annan — bättre kanske än någon annan.

Det hade ej på länge kommit någon ny gäst till hotellet, då en afton ett ungt par steg ur diligensen och begärde ett rum för natten. De sade sig ämna fortsätta resan följande dag och medförde intet bagage. De fingo sitt rum vägg i vägg med Alies och med en dörr emellan, hvilken var tillstängd med en tung, gammal soffa, där Alie och Andrea brukade tillbringa sina aftnar tillsammans. De hade med ett visst intresse iakttagit de nykomna vid bordet. Hon var påfallande vacker med stolta, energiska drag, stora, djupblå, lidelsefulla ögon och en yppig, vällustig mun. Han hade ett mycket fint, ädelt formadt hufvud och en smärt, elegant gestalt. Men det var något trött och slappt öfver hela hans personlighet, oaktadt han ännu var helt ung, ögonen voro urgrädda med blåa skuggor, hufvudet nästan kalt, uttrycket prägladt af lifsleda och ett slags dof förtviflan. De

drucko mycket vin vid bordet, och hon talade hela tiden lifligt. Efter middagen drögo de sig strax tillbaka till sitt rum, och Andrea och Alie hörde genom dörren, att de efter ett kort sysslade genast lade sig till sängs. Själfva sutto de däremot ännu uppe och läste, då de, ungefär en timme efter sedan allt blifvit tyst där inne, hörde ett skott smälla af, ett rop och strax därefter ännu två andra skott. Alla människor i hotellet störtade till, man bröt upp dörren, som var läst, och fann dem båda ligga döda i hvarandras armar.

Alie kunde ej hämta sig från detta intryck. Om kvällarna, när de sutto i sin soffa, lyssnade hon ofta inåt det andra rummet, som lämnats tomt med öppna dörrar och fönster, sedan de båda döda burits ut därifrån. Och oupphörligt, natt och dag kommo de tillbaka i hennes tankar, dessa båda unga, som valt att dö tillsammans, hellre än att låta lifvet skilja dem åt, och de utöfvade som en egendomligt dragandé makt på hennes fantasi.

På Andrea hade däremot denna händelse haft en motsatt verkan.

Nå, där har de nu stulit min goda idé, sade han med sitt vanliga begär att vända allt i skämt. Två par på samma ställe — det vore ju nästan komiskt, i synnerhet hvad det andra paret beträffar. Därtill ä vi dock för goda, du och jag, att gå och apa efter den första bästa. Vi måste hitta på en originellare lösning.

Alie log med en smärtsam dragning i mungiporna.

För mig vore den tillräckligt originel ändå, min ambition går inte längre, sade hon

De sutto en afton efter måltiden inne i Alies rum, där det var så kallt, att de, för att hålla sig någorlunda varma, krupit upp i soffan, tätt tillsammans med en pläd öfver fötterna. Ett enda ljus stod bredvid dem på bordet och de läste vid dess sken tillsammans, som de alltid brukade, Ariostos Orlando Furioso. Detta stora verk i sex band hade varit hela deras sommarläsning, och de voro nu nära slutet. Aldrig hade en af dem under hela deras samvaro öppnat en bok för att läsa ensam. Endast gemensamt kunde de njuta af hvad det vara måtte; med armarna om hvarandra, med bådas ögon i boken, omväxlande läsande högt — så hade de tillbragt alla aftnarna här uppe, och det lilla bergshotellets bristande komfort, rummets nakenhet och kyla försvann inför den värme och stämning, som genomströmmade dem där de sutto hopkrupna tillsammans, helt uppfyllda af sin läsning och af hvarandras närhet. När han läste, lyssnade hon med spänd uppmärksamhet till hvarje tonfall, ifrig icke blott att förstå hvarje ord af innehållet, utan också att låta sina öron så mättas med själfva språkets ljud, så att hon sedan, i sin ordning, skulle kunna läsa väl. Och hon hade på detta sätt förvärfvat sig ett nästan fulländadt uttal af italienskan, så att han med oblandad njutning kunde höra henne föredra sina älsklings-

skalder. Endast någon gång, på de allra vackraste ställena, afbröt han henne och sprang upp samt föredrog ur minnet.

Alie hade med lefvande medkänsla följt Bradamantes och Ruggieros kärlekshistoria med dess så mänskliga, psykologiskt sanna konflikter, och de voro just vid den intressanta punkten, då den stolta amazonen förklarar, att ingen annan man skulle äga henne än den, som visste att öfvervinna henne i tvekampen, då det knackade på dörren. Fördjupade som de voro i sin läsning och öfvertygade om att det ej kunde vara någon annan än uppasserskan, som kom för att göra i ordning bäddarna till natten, ropade de: kom in! utan att ändra ställning och utan att ens se upp från boken. Det hände ju aldrig, att någon besökande kom till dem.

Dörren öppnades och någon kom in, men först efter ett par minuter blefvo de uppmärksamma på, att denne ej rörde sig ur stället. De sågo båda upp på en gång och upptäckte en manlig gestalt, som stod orörlig vid dörren. I ett ögonblick hade Alie kastat undan filten, hvori de suttit insvepta ända upp till hakan, och med ett litet utrop stod hon på golvet, ansikte mot ansikte med — Rikard.

Det dröjde ännu flera minuter, innan någon talade. Slutligen utbrast Andrea: Hur har ni burit er åt för att få rätt på oss? Det må jag säga var en mästerkupp.

Det var inte så svårt som det kan tyckas, sva-

rade Rikard, talande med ansträngning och i upprörd ton, samt undvikande att möta Alies blick. Andrea inbjöd honom med handen att stiga fram. Han kastade liksom en skygg och förlägen blick kring rummet, som bar alla spår af deras förtroliga samlif, rynkade lite på ögonbrynen samt satte sig slutligen långt ifrån dem.

En af mina bekanta i Stockholm, fortfor han, var nyss här på genomresa. Han såg Alie ute i förbifarten, gjorde efterfrågningar om henne på hotellet och fick reda på allt. Min mor blef alldeles öfverväldigad af sorg och förtviflan — men äfven utan hennes önskan skulle jag inte tvekat ett ögonblick att resa strax och göra allt hvad som kunde stå i min förmåga att rädda Alie från — en så förnedrande ställning.

Alie, som hela tiden stått orörlig framför honom med upplyftadt, trotsigt tillbakakastadt hufvud, men bortvänd blick och två djupa flammor på kinderna, gjorde här en rörelse, som för att afbryta honom, men han hejdade henne.

Jag vet, hvad du vill säga, sade han. Jag vet, att du inte tror mig äga tillräcklig opartiskhet för att blanda mig i denna sak. Jag kände detta också själf förra året och det var det, som förmådde mig att lämna dig som jag gjorde. Tror du, att någon hänsyn skulle kunna förmått mig att annars — tror du, att jag annars skulle lämnat något medel oförsökt att återföra dig till sans och besinning. Men jag var

inte opartisk då, och jag fruktade för att låta min känsla inverka på mitt omdöme. Men nu har jag arbetat ärligt hela detta år på att öfvervinna denna svaga punkt hos mig själf — hela min sträfvan har varit att uppfostra mig själf till att bli för dig det enda jag ännu kunde bli — en god och trofast och fullkomligt osjälfvisk bror. Jag kände att den stund skulle komma, då du allt för väl behöfde en sådan — här är jag nu och du kan lugnt räcka mig handen — du behöfver heller inte vara så rädd att se mig i ögonen — han ansträngde sig för att själf stadigt möta hennes blick, som dock ännu vek undan — du må tro, att den kamp, jag haft, inte varit den lättaste — jag kan väl säga, att jag aldrig i mitt lif förr till den grad behöft all den viljekraft, hvaraf jag är i besittning — men det har lyckats, och det är nog.

Det blef åter en stunds tystnad. Alie kände som en varm blodström kring hjärtat — ja, denna osjälfviska tillgifvenhet var som en utsträckt hand till en drunknande — men hon kunde ej tala ännu.

Hvad är således nu er afsikt? frågade slutligen Andrea torrt, med ett litet satiriskt, sårande leende.

Min afsikt är helt enkelt den, att erbjuda Alie en brors stöd, om hon behöfver det — och om hon inte känner sig behöfva det, att använda allt det inflytande, jag möjligen kan ha — eller rättare — inte jag, ty jag gör inte anspråk på att ha något inflytande öfver henne — men det inflytande, som



förnuftsskäl och en varm tillgifvenhet kan utöfva — för att förmå henne att rycka sig lös, innan det ännu är för sent — från ett förhållande, som *måste* sluta illa. Och om Alie nu vill återvända med mig, så lofvar jag henne, att hon inte bara ska finna ett kärleksfullt hem med den ömmaste mor och syskon och syskonbarn, utan också — hon ska inte bara finna en oförminskad tillgifvenhet hos alla dem, hon med allt skäl kan räkna för de sina — utan hon ska också alltid aktas och äras såsom den, hon alltid varit — inte skuggan af ett klander eller en misstro ska möta henne — mina barn ska uppfostras att i henne se den kvinna, som jag för min del alltid ska sätta högst bland alla jag känt — vid sidan af min mor och — min hustru.

Andrea såg spörjande och pröfvande på Alie, som stod där blek och liflös som en bildstod.

Alie ensam har att afgöra här, sade han. Jag kan inte lofva henne detsamma som ni — en lugn familjelycka. Hvad jag har att bjuda henne är alltid ett kamplif under svåra förhållanden — vare sig hon blir min hustru eller ej — må hon alltså fritt välja!

Nu lyfte Alie för första gången blicken och såg på honom med ett uttryck af så djup smärta, sugande ömhet och förtviflans ångest att han skulle velat falla till hennes fötter och bedja henne förlåta sig att han ej kunde annat än sönderslita henne på detta sätt. Han kunde ej annat. Om det hade gällt både hans

och hennes lif kunde han ej i denna stund lagt ett ord i vågskålen för att påverka hennes beslut.

Jag begär naturligtvis inte, att du ska bestämma dig i kväll, afbröt slutligen Rikard den pinsamma tystnaden. Jag är beredd att vänta — så länge du vill — jag har tagit in på det andra hotellet — jag ska inte besvära dig — när du vill kalla mig till dig är jag beredd, det är allt — du kan fullständigt förfoga öfver mig.

Därmed afskedade han sig och Andrea följde honom till dörren, utan att Alie ännu hade växlat en blick med honom eller uttalat ett enda ord under hela tiden han varit inne i rummet.

Då de åter blefvo ensamma och dörren var läst, löste sig hennes krampaktiga stelhet, hon kastade sig på golvet framför Andrea med hufvudet i hans knä och utbröt med en ström af tårar: Andrea! Andrea! bed mig stanna. Bed mig!

Han sköt henne bort, häftigt, nästan våldsamt, och sprang upp.

Jag kan inte! ropade han.

Hon kröp efter honom på golvet, hon hängde sig fast vid hans knän och upprepade blott under strömmande tårar: bed mig! bed mig! Säg bara ett ord, att du vill det, säg bara, att utan mig ska du bli olycklig, ska du gå under. Säg, att du, liksom jag, hellre vill bära allt, än skiljas! Bed mig, Andrea!

Jag kan inte — jag kan inte! upprepade han som

utom sig, i det han sprang undan. Han fick fatt i sin hatt, störtade sig på dörren, ryckte upp den och sprang ut i natten.

Då dörren stängdes om honom, kom det som en isande kyla öfver henne. Hon reste sig upp, stirrade i spegeln på sitt uppsvullna ansikte, ordnade sitt hår och begynte därefter att packa sin koffert. Hon skilde på sina och hans saker, hvilka i öm oreda lågo om hvarandra, hon räknade kallsinnigt sina egna näsdukar ifrån hans, läste namnet i de böcker, som voro hans och lade dem åt sidan, alltsammans under ett slags drömligt tillstånd, som ginge hon i sömnen eller i yrsel. Hon hade ej något klart medvetande om hvad som förestod, blott en känsla af stingande, nästan olidlig smärta, någonstans, hon visste icke hvar, samt en andnöd, så att hon emellanåt tyckte sig skola kväfvas. Hon tog de sex i röda band inbundna volymerna af Ariosto, som han gifvit henne, och ställde sig att läsa den sonett, han skrivit till henne på första sidan. Hon läste den flera gånger och tyckte, att den var så underligt tom och meningslös.

Därefter satte hon sig att skriva en biljett till Rikard, däri hon förklarade sitt beslut att afresa med honom följande morgon med den postvagn, som gick kl. 7. Hon ringde och tillsade, att biljetten genast skulle bäras dit, samt att hon ville bli väckt kl. 6 och ha räkningen för sista veckan. Hon hade alltid fordrat att få betala sina egna utgifter.

Sedan allt detta var omställdt, kofferten packad och stängd, handkappsäcken öppen för att hon på morgonen kunde lägga ned de sista effekterna, lade hon sig uttröttad och med en sådan känsla af absolut tomhet i hjärnan, att hon ej ens förmådde reflektera öfver det underliga i att Andrea dröjde så länge ute. Hon somnade genast i en tung, död sömn, med ljuset ännu brinnande på bordet, men vaknade efter ett par timmar och kom strax till fullt medvetande, samt for upp i bädden med stark hjärtklappning. Hon såg sig om i rummet och märkte, att Andrea varit inne och gått igen. Han hade tagit sin ytterrock, som förut låg på en stol, samt sitt cigarrettfodral, som hon ännu under packningen hade lagt framme på toalettbordet. Hon visste, att det var hans vanliga tillflykt, när han var upprörd — att spatsera och röka. Natten var kall, men månljus — hon såg det genom fönstren, som hon försummat att stänga för.

Hon såg på klockan. Ännu blott 1. Först om sex timmar skulle hon kunna resa — detta tycktes henne nu en oändlighet. Hon kände nu samma otåliga längtan efter det, hon så länge fruktat värre än döden, som Dante så djupt träffande skildrar hos de fördömde vid deras första inträde i helvetet, då de skola stiga ned i Karons färja för att låta sig föras mot oerhörda kval:

Chè la divina giustizia gli sprona  
Sì che la tema si volge in disio.

(Ty den gudomliga rättvisan sargar dem så, att fruktan förvandlas i åstundan.)

Ja, hon längtade efter morgonen, hon längtade efter att sitta i vagnen och se för sista gången dessa drag, denna gestalt, som hon älskat så våldsamt, så vanvettigt, utan att dock kunna vinna det, på hvilket hon samlat all sin själs energi med en sådan intensitet, att det syntes henne som blödde hon däraf ur tusen sår — att vinna honom helt och för alltid. Han hade ej kunnat gifva henne det sista prof, som hon satt såsom villkor, som hon måste sätta som villkor för att knyta sig varaktigt till honom — han hade ej kunnat uttala det enda lilla ord, som skulle varit nog för att få henne att underkasta sig allt. Hon hade gifvit efter punkt för punkt af sina fordringar, hade vikit steg för steg — men i detta sista kunde hon ej vika. Han måste en gång vilja, klart och bestämdt vilja äga henne för alltid — hon hade förgäfvets väntat därpå hela tiden, och när han ej heller nu kunde taga ett sådant beslut, så hade hon intet val.

Han kom och gick ännu ett par gånger under natten; hvilade sig stundtals i soffan, men gick snart ut igen. Hon låg med slutna ögon och bultande pulsar, räknande klockans knäppningar tills hon somnade däraf, alltid för att åter vakna med en ångestfull känsla under bröstet, som skulle hon svimma eller kvävas.

Han hade sett den stängda kofferten, sina egna saker ordnade i en rad på en stol och förstätt allt. Och en dof förbittring jäste inom honom mot henne, så stark, att han ej ens kunde formå sig att närma sig henne. Å, hur hade hon kunnat bedraga honom så! Han hade trott, ja, han hade slutat med att tro, att han bar skulle finna denna livvets helhet och fullhet, som var hans sinnes djupaste kraf — trott på en kärlek, höjd öfver hvarje prof — och där var hon nu färdig att svika honom så gränslöst. Han gick omkring med sjudande hämndtankar i sitt sinne. Denne Rikard, denne tarflige moralist och kalkborgare med sina äckliga, banala fraser — han skulle velat gå upp på rummet, där han sof, och gifva honom ett knytnäfsslåg i ansiktet och sedan slåss med honom på lif och död.

Och hon, som låg där och sof helt lugnt, sedan hon med en sådan ordning och metod räknat hans nasdukar och tagit vara på sina egna — ja, han skulle vilja döda äfven henne. Hvarför inte. Inte göra som det där andra paret — bara helt enkelt döda henne.

Han stannade nu slutligen bredvid hennes säng och såg på henne. Hon slumrade lätt men oroligt samt andades flämtande. Han hade många gånger förr gladt sig åt, hur vacker hon var, när hon sof. Äfven nu lade sömnen ett visst skimmer af rodnad öfver hennes ansikte. Hon låg på sidan, med ena handen under kinden, den andra utbredd på täcket.

Håret bucklade sig mjukt kring tinningarna och utefter ryggen, läpparna voro halföppna och hade ännu i sömnen en sakta skälfning som i smärta — äfven ögonlocken ryckte något — men den profil, som aftecknade sig mot kudden, var så beundransvärdt ren och fin, så sjäfullt känslig och mjuk, att Andrea öfverväldigades af rörelse och kastade sig öfver henne med en omfamning, som nästan var en kväfning.

Hon for upp och stirrade honom i ansiktet med den yrvaknas förskräckta blick. Han grep med båda händerna hårdt om hennes hals och höll henne så. Hon kom till besinning, läste som ett begynnande vansinne i hans ansikte, kastade sig tillbaka mot kuddarna, slöt ögonen och sade med svag, flämtande stämma, men ett lyckligt leende: Ja, ja! döda mig! Gör det! Jag ber dig — döda mig!

Hans händer sjönko långsamt tillbaka och den onaturliga spänningen i hans drag gaf vika, i det tårar strömmade till hans ögon.

Då kastade hon armarna om hans hals och hängde sig fast vid honom med hufvudet tillbaka-kastadt, kramade sitt bröst intill hans och bad ifrigt, inträngande, med fullt medvetande: Döda mig! Eller låt oss dö tillsammans — som de andra!

Så mycket älskar du mig? frågade han, och det började sprida sig ett skimmer af lycka öfver hans ansikte. Men hvarför vill du då lämna mig?

Jag vill ju inte lämna dig — jag kan det inte. Därför vill jag dö.

Och hvem tvingar dig att lämna mig?

Du.

Jag! som bara väntat, bara hoppats på denna stund — som kände att hela min tro på lifvet, den enda möjligheten att bli botad från en skepticisim, som dödade mig, var om du kunde ge mig detta yttersta prof — nu vet jag det säkert, du ska alltid hålla mig fast. Nu kan vi gärna trotsa allt och gifta oss — du har gifvit mig den kraft, som fattades mig, nu kan jag strida, nu kan jag arbeta för dig. Du ska bara fordra det af mig, så går det.

Hon kramade armarna hårdt omkring honom och snyftade ännu länge mot hans hals. Men det var inte längre tårar af förtviflan, utan af en lycka, som hon kände vara allt för stor för att kunna vara varaktig. Hon visste väl, att hon i denna stund invigde sig till ett lif af oafbruten kamp, och det var ångest och bäfvan i den sällhet, hvarmed hon gick framtiden till mötes. Hon visste, att den fullkomliga lyckan endast existerar i ett moment och att den alltid köpes dyrt.







1919

1919

1919

1919

